

PAUL AUSTER

LULU
KÖPRÜDE

SENARYO

İNGİLİZCE ASLINDAN ÇEVİREN

İŞİL AYDIN

PAUL AUSTER

LULU KÖPRÜDE

CAN

SENARYO

Caz müzisyeni Izzy Maurer, New York'taki bir gece kulübünde bir kaza kurşunuyla vurulur ve yaşamı tümüyle değişir. Izzy, gizemli bir taşın büyü-süne kapılarak, ruhunun tuhaf ve ürkütücü labirentinde masalsi bir yolculuğa çıkar.

New York Üçlemesi, Şans Müziği, Ay Sarayı, Brooklyn Çılgınlıkları gibi romanlarıyla son dönem Amerikan edebiyatının en saygın yazarlarından biri olan **Paul Auster**, sonradan *Duman* ve *Surat Mosmor* gibi senaryolarıyla sinemaseverlerin gönlünde de taht kurmuştu. *Lulu Köprüde* ise, Auster'ın senaryosunu yazmakla yetinmediği, ilk kez yönetmenliğini de üstlendiği bir yapıtı.

Lulu Köprüde, masal tadında bir gerilim anlatısı, ama her şeyden önce aşkın insanı sağaltan güçlerinin öyküsü. Auster'ın bu benzersiz senaryosunu, kendisiyle yapılmış kapsamlı bir söyleşi eşliğinde sunuyoruz. Hem tüm Auster okurları, hem de sinema tutkunları için.

KAPAKTAKİ FOTOĞRAF: ABBOT GENSER

"Lulu Köprüde" filminde Harvey Keitel ve Mira Sorvino.

ISBN 978-975-07-1058-2

9 789750 710582
<http://www.canyayinlari.com>

KDV İÇİNDEDİR

14,00 TL

Can Yayınları: 1815
Çağdaş Dünya Edebiyatı: 720

Lulu on the Bridge, Paul Auster

© Paul Auster, 1998

© Can Sanat Yayınları Ltd. Şti., 2007

Bu eserin Türkçe yayın hakları Akcalı Telif Hakları Ajansı aracılığıyla alınmıştır.

Bu kitabın içinde kullanılan fotoğraflar, Abbot Genser ve Patrick Redmond tarafından çekilmiştir.

1. basım: Nisan 2009

2. basım: Nisan 2009

Yayına Hazırlayan: Seçkin Selvi

Kapak Tasarımı: Erkal Yavi

Kapak Düzeni: Semih Özcan

Dizgi: Gülşay Yıldız

Düzeltili: Fulya Tükel

Kapak Baskı: Çetin Ofset

İç Baskı ve Cilt: Özal Matbaası

ISBN 978-975-07-1058-2

CAN SANAT YAYINLARI

YAPIM, DAĞITIM, TİCARET VE SANAYİ LTD. ŞTİ.

Hayriye Caddesi No. 2, 34430 Galatasaray, İstanbul

Telefon: (0212) 252 56 75 – 252 59 88 – 252 59 89 Fax: 252 72 33

<http://www.canyayinlari.com>

e-posta: yayinevi@canyayinlari.com

Paul Auster
LULU
KÖPRÜDE

SENARYO

İngilizce aslından çeviren
IŞIL AYDIN

CAN YAYINLARI

PAUL AUSTER'İN
CAN YAYINLARI'NDAKİ
ÖTEKİ KİTAPLARI

- AY SARAYI / roman
CEBİ DELİK / özyaşamöyküsü
DUMAN / SURAT MOSMOR / senaryo
KEHANET GECEŚİ / roman
KIRMIZI DEFTER / öykü
KÖŞEYE KİSTİRMAK / roman
LEVIATHAN / roman
NEW YORK ÜÇLEMESİ / roman
SON ŞEYLER ÜLKESİNDE / roman
ŞANS MÜZİĞİ / roman
TİMBUKTU / roman
YALNIZLIĞIN KEŞFİ / anı-roman
YANILSAMALAR KİTABI / roman
YÜKSEKLİK KORKUSU (Vertigo) / roman
YAZI ODASINDA YOLCULUKLAR / roman
BROOKLYN ÇILGINLIKLARI / roman
KARANLIKTAKİ ADAM / roman

Paul Auster, 1947 yılında ABD'nin New Jersey eyaletinde, Newark'ta doğdu. Daha 12 yaşındayken, önemli bir çevirmen olan amcasının kitaplarını okuyarak edebiyata büyük bir ilgi duymaya başladı. Columbia Üniversitesi'nde Fransız, İngiliz ve İtalyan edebiyatı okuduktan sonra dört yıl kadar Fransa'da yaşadı, Fransız yazarlardan çeviriler yaptı. 20. yüzyıl Fransız şiiri üstüne önemli bir antoloji hazırladı. İlk kez 1987'de *New York Üçlemesi* adlı yapıtıyla büyük ilgi gördü. Daha sonra *Ay Sarayı*, *Kehanet Gecesi*, *Köşeye Kısırmak*, *Son Şeyler Ülkesinde*, *Leviathan*, *Şans Müziği*, *Timbuktu*, *Yanılsamalar Kitabı*, *Yükseklik Korkusu*, *Brooklyn Çılgınlıkları*, *Yazı Odasında Yolculuklar* ve *Karanlıktaki Adam* adlı romanları, *Yalnızlığın Keşfi* adlı anı-romanı, *Kırmızı Defter* adlı öykü kitabı birbirini izledi. Auster, eşi yazar Siri Hustvedt ve iki çocuğuyla birlikte New York, Brooklyn'de oturuyor.

İşıl Aydın, 1983 yılında Yalova'da doğdu. 2001 yılında Kabataş Lisesi'nden, 2005 yılında ise İstanbul Üniversitesi İngilizce Mütercim Tercümanlık Bölümü'nden mezun oldu. O zamandan bu yana, İngilizce ve İspanyolca'dan olmak üzere, aralarında Juan Manuel de Prada, Charles Dickens, Dalia Sofer ve Lara Vapynyar'ın da bulunduğu çeşitli yazarların eserlerini Türkçe'ye kazandırdı. Halen Kırgızistan Türkiye Manas Üniversitesi İngilizce Mütercim-Tercümanlık Bölümü'nde öğretim görevlisi olarak çalışmaktadır.

İÇİNDEKİLER

<i>Lulu Köprüde</i> (senaryo).....	9
Paul Auster'la <i>Lulu Köprüde</i> Üstüne Söyleşi.....	163

LULU KÖPRÜDE

Yazan/Yöneten

Paul Auster

Yapımcılar

Peter Newman, Greg Johnson, Amy Kaufman

Görüntü Yönetmeni

Alik Sakharov

Editör

Tim Squyres

Yapım Tasarımcısı

Kalina Ivanov

Kostüm Tasarımcısı

Adelle Lutz

Müzik

Graeme Revell

Uygulayıcı Yapımcılar

Sharon Harel, Jane Barclay, Ira Deutchman

Set Fotoğrafçısı

Abbot Genser

OYUNCULAR
(Görünme sırasına göre)

Izzy Maurer	<i>Harvey Keitel</i>
Dave Reilly	<i>Richard Edson</i>
Genç Adam	<i>Nick Sandow</i>
Genç Kadın	<i>Mel Gorham</i>
Tyrone Lord	<i>Don Byron</i>
Silahlı Adam	<i>Kevin Corringan</i>
Celia Burns	<i>Mira Sorvino</i>
Pierre	<i>Victor Argo</i>
Dr. Fischer	<i>Peggy Gormley</i>
Bobby Perez	<i>Harold Perrineau</i>
Hannah	<i>Gina Gershon</i>
Sonia Kleinman	<i>Sophie Auster</i>
Catherine Moore	<i>Vanessa Redgrave</i>
Philip Kleinman	<i>Mandy Patinkin</i>
Stanley Mar	<i>Greg Johnson</i>
Eşlikçi- <i>Gülen Adam</i>	<i>David Byrne</i>
Ölen Kız	<i>Holly Buczek</i>
Sahte Lou Reed	<i>Lou Reed</i>
Restoran Görevlisi 1	<i>Tom Gilroy</i>
Restoran Görevlisi 2	<i>Paul Lazar</i>
Restoran Görevlisi 3	<i>Michael Ceveris</i>
Rus Haydut	<i>Slava Schoot</i>
Çinli Haydut	<i>Henry Yuk</i>
Alman Haydut	<i>Fred Norris</i>
KARA	<i>Giancarlo Esposito</i>
Dr. Van Horn	<i>Willem Dafoe</i>
Alvin Shine	<i>Jared Harris</i>
Peter Shine	<i>Josef Sommer</i>
Molly	<i>Cara Buono</i>
Candy	<i>Karen Sillas</i>
Jack	<i>David Thornton</i>
İlk Takipçi	<i>Brian McGuiness</i>
İkinci Takipçi	<i>Neil Donovan</i>
Sağlık Görevlisi 1	<i>Socorro Santiago</i>
Sağlık Görevlisi 2	<i>O.L. Duke</i>

Bu metin, *Lulu Köprüde* senaryosunun tamamını içerir. Filmin son halinde, kimi sahneler kesilmiş ya da çıkarılmıştır. Oyuncuların eksiksiz bir listesini bir önceki sayfada bulabilirsiniz.

Lulu Köprüde

1. İÇ MEKÂN: GECE. NEW YORK CAZ KULÜBÜ. ERKEKLER TUVALETİ.

Dışarıdan sesler yükselir. Yaklaşık iki yüz kadar kişi hep birlikte el çırpıp grubu bir an önce sahneye çıkmaya davet etmektedir. Kat-man-du. Kat-man-du diye bağırılmaktadır.

Kırklı ellili yaşlarında emektar bir caz müzisyeni olan IZZY MAURER, pisuarlardan birine işemektedir. Kameralara sırtı dönüktür. Burası, duvarların alçısı ve boyası dökülmüş, izbe bir mekândır. Tam karşı-sındaki duvara, gazete ve dergilerden kesilip bir bantla rasgele yapıştırılmış, Louise Brooks, Ingrid Bergman, Jean Harlow, Ava Gardner, Grace Kelly, Vanessa Redgrave, Isabella Rossellini, Mira Sorvino ve benzeri yıldızların fotoğrafları yapıştırılmıştır. Kamera tek tek her bir yıldızın üzerinden geçer. Sonra ters açıyla yaklaşıp Izzy'nin işerken duvardaki fotoğrafları inceleyişine odaklanır.

Grubun bir diğer üyesi Dave Reilly, kapıyı açar ve başını tuvaletten içeri uzatır. Hafiften etekleri tutuşmuş gibi bir hali vardır.

DAVE

İşte buradasın. Hadisene, Izzy, gidelim artık. Herkes bizi bekliyor.

IZZY

(Bir yandan hâlâ işemektedir) Bir saniye. Böyle malım meydanda sahneye çıkmamı beklemiyorsun herhalde, değil mi? (İşmeyi bitirir. Fermuarını çeker)

2. İÇ MEKÂN: GECE. NEW YORK CAZ KULÜBÜ. KORİDOR.

Izzy erkekler tuvaletinden çıkıp koridora girer. Kalabalığın gürültüsü yükselir. Kulübün patronları olan GENÇ ADAM ve GENÇ KADIN da o sırada koridordan geçmektedir. Koridor o kadar dardır ki IZZY önlerine geçemez. Bir an için tuhaf bir arada kalmışlık yaşanır; adam kazara IZZY'ye çarpar.

IZZY

(İrkilmiş bir şekilde) Dikkat etsene!

GENÇ ADAM

Affedersin. (O sırada çarptığının kim olduğunu fark eder) Tanrım, sen Izzy Maurer değil misin?

IZZY

Çekil yolumdan, evlat. Gitmeliyim. (Kalabalıktan yükselen sesler daha da artar) Sağır mısınız, yoksa?

GENÇ ADAM

Sizin büyük bir hayranınız olduğumu bilin yeter. Yıllarca menajerlerinizin peşinden koşup durdum.

GENÇ KADIN

(O da aynı şekilde etkilenmiş bakarak) Bu doğru. Bu onun için adeta bir dönüm noktası, anlıyor musunuz?

IZZY

Eh, ne diyebilirim ki, benim için değil.

Hem GENÇ ADAM hem de KADIN, IZZY'nin bu gaddarca tavrına, incinmiş ve şaşkın bakışlarla karşılık verir. IZZY bu kez onları ite kaka kendine geçecek yer açmaya çalışır.

GENÇ KADIN'ın çekici biri olduğunu fark edince, bir an için durup onu baştan ayağa süzer ve yoluna gider.

DAVE

(Koridorun diğer ucundan) Izzy! Hadi ama!

Izzy'yi arkadan görürüz, bir tüneli andıran karanlık koridorda hızla yürüyüp koridorun diğer ucunda baştan ayağa ışıkla yıkanmış halde duran Dave'e doğru yaklaşır. Sahne değişir:

3. İÇ MEKÂN: GECE: CAZ KULÜBÜ. SAHNE.

Katmandu sahne alır. Grubun altı üyesi vardır. Izzy saksofondadır. Grubun ağır topu da odur.

Konser verdikleri yer oldukça geniş, yüksek tavanlı, loş ve kasvetli bir mekândır. Dinleyiciler masalarda oturmuş, önlerindeki içkileri yudumlamaktadır. Ardın-

dan, tam da tempo artmışken, salonun uzak bir köşesinden (görüntü dışı) beklenmedik bir gürültü işitilir. Bir adam ateş etmektedir. İnsanlar bağrıışmaya başlar.

IZZY, çıkan kargaşaya gayet kayıtsız, kendini müziğe kaptırmış, gözleri kapalı, hiç istifini bozmadan çalmaya devam etmektedir. Sonra ADAM'ı görürüz; sağ elinde bir silah tutmuş, ayakta güçlükle durmakta ve aklını kaçırmış gibi bakmaktadır.

ADAM

Nancy! Nancy! Tanrı böyle istiyor, Nancy! İkimiz de cehennemde yanacağız, Nancy! Sen, ben ve Tanrı – hep birlikte!

Tetiği rasgele çekiverir. Deli bir kurşun tavandan seker. Aşağı sıvalar dökülür. Adam Nancy'yi aramak için bu kez de hızla sahneye doğru koşar. Davulcu ve klavyeci çalmayı bırakır ancak IZZY çalmayı sürdürmektedir. Bir kargaşa olur, herkes ayaklanıp çıkışlara doğru koşmaya başlar. Sandalyeler devrilir, insanlar çarpışır. Hızlı görüntü geçişleri. Yakın plan çekim:

ADAM, dehşet içinde sandalyesinden doğrulmaya çalışır. NANCY'ye nişan alır. Yanında, kolunu omzuna atmış BİR BAŞKA ADAM vardır.

ADAM

(Devam eder) (Nişan alır) Tanrı böyle istiyor, Nancy! Sen bana aitsin – ona değil, başka hiç kimseye değil!

IZZY'nin gözleri en sonunda açılır. Bir saniye sonra da silah patlar. IZZY vurulur. Kurşun önce sol eline, oradan da göğsüne saplanır. Gömleği hızla kana bulanmaya başlar. Karenin sol köşesinde ADAM'ın NANCY'ye doğru koştuğunu görürüz. Önce kızı, ardından yanındaki adamı vurur, sonra da feryat figân silahı kendine doğrultup başına dayar ve tetiği çeker.

Bu sırada ağır yaralanmış olan IZZY bir an için sendeler, sonra da sahneden aşağıya düşer. Siyah davulcu TYRONE LORD sahneden aşağı atlar. IZZY'nin yanına çöker ve elini yaranın üzerine bastırır.

IZZY sırtüstü yatmaktadır. IZZY'NİN GÖZÜNDEN tavandan bir parça sıvanın daha kopup aşağı süzülüştüğünü görürüz. IZZY'nin yüzü yakın plana alınır: Gözleri kapalıdır. Sahne değişir:

4. İÇ MEKÂN: GECE: HASTANENİN AMELİYATHANESİ.

IZZY, bir yatakta oksijen makinesine bağlanmış yatmaktadır; arka plan ise karanlıktır. Soluk alıp verme sesleri duyulmaktadır.

5. DIŞ MEKÂN: NEW YORK CADDESİ.

Sonbahar, bir ikinci vakti. Çekici bir kadın olan CELIA BURNS, sokakta yürümektedir. Chez Pierre adında bir Fransız restoranına girer.

6. İÇ MEKÂN: GÜNDÜZ: CHEZ PIERRE.

Akşam yemeğine bir-iki saat vardır. Garsonlar masaları hazırlamaktadır. Mekânın sahibi, ellili yaşlarında bir adam olan PIERRE masalardan birinde oturmuş, kahvesini içip sigarasını tütürmektedir. Elinde New York Post gazetesi vardır. İlk sayfa manşetini görürüz: "IZZY YAŞIYOR! Büyük caz üstadı 7 saatlik operasyondan sağ çıktı. Sol akciğeri alındı."

Gazetenin üzerinden bakıp Celia'ya gülümser. Sıradan fakat sevgi dolu bir gülümsemedir bu. Ancak ondan oldukça etkilendiği ortadadır.

PIERRE

Selam, güzellik!

CELIA

(Durur) Selam, Pierre. (Sessizlik) Şey acaba... (Tam bir şey söyleyecekken, gördüğü gazete manşetine takılır) Demek başardı ha! Çok sevindim.

PIERRE

(Bir an için kafası karışır, sonra konuyu anlar. Gazeteyi çevirir) Evet, başardı işte! Ama yazılanlara bakılırsa bir daha asla bir şeyler çalamayacakmış. Kırık elli, tek ciğerli bir saksofoncu! Çok da umut vaat etmiyor, değil mi?

CELIA

Onu hiç dinledin mi?

PIERRE

Yok. Büyük bir caz hayranı sayılmam. Ama bir doz Chuck Berry'ye hiçbir zaman hayır demem.

CELIA

İyi olduğunu duymuştum.

PIERRE

Katmandu'nun son albüm satışlarında patlama olduğunu söylüyorlar.

CELIA

Harika.

PIERRE

Harika mı? Bence oldukça ironik. Adam yıllarca çalsın ve hiç kimse adını olsun duymasın, sonra bir gün yok yere vurulsun, kariyeri altüst olsun ve aniden yıldızı parlayıversin ha!

CELIA

En azından hâlâ hayatta! Hayatta değilsen, zaten yapacak bir şeyin de yoktur değil mi! *(Restoranın arka kısmına doğru yürümeye başlar)*

PIERRE

Celia.

CELIA

(Durur) Efendim?

PIERRE

Sen bana bir şey söylemeyecek miydin?

CELIA

(Güler) Tamamen unuttum. *(Hafifçe kafasına vurur)* Gelecek salı oyuncu seçimine gireceğim. Acaba öğle yerine akşam çalışmam mümkün mü diye soracaktım.

PIERRE

Bunu Bob ya da Helen ile hallet. Eğer yer değiştirmeye razı gelmezlerse, cevabım hayır. Eğer değiştirirlerse, benim için sorun değil.

CELIA

Tamamdır. Yeterince adil. *(Tekrar arkasını dönüp uzaklaşır)*

PIERRE

(Tekrar gazetesine döner. Sonra omzunun üzerinden) Nasıl bir rol peki?

CELIA

Bir şampuan reklamı için.

PIERRE

Yani başrol müsün yoksa figüran mı?

CELIA

Muhtemelen ikisi de değil. Rolü alacağımı sanmıyorum.

PIERRE

Tabii ki alacaksın. Rolü cebinde bil!

CELIA

(Gülümser, saçlarına dokunur) Yeterince saçım bile yok ki!

Sahiden de saçları oldukça kısadır.

7. İÇ MEKÂN: GÜNDÜZ. HASTANE. ÇİFT KİŞİLİK ODA.

Birkaç gün geçmiştir. IZZY yatakta, göğsü kat kat bandajlanmış bir halde yatmaktadır. Sol kolu askıya asılmıştır ve sol eli alçıdadır. Başucunda, kırk yaşlarında, psikoterapist bayan DR. FISCHER bir sandalyede oturmaktadır. Sağ elinde bir kalem, kucığında sarı bir evrak dosyası vardır. IZZY'nin yatağının etrafına çekilen perde, sahneye, kasvetli, boğucu bir hava vermektedir.

DR. FISCHER

Demek bu konuyu görüşmenin hiçbir anlamı yok öyle mi, böyle mi düşünüyorsunuz?

IZZY

Hatırlamaktan bile aciz olduğum bir şeyin nesini görebilirim ki?

DR. FISCHER

Bu gayet normal. Bu gibi durumlarda hafıza kaybının yaşanması gayet olağandır.

IZZY

Sıçayım normale. Buralarda insanların tek bildiği söz bu mu? Normal şeyimde bile değil benim.

DR. FISCHER

Siz öfkелisiniz. Olmamanız için de bir neden yok elbette! Daha önce varlığından dahi haberdar olmadığınız bir adam çıkıp hiç nedensiz sizi vuruyor. Sizin yerinizde olsam, ben de öfkeli olurum.

IZZY

Hâlâ anlamıyorsunuz. Ben vurulduğum için öfkeli değilim. Bu, işin kabullenmeye razı olduğum kısmı.

DR. FISCHER

Anlıyorum. Yani vurulmak “olur canım böyle şeyler” deyip geçebileceğiniz türden bir şey öyle mi? Bunu mu söylemeye çalışıyorsunuz?

IZZY

Bakın, dışarıda deli bir dünya var, bayan. Çatlaklar pusuda bekliyor, her önüne gelen cebinde bir silahla dolaşırken, bir gün bir namlunun benim bu zavallı vücuduma da doğrultulmayacağını düşünmek ne haddime! Arada bir gazetelere bir göz atın isterseniz. Amerika'nın göğü kara barut dumanlarıyla kaplanmış; her on yedi dakikada bir biri vuruluyor.

DR. FISCHER

Ne demeye çalışıyorsunuz?

IZZY

Bütün bunların talihin cilveleri olduğunu. Eğer eski hayatıma dönebilecek olsaydım, o kadar da kötü hissetmezdim. Silkelenip tekrar saksofonumu çalmaya devam ederdim ve bu da bana yeterdi. Ama şimdi, bu hastaneden dışarı adımımı attığımda, yersiz yurtsuz olacağım.

DR. FISCHER

Hâlâ hayattasınız. Bunu unutmayın. Hayattasınız ve buradan çıktığınızda, bedensel açıdan gayet sağlıklı ve zinde olacaksınız. Bunun dışında her şey ikinci sırada gelir. Bundan sonraki adımlarınızı planlamanız biraz vaktinizi alabilir, ancak yepyeni bir hayata başlayacaksınız. Ve hayat güzeldir, Bay Maurer.

IZZY

Hayır, değildir. Hayat hayattır işte, ancak onu güzel yaptığınızda güzel olur. Keşke bunu yaptığımı söyleyebilseydim, ama söyleyemem. Şu ana dek yaptığım tek güzel şey müzik oldu. Eğer artık buna da sahip olamayacaksam, ölmemin de bir sakıncası yok açıkçası. Aca ba meramımı anlatabiliyor muyum? Bir ciğerimi kaybedeceğime, iki bacağımı ya da iki gözümü kaybetmeyi yeğlerdim. Ciğer demek nefes demektir. Nefes ise müzik. Müzik olmadan, zaten bir hayatım yok ki!

DR. FISCHER

Cezalandırıldığını düşünen biri gibi konuşuyorsunuz.

IZZY

Eh, belki de öyleyimdir. Delinin teki göğsüme bir mermi saplıyor ve sonunda ilahî adalet yerini buluyor.

DR. FISCHER

O halde tüm o deli dünya laflarına ne oldu? Eğer olanları rastlantısal, gelişigüzel gerçekleşen olaylar olarak kabul ediyorsanız, sonra yan çizerek, bu olanların ardında bir amaç olduğunu iddia edemezsiniz. Ya biridir ya da diğeri. Ama ikisi birden değil.

IZZY

İddia edemem öyle mi? Peki ya kendimle çelişiyorsam? Bunu kim engelleyebilir ki?

DR. FISCHER

Pekâlâ, çelişin bakalım kendinizle. Diyelim ki cezalandırıldınız. Hadi biraz daha ileri gidip hem cezalandırıldığınızı hem de cezalandırılmayı hak ettiğinizi söyleyelim. Eğer öyleyse, sorarım size: O halde sizi cezalandıran kim?

IZZY

(*Omuz silker. Savunmacı bir tavırla*) Ben nereden bilebilirim ki?

DR. FISCHER

Hadi, yapmayın ama Bay Maurer, bundan daha iyi bir tahmin yürütebilirsiniz. Sizi kim cezalandırdı o zaman?

IZZY

Tanrı. Tanrı olmalı, değil mi? Yani, başka kim böyle bir insanı cezalandırabilir ki?

DR. FISCHER

Bana Tanrı'ya inandığınızı mı söylemeye çalışıyorsunuz?

IZZY

Hayır, Doktor Hanım, size söylemeye çalıştığım bu değil. Ben hiçbir şeye inanmam.

8. İÇ MEKÂN: GÜNDÜZ. CELIA’NIN DAİRESİ. BATI 25. CADDE.

Celia, Chelsea’de tek odalı kendi halinde bir dairede yaşamaktadır. Omzundan sarkan bir çanta ve elinde Tower Plak Şirketi’ne ait sarı bir torbayla içeri girer. Çantasını kanepenin üzerine bırakıp üzerinde ufak bir CD çaların bulunduğu sehpaye doğru ilerler. Elini poşete daldırıp bir Katmandu CD’si çıkarır. Paketi açmak için üzerindeki naylonla boğuşmak zorunda kalır. Tırnaklarıyla bir türlü bir delik bulup da naylonu yırtamaz. Bezgin bir halde kendi kendine söylenir. Tırnaklarıyla naylonu yırtmadığını görünce, en sonunda paketi ağızına götürüp dişiyle yırtmayı dener.

Epeyce bir boğuştuktan sonra dişiyle bir delik açıp

parmaklarıyla da devamını getirir ve nihayet şu kıymetli kutunun köşesindeki simli etiketi sökme yi baş arır. Çileden çıkarıcı bu komedi sona erdiğinde, CD'yi çıkarıp teybe takar. Bir tuşa basar ve müzik baş lar. Kamera yüzüne yakın plan girer. Müziği dinlemekte olduğunu görürüz. Düşüncelidir.

9. İÇ MEKÂN: GÜNDÜZ. IZZY'NİN DAİRESİ. PERRY CADDESİ.

Müzik çalmaya devam etmektedir...

IZZY'yi, Perry Caddesi'ndeki döküntü, kümes gibi evinin salonunda bir koltuğa oturmuş vaziyette görürüz. Saksofon kutusu kapalı, yerde durmaktadır. Ale te, yerde yatan bir hayvan leşiymiş gibi bakmaktadır. Müziğin arasında bir telefon zili duyulur. IZZY yanıt vermek için ayaklanır. Hemen ardından onun sesini duyarız:

IZZY'NİN SESİ

Mesaj bırakın, sizi arayacağım.

Bip sesinden sonra ise:

ERKEK SESİ

Izzy, yine ben, Dave. Hadi ama dostum, bana bunu yap ma. Konuşmamız gerek. Beni duyuyor musun? Antika lık etme, Izzy. (Sessizlik) Arada dostlarını hatırlasan yer ter, olur mu?

Telesekreter kapanır. Bir saniye sonra, telefon tek rar çalar. Yine IZZY'nin sesini duyarız (Mesaj bırakın, sizi arayacağım), bir bip sesi gelir ve sonra bir başka mesaj bırakılır. Bu sırada, IZZY iç geçirir, koltuğundan kalkar ve evden çıkar. Güçbela yürüyebilmektedir. Güçsüzdür, yalpalar ve bir ayağını diğerinin önüne koyarken her seferinde dengesini yitirir.

KADIN SESİ

Izzy, aç şu lanet telefonu artık. Tanrı aşkına, benim Hannah. Beni hatırlıyor musun? Bir zamanlar evliydik hani. Eski günlerde. Hani develer tellal, pireler berber iken... ve mermi henüz icat edilmemişken... (Sessizlik) Lütfen beni ara, Maurer, nasıl olduğumu merak ediyorum.

Bu mesaj bittiğinde, IZZY evi terk etmiştir bile. Geride boş bir ev ve içinde çınlayan bu ses kalır. Sonra telesekreterin kapanma sesi duyulur ve sahne değişir:

10. DIŞ MEKÂN. MONTAGE CADDESİ.

Müzik aynen devam etmektedir.

IZZY'nin West Village civarında yalpalayarak yürümekte olduğunu görürüz. Bu sahne el kamerasıyla çekilmiştir. Görüntü kayıp durur. Binaların tepeleri, gökyüzü, bulutlar ve IZZY'nin ayak sürümesi arasında gidip gelir. Renkler bir parlak, bir mattır. Aşırı pozlama, yetersiz pozlama, parlak ışık. İzleyici karmakarışık bir işaretler ve zihinsel mesajlar bütünününün çapraz ateşin-

de kalır. IZZY'nin dikkati birden alakasız nesnelere ve renklere kayar: örneğin bir kadının boynuna doladığı yeşil bir atkıya ya da geçen bir taksinin kırmızı arka farlarına. Dünyayı kesit kesit algılar. Bir köpek, tasmaşına dolanır; bir çöp kutusuna toslar. Ancak bütün bu olan bitenlere, kendine acıma değil, içten bir mücadele hissi hâkimdir.

Yürümeği yeni öğrenen küçük bir çocuğun ya da hayata meydan okuyan bir ihtiyarın kararlılığı ve cesaretiyle atar adımlarını.

Gelip geçenlerin birkaçı IZZY'yi tanır. Ne de olsa, o güne kadar ünlü bir New York yıldızı olmuştur. Birinin gelip elini sıktığını ve şans diler gibi, sırtını sıvazladığını görürüz. IZZY başını eğer, bir sohbele girişecek takati olmadığından söylenenlere belli belirsiz kafa sallayarak karşılık verir.

En sonunda, Beyaz At Barı adlı bir mekâna girer. Kapıyı araladığında, müzik durur. İçeriden kalabalığın sesi gelir.

11. İÇ MEKÂN. BEYAZ AT BARI.

Bir ya da iki saat kadar geçmiştir. IZZY köşede bir masada önünde bir gazete yığınıyla oturmaktadır: New York Daily, Village Voice, Observer, Amsterdam News. Önünde duran soğuk içeceğini yudumlarken bir yandan da Newsday okur. Kendini tam anlamıyla kaptırmıştır.

Otuzlarının ortalarında, rahat giyimli bir adam olan BOBBY PEREZ masasına yaklaşır.

BOBBY

Selam, Izzy.

Izzy başını gazeteden kaldırmaz, okumayı sürdürür.

BOBBY

(Devam) Selam, Izzy. Nasıl gidiyor?

IZZY başını kaldırır. Bakışından, karşısındaki adamı tanımamış olduğu aşikârdır.

BOBBY

(Devam) Bobby Perez. Geçen seneki yaz turnenizin ses teknisyenliğini yapmıştım. (Hâlâ bir yanıt alamaz. Bir sessizlik olur) Hepimiz senin arkandaydık, Iz. Toparlandığına ne kadar sevindim bilemezsin!

IZZY

Sağ ol, Billy. Şimdi çok daha iyiyim. Sanırım beni son görüşünden bu yana epey gençleştiğimi bile söyleyebilirim.

BOBBY

(Kafası biraz karışmış halde) Hadi ya, evet, belki de. Anlıyorum.

IZZY

Bu sabah saatimi takmayı unutmuşum. (Elini kaldırıp boş sol bileğini gösterir) Görüyor musun? Saat falan yok. Ben buna gelişme kaydetmek diyorum, düpedüz gelişme kaydetmek...

12. İÇ MEKÂN. IZZY'NİN DAİRESİ. YATAK ODASI.

Sabah saat yedi buçuk. IZZY sırtüstü uzanmaktadır. Altında şort vardır, üzeri ise çıplaktır. Yatak örtüleri yere atılmıştır. Hayatını kurtaran o acil ameliyattan yadigâr kalan, göğsünü boydan boya kesen henüz kapanmamış yara izini görürüz.

Yan odadan telefon sesi gelir. Tekrar eder. Üç-dört defa çalar. Her seferinde telefon bir öncekinden daha uzun, daha ısrarcı çalar.

IZZY'nin gözkapakları kıpırdanır. Sonra gözleri açılır. Sahne değişir:

13. İÇ MEKÂN: GÜNDÜZ. IZZY'NİN DAİRESİ.
ÖN KAPI.

Bir dakika sonra, IZZY, üzerine sabahlığını alıp kapıyı açar. Eski eşi Hannah'ı koridorda karşısında bulur. Hannah, otuzlu yaşlarının ortalarında, enerjik, esmer bir kadındır.

IZZY

(Şaşırır) Ah! Sen miydin!

HANNAH

(Onu geçip içeri girerken) Baktım ki senin telefonu açacağı yok, ben de o zaman gelir seni bir ziyaret ederim diye düşündüm.

Hızını alamayıp doğruca mutfağa girer ve kareden çıkar. Mutfak dolaplarının tangırtıyla açılıp kapandığını duyarız. Sonra su sesi, buzdolabının açılıp kapanışı ve tencere tava şangırtıları işitilir. IZZY evin kapısını kapatır, kadının peşinden mutfağın eşiğine kadar gidip orada durur ve arkadan sessizce onu izler. İlk defa keyifli görünür. Kadının enerjisi adamın ataletine baskın gelmiş gibidir..

IZZY

Bu pantolon da yakışmış sana.

HANNAH

(Omzunun üzerinden) Hiç heveslenme, dostum. Bu pantolonun içindeki şeyin mutlak dokunulmazlığı var.

IZZY

Merak etme. Bir an eski günlere gidip geldim, hepsi bu. Sen ve ah senin şu küçük, tombul, çıkık popon! İlk bir-

iki yıl boyunca benim için dünyanın en ilginç yeri olmayı başarmış olan popon!

HANNAH

Ben ve popomun sensiz de keyfimiz gayet yerinde Izzy. Ona hayran olan tek erkek sen değilsin, bunu unutma.

IZZY

Ben de öyle tahmin etmiştim zaten. Ne de olsa insan sadece şehri turlayarak bu şekilde yanamaz! Senin şu yeni sevgilinle işler tıkırında gidiyor olsa gerek! (*Mutfğa girer*) Hadi söyle! Hampston'da mı evi yoksa daha da egzotik bir yerlerde mi?

HANNAH

(*Kahve yapıp, bardaklara meyve suyu doldurup ekmek kızartarak oyalanmaya çalışmaktadır*) Ona daha sonra geleceğiz. Konuşmamız gereken daha önemli başka şeyler var.

IZZY

Ne gibi?

HANNAH

Senin gibi mesela, ahmakçığım, senin gibi. Sana neler olduğunu merak ediyorum.

IZZY

Neden ki, yani sen benden hoşlanmazsın bile.

HANNAH

Sen hâlâ benim kim olduğumu bilmiyorsun, öyle değil mi? Bunca yıldan sonra, hâlâ en ufak bir fikrin bile yok.

IZZY

Görünüşe bakılırsa öyle.

HANNAH

Ben kalbimi birine verirsem, bu ebediyen geçerlidir.

Bundan böyle seninle yaşamak istemiyor olabilirim, ama bu seni umursamadığım anlamına gelmez. (*Sessizlik*) Sen hâlâ benim bir parçamsın, seni lanet herif.

14. İÇ MEKÂN. IZZY'NİN DAİRESİ. OTURMA ODASI.

Yarım saat geçer. IZZY ve HANNAH oturma odasının köşesindeki ufak masanın başında oturmuş kahvaltı etmektedirler. Saksofon kutusu hâlâ yerde, ancak bir başka köşede durmaktadır. Müzik çaları görürüz. Yanında yüzlerce plak, kaset ve CD. Onlarca kitap ve duvarlarda posterler.

HANNAH

Ee, Izzy, neler yapıyorsun bakalım? Boş zamanını nasıl geçiriyorsun?

IZZY

Sıradan şeylerle işte. Nefes almak, yemek yemek, uymak, aptalca şeyler yapmamaya çalışmak gibi.

HANNAH

Peki... yalnızlık duymuyor musun?

IZZY

Hımm, epey gazete okuyorum. İnsan ırkıyla temasta kalmanın yollarından biri işte. Bir gazeteye ne kadar zırva sığdırabildiklerine inanamazsın. (*Sessizlik*) Bir dolu üzücü şey, Hannah. Bazen sahiden insanı altüst edebiliyorlar.

HANNAH

Ben neden sadece karikatürleri okuyorum sanıyorsun!

IZZY

(*Onun yorumunu duymazdan gelerek, hevesle atılır*)

Yine de çoğunu kaldırabiliyorum. Yangınlar, depremler, uçak kazaları. Hatta siyasi dehşet... savaşlar... ve bunun gibi şeyler. Ne de olsa hayat bu işte! Her şey insanların birbirlerine neler yaptıkları ve senin bunu anlamlandırmaya çalışmandan ibaret!

HANNAH

On yedi yaşında bir velet gibi konuşuyorsun!

IZZY

(Hâlâ onu duymazdan gelmeyi sürdürerek) Ancak gün geliyor ve arka sayfalardan birinde ufacak bir hikâyeye rastlıyorsun ve kalbin duruveriyor. Bronx'ta bir anne çocuğunu kaynar suya atıp haşlıyor. Brooklyn'de ise adamın teki çıkıp sevgilisinin kızını yakıyor. Yani, hayatı cehenneme çevirmek o kadar kolay ki, öyle değil mi?

HANNAH

Bu senin hayatın değil ama Izzy. Olan biten her kokuşmuş şey için kendini yiyip bitirerek dolanamazsın etrafta!

IZZY

Böyle bir şey yaptığım yok benim. En azından o kadar abartmıyorum. Ama bu insanlar benimle aynı kentte yaşıyor. Bunları unutmak isterim, fakat kimi zaman başaramıyorum işte.

HANNAH

Güçlen biraz, toparlan. Kaldır şu lanet başını da, zırhını kuşan artık!

IZZY

(Duraksar, düşünür) Ben artık o eski ben değilim!

HANNAH

(Izzy'yi süzer) Çok da değişme ama olur mu? *(Sessizlik)* Acınacak halde olmak istemezsen, olmazsın!

IZZY

Ben acınacak halde falan değilim. (*Sessizlik*) Aslında, gayet iyi bile sayılabilirim.

HANNAH

(*Gülümser*) Güzel. O zaman gelecek hafta akşam yemeğine gelip Philip ile tanışacak kadar da iyisindir herhalde.

IZZY

Demek adı bu, öyle mi?

HANNAH

Philip Kleinman. Kendisi film yapımcısı.

IZZY

Adını hiç duymadım.

HANNAH

Aman ne şaşırtıcı! En son ne zaman bir filme gittin ki acaba, Izzy?

IZZY

On iki yıl kadar önce.

HANNAH

Gene Kelly öldüğünden bu yana sinema kapısından içeri adımını atmadın demek!

IZZY

Eh artık o da gittiğine göre, adım atmamı gerektiren bir sebep de kalmamış demektir.

HANNAH

(*Konuyu değiştirerek*) Onu seveceksin. Seni temin ederim ki seveceksin.

IZZY

Peki ya sevmezsem?

HANNAH

O zaman sadece oturup yemeğini yersin.

IZZY

Ve senin mutluluğunu seyredirim öyle mi!

HANNAH

Aynen öyle. Ve nihayet seni bünyemden tamamen söküp atabilmiş olduğumu kendi gözlerinle görürsün.

15. İÇ MEKÂN: AKŞAM. PHILIP KLEINMAN'IN DAİRESİ. TRIBECA.

Hannah'ı arkadan, kapıyı açarken görürüz. Akşam yemeği için IZZY gelmiştir.

IZZY

(*Ne yapacağını kestiremeyen bir tavırla*) Selam.

HANNAH

(*Alaycı bir tavırla*) Şoke olmuş gibi görünüyorsam, al-dırma. (*IZZY eve girer*) Geleceğini hiç tahmin etmemiş-tim de!

IZZY

Beni sen davet ettin, unuttun mu?

KLEINMAN'ın on yaşındaki kızı SONIA antrede do-lanmaktadır.

SONIA

(*IZZY'ye*) Selam.

IZZY

Selam.

HANNAH

(*IZZY'ye*) Bu Sonia, Philip'in kızı.

SONIA

(*Bir anlık tereddütten sonra*) Sen Izzy Maurer misin?

IZZY

Şey, öyleydim.

SONIA

Peki şimdi kimsin?

IZZY

(*Gülümseyerek*) Bilmem. Belki de hiç kimse.

SONIA

Pekâlâ, tanıştığımızı memnun oldum, Bay Hiçkimse. (*Koridordan odasına doğru yürümeye başlar. Durur. Omzunun üzerinden*) Görüşürüz.

HANNAH

(*IZZY'nin koluna girip onu oturma odasına doğru götürür*) Planlarda ufak bir değişiklik oldu. Philip, Catherine Moore ile birlikte bir proje üzerinde çalışıyor ve Catherine de birkaç günlüğüne New York'a geldi. Bu nedenle yemeğe onu da davet ettik.

IZZY

Oyuncu olan mı?

HANNAH

Bir zamanlar oyuncu olan. Artık bir yönetmen o. On-on beş yıldır hiç filmde oynamadı.

IZZY

Catherine Moore. (*Sessizlik. Hatırlar*) Bir zamanlar ona âşıktım.

Sahne değişir:

*Yemek odası. Vakit ilerlemiştir. Kırklı yaşlarında hayat dolu bir adam olan PHILIP KLEINMAN ve elli-
li yaşlarının sonlarında bir İngiliz olan CATHERINE
MOORE, IZZY ve HANNAH ile aynı masada oturmuş
yemek yemektedir. Yemeğin sonlarına yaklaşmakta-
dırlar.*

IZZY

(CATHERINE'e dönüp) Size oyunculuğu bıraktıran ne oldu?

CATHERINE

Kibir, Bay Maurer. Güzellik solup gider. Vücut pes eder. Birinin sizin hakkınızda düşündüğü şey olmak artık hiç de cazip gelmemeye başlar. Gün geldi ve birilerinin keşfettiği kişi olmayı istemez oldum.

IZZY

O halde şimdi siz kendinizi keşfediyor olmalısınız.

CATHERINE

Aynen öyle. Görüntüleri kontrol eden kişi benim şimdi.

IZZY

Ama sizi kimse görmüyor.

CATHERINE

(Güler) Böylesi çok daha iyi. (Sessizlik) Artık benim düşündüklerimi görüyorlar.

PHILIP

Şimdi izleyecekleri şey, *Pandora'nın Kutusu*'nun yeni bir uyarlaması. Epey bir sinir harbinden sonra nihayet bir anlaşmaya varabildik. (*Sessizlik*) Tek ihtiyacımız olan Lulu'yu oynayacak biri.

IZZY

Lulu kim?

HANNAH

(*Biraz da şaşkınlıkla*) Yapma, Maurer. Hadi ama şakayı bırak artık.

IZZY

Yoo, ciddiym ben. Kim bu Lulu?

HANNAH

Lulu işte. Louise Brooks'taki, Frank Wedekind'deki gibi. Ya da şu Alban Berg'in operasındaki Lulu canım.

IZZY

Ha, şu Lulu. Hafiften bir şeyler çağrıştırmaya başladı sanki.

PHILIP

Şu, kahvaltı niyetine adam yiyen kız. Hatırlasana, hani şu Karındeşen Jack'in canına okuduğu kız!

CATHERINE

(*PHILIP'e dönüp daha önceki bir konuşmaya gönderme yaparak*) Neyi kastettiğimi anlıyorsun, değil mi Philip? O kadar da açık değil işte. İnsanlar hiçbir şey hatırlamıyorlar.

HANNAH

Endişelenme, Catherine. Sorun insanlarda değil, Izzy'de. Ona müzik dışında bir şeyden bahsedersen, karşında ufak bir çocuk bulman isten değil.

PHILIP

(*Kamera odaya girmekte olan SONIA'ya odaklanır*) Ha-

zır çocuklar demişken... (SONIA masaya yaklaşırken bir sessizlik olur) Merhaba, tatlım.

SONIA, masadakilere hafifçe bir el sallar, sonra sandalyesi kapıya en yakın olan konuğun, yani CATHERINE'in yanına gider. CATHERINE, bir an için SONIA'yı inceler, sonra elini uzatıp yüzünü okşar. Kızın gençliğinden ve körpeliğinden etkilendiği ortadadır. SONIA gülümser ve elini CATHERINE'in omzuna koyar.

CATHERINE

(SONIA'ya) Evet, benim güzel ufaklığım, büyüyünce oyuncu olacak mısın bakalım?

SONIA

Hayır. Ben yazar olacağım. Kitaplar filmlerden iyidir, sence de öyle değil mi? Görüntüleri hayalinden izliyorsun.

PHILIP

Şuna bak, daha on yaşında ve her şey hakkında bir fikri var.

HANNAH

(SONIA'ya) Uykun geldi mi acaba?

SONIA

Evet, ben de iyi geceler dilemeye gelmiştim zaten.

HANNAH

Gelip üstünü örtmemi ister misin?

SONIA

Sorun değilse, neden olmasın?

HANNAH

(PHILIP'e) Senin için bir sakıncası yoktur herhalde?

PHILIP

Sakınca mı? Neden olsun ki?

HANNAH

(Gülümser. Sandalyesinden kalkar) Pekâlâ. Birkaç dakikada dönerim.

CATHERINE

Ben de gelsem, olur mu?

SONIA

(Birden oyunbazlığı tutar. Kırtmaya ve New Yorklu bir aşifte edasıyla ağzını yayarak konuşmaya başlar) Elbette, canikom. Başımın üstünde yerin var.

SONIA bir çalımla kıvrta kıvrta odadan çıkar. CATHERINE ve HANNAH da onu taklit ederler. Kadınların ikisi de gülmektedir. Üçünün odadan çıkışı geniş açıyla yansıtılır.

Gözden kaybolduklarında, PHILIP cebinden iki puro çıkarır ve birini IZZY'ye uzatır.

IZZY

Almayayım, teşekkürler.

PHILIP

(Kendi purosunu yakar. Düşünceli düşünceli IZZY'yi iyice süzer) Sana bir soru sorabilir miyim?

IZZY

(PHILIP'in dalmakta olduğu konuya karşı temkinli) Bir soru mu? İstedğin soruyu sorabilirsin.

PHILIP

İstemezsen cevap vermeyebilirsin. Ancak birkaç hafta kadar önce bana bir şey oldu ve hâlâ doğru kararı alıp almadığımdan emin değilim.

IZZY

Senin yerinde olsam, ne yapardım, bunu mu öğrenmek istiyorsun?

PHILIP

Evet. Eğer yerimde olsaydın, nasıl hareket ederdin? (Pu-

rosundan bir nefes çeker) Bir uçağa binmiş Londra'ya gidiyordum, aslında Catherine'i görmeye. Tam inişe geçmek üzereydik ki, tuvalete gitmem gerektiğini fark ettim. Koridordan geçip tuvalete gittiğimde kapı kilitliydi. Bunun üzerine, bu süreyi hosteslerden biriyle laflayarak geçirdim. (*Purosundan bir nefes daha alır*) Sonunda kapı açıldı ve içeriden güzel bir kız çıktı. Çok güzel, yirmi dört-yirmi beş yaşlarında bir kızdı. Bana gülümsemeye kaç çatma arası tuhaf bir bakışla baktı ve geçip gitti. Ben de tuvalete girdim. (*Purosundan bir nefes daha alır*) Girdiğimde tuvaletin oturak yeri de, kapağı da kapalıydı ve kapağın üzerinde koskoca bir bok duruyordu. İşte o güzel kız bütün işini tuvaletin kapağına yapmış, her yeri batırmıştı ve ben işimi görmek için hiç de hoş olmayan sorunlarla karşı karşıya gelmeden tuvaletin kapağını kaldıramıyordum. (*Tekrar bir nefes alır*) Hostese şikâyet etsem de ayrı bir dertti, bu sefer onu benim yaptığımı sanacaktı. Daha iki dakika önce aramızda gayet sıcak bir konuşma geçmişti ve hemen sonrasında benim böyle biri olduğumu düşünmesini istemedim. (*Elindeki puroyla işaret ederek*) Ayrıca, çok vakit de yoktu. Yedi dakika içinde inişe geçiyorduk ve umurumda olan tek şey bağırsaklarımı boşaltıp koltuğuma geri dönmektir. (*Tekrar bir nefes alır*) İşte durum bu. Şimdi, böyle bir durumda benim yerimde olsaydın, ne yapardın anlat bana.

IZZY

(*Düşünceli düşünceli*) Bilmem. (*Sessizlik*) Sanırım şikâyet ederdim, ama emin değilim. (*Sessizlik*) Sen ne yaptın?

PHILIP

Bir parça kâğıt havlu aldım ve ortalığı temizledim.

IZZY

(*Şaşkın bir halde*) İnanılmaz.

PHILIP

Evet. İnanılmayacak kadar mide bulandırıcı.

IZZY

(Tekrar düşünür) Sanırım bu yaptığın gayet soylu bir şey. Şikâyet etmemiş olman. Kızın duygularını düşünmüş olman. Hiç de mecbur olmadığın halde, kızın sorumluluğunu almış olman. (Sessizlik) Ben hayatta bu kadar büyük bir fedakârlık yaptığımı sanmıyorum. (Sessizlik) Yaptığın sahiden de takdir edilesi bir şey.

PHILIP

Belki öyle, belki de değil. Hâlâ çok emin değilim. Belki sadece korkaklık ettim. İşte ortalığı velveleye vermekten kaçınmak için.

IZZY

Belki de. Ama ben yine yaptığının azizce bir davranış olduğu kanısındayım.

ANİDEN: dairenin öte ucundan bağır bağır bir rock'n roll gürültüsü gelmeye başlar. Son ses, "Big Girls Don't Cry (Koca Kızlar Ağlamaz)" adlı şarkı çalmaktadır.

Sahne değişir:

SONIA'nın odası. SONIA, HANNAH ve CATHERINE şarkıya eşlik edip dans etmektedir. Gülüşüp birlikte harika vakit geçirmektedirler. PHILIP ve IZZY de kapıda belirir ve onları izlemeye koyulur. SONIA o yana bir öpücük yollar. Dans etmeye devam ederler.

16. DIŞ MEKÂN: GECE. MONTAGE CADDESİ.

IZZY'nin PHILIP KLEINMAN'ın evinden çıktığını görürüz. Kuzey yönünde yürümeye başlar. Yürümekte hâlâ epey zorlanmaktadır, ancak 10. sahnedekine kıyasla koordinasyonu ve kuvveti epey artmıştır.

Saat on biri geçmiştir. New York'ta bir sonbahar akşamı yaşanmaktadır. Caddeler yayalar ve trafikle doludur. Kopuk kopuk sesler gelir: birkaç konuşma kesiti, hızla geçen patencilerin tekerlek sesleri, üzerlerinden kamyon geçen lağım kapaklarının çıkardığı tangırtı; sahneye, sanki IZZY nadir rastlanır bir algı açıklığı, hassasiyet yaşıyormuş hissi hâkimdir.

Manhattan'ın aşağı batı kesiminde bir yerlere doğru ilerler, sağlı sollu eski depo ve restore edilmiş ambarlarla dolu boş caddelerden geçer.

Etrafta in cin top oynamaktadır. Etraf öylesine durgundur ki IZZY kendi adımlarından çıkan sesi fark etmeye başlar. Ayak sesleri kaldırımında yankılanmaktadır. Bir an durur, birinin onu takip ediyor olabileceğinden korkup dinlemeye koyulur. Etrafına bakınır. Kimsecikler yoktur. O sesleri kendisi çıkarmaktadır.

Batıya, Hudson Nehri'ne doğru yürür. Beş-altı yüz metre ileride, bir sokak lambasının ışığıyla aydınlanan kaldırımında, IZZY'nin gözüne bir adam ilişir. Adam başı kaldırıma yaslı, ayakları mazgaldan içeri girmiş halde kendinden geçmiş bir ayyaş gibi sere serpe yatmaktadır.

IZZY yürümeye devam eder, ancak yolunda gitmeyen bir şeyler olabileceğini sezdiğinden adımlarını yavaşlatır. Daha da yaklaştığında, adamın üzerinde ince çizgili bir takım elbise, içinde bir gömlek ve boynunda kravat olduğunu görürüz. Hiç de bir ayyaşın ya da bir evsizin giyeceği türden giysiler değildir üstündekiler. İtinayla cilalandığı belli olan ayakkabıları, sokak lambasının ışığında parıldamaktadır.

Daha da yaklaşır. IZZY'nin soluk alıp verişinden, içinde feci bir paniğin, tüm vücudunu ürperten bir korkunun tırmanmakta olduğunu anlarız. IZZY yaklaşmayı sürdürür.

Adam ölmüştür. Alnının ortasından bir kurşun yemiş, gözleri boş boş yukarı bakmakta, lambanın ışığını yansıtmaktadır.

IZZY çömelir, cesedin üzerine eğilir ve ölü adamın yüzüne bakar. Bir an için dehşete kapılır. Adam otuz beş-kırk yaşlarındadır. Kısa boylu, kumraldır; tıknaz bir bedeni ve su katılmamış bir Amerikalı suratı vardır. IZZY, adamın alnına saplanan kurşun deliğinden almaz gözlerini. Kamera da bu kanlı kurşun yerine, üçüncü bir göz gibi duran o ölüm deliğine iyice yaklaşır. Aşırı yakın plana geçilir. IZZY, o deliğin içinde boğuluyor, o ölen adamın beynine gömülüyormuş gibi hisseder.

Karşısında gördüğü adam hiç de bir yabancı gibi gelmez ona. IZZY adeta karşısında kendi ölüsünü bulmuş, kısa süre önce eşikten dönen kendi ölümünü izlemektedir.

En sonunda daha fazla bakmayı içi kaldırmaz. Başını cesetten öteye çevirir, ancak öyle ani bir hareketle döner ki dengesini kaybedip düşüverir. Yere yığıldığında, ciğerlerinden korkunç hırıltılar yükselir. Adeta bir süredir nefes almaya korkuyormuş da sonunda karşı koyamayıp büyük bir şiddetle havayı içine çekmiş gibi dev bir soluk alır.

Doğrulup ayağa kalkmak ister ama hâlâ öyle bir soluk soluğadır ki tekrar tökezleyip kaldırım boyolar. Dört ayağı üzerinde sürüne sürüne, mazgaldan uzaklaşıp en yakın binanın gölgesine sığınmaya çalışır. Tekrardan yere kapaklanır; bu kez kaldırım köşesinde duran bir evrak çantasının üzerine. Çantanın ölen adama ait olduğuna şüphe yoktur.

IZZY, ne yaptığını bilmeksizin, çantanın sapını kavrar ve alıp göğsüne bastırır. Sonra yavaşça ayağa kalkar. Ölen adama dönüp son bir kez bakmaksızın, kararlığın içinde ağır aksak yitip gider.

17. İÇ MEKÂN. IZZY'NİN DAİRESİ. OTURMA ODASI.

IZZY masada oturmuş, elindeki viskiyi yudumlamaktadır. Şişe de yanı başındadır. Karşısında ise çanta

vardır. Uzun süre, açmaya yanaşmadan ama gözlerini de bir an olsun ondan ayırmadan çantayı seyreder.

En sonunda, dilini gevşetir. Elini içine sokar. Tek tek içindekileri çıkarmaya başlar: bir kredi kartı faturası (sanki çantanın içine atılmış da unutulmuş gibi biraz buruşmuştur); üzerine bir telefon numarası yazılmış bir kâğıt peçete; etrafına defalarca bant dolanarak sıkıca kapatılmış soluk mavi, her bir kenarı yaklaşık on santim uzunluğunda bir Tiffany kutusu. Elini bir kez daha çantaya daldırır ve bir şeyler daha arar. Ancak hiçbir şey çıkmaz. Çantayı baş aşağı çevirir ve sallar. Yine hiçbir şey bulamaz.

Kredi kartı faturasını dikkatle inceler. Yakın çekim. Kart sahibinin adı STANLEY MAR'dır. Alışveriş yetmiş beş dolar tutarında olup, 4-12-96 tarihinde Barney's'den yapılmıştır.

Daha sonra da peçeteyi inceler. Yine yakın çekime geçilir: Keçe kalemle yazılmış ve mürekkebi dağılmış olan numara 555-0-0192'dir.

Ancak bütün bu incelemeleri tamamladıktan sonra da kutuya gelir sıra. Bandı parmaklarıyla sökmeye çalışır. Ancak zorlanır, açabilmesi zamanını alır. Kutunun içerisinde bir başka kutu daha vardır; bu ikinci kutu ise mukavvadan yapılmış ve ilkinden daha bile büyük özenle bantlanmıştır.

IZZY bandı parmaklarıyla açmaya uğraşır ama nafîle. Masadan kalkar ve sahneden çıkar. Kamera kutunun üzerinde kalır. Mutfaktan sesler duyarız. IZZY tekrar gelip kareye girdiğinde elinde bir bıçak vardır. Masanın başına oturur, bıçakla bandı açar. İkinci kutunun içinden, bir üçüncü kutu daha çıkar. Bu kutu siyah, parlak ve oldukça küçüktür; bir kenarı yaklaşık altı santim uzunluğundadır. İçi gazetede kırıklarıyla kaplanmıştır. Kâğıt parçalarının arasında küçücük bir taş vardır. Sert, biçimi düzgün olmayan taşın çapı beş-beş buçuk santim civarındadır. Rahatlıkla IZZY'nin avucuna sığar.

Ardından taşı masaya bırakır. Taşın yakın plan görüntüsü gelir görüntüye. Bu önündekine taş demeye sahiden bin şahit lazımdır. Bu şeyin topraktan çıkmadığı da, değerli, güzel ya da bir insanın bir taştan bekleyebileceği diğer özelliklerden birine sahip olmadığı da açıktır. Sanki inşaat halindeki bir binanın tepesinden düşürmüş bir parça yapı malzemesi ya da harcının içine çakıl ve ışıltılı cam ve mika katılarak karılmış bir çimentonun katılmış bir parçasıdır. Gösterişsiz ve sahipsiz duran bu taş, yirminci yüzyıldan kalma bir moloz parçası izlenimi verir.

Yakın çekimde, kadrajın bir kenarından, gazete kırpıklarından bir tutam görünür. Gazeteler Rusça, Çince, İbranice, Arapça olmak üzere pek çok dildedir. Bütün bu sahne boyunca, arka plandan kadın, erkek, her biri farklı farklı diller konuşan farklı farklı insanların sesleri duyulur.

Hiçbir konuşma tam olarak seçilemez. Arada sıra-

da, o kargaşadan, en fazla bir saniyeliliğine bir sözcük işitilir gibi olur, ama sonra derhal silinip gider.

Görüntüye IZZY hâkimdir; onu masada otururken izleriz. Fısıltılar devam eder. IZZY taşı eline alır, sonra tekrar yerine bırakır ve seyre koyulur. Kendine bir içki daha doldurur. Bir yudum alır, bardağı masaya bırakır ve taşı izlemeye devam eder.

18. İÇ MEKÂN: GECE. IZZY'NİN DAİRESİ. YATAK ODASI/OTURMA ODASI

Bir süre sonra. IZZY, üzerinde bir tişört, boxer külot ve elinde malum taş ile yatak odasına geçer. Taşı komodinin üzerine bırakır, yatağa girer ve ışığı söndürür.

Karanlık. IZZY'nin gözleri açık yatmış tavanı izlemekte olduğun görürüz. Bir süre sonra sol tarafındaki komodinin üzerinden mavi bir ışık gelmekte olduğunu fark ederiz. Ancak IZZY'nin başı ve gövdesi görüntüyü kapattığından, ışığın kaynağını göremeyiz.

Bir süre daha geçer, IZZY de bu mavi ışığı fark eder ve düşündüklerini unutturur. Aniden doğrulup oturur, başını çevirir ve taşa bakar.

Kamera komodine döner. Taş tamamen değişmiştir. Artık pürüzsüzdür ve etrafını çevreleyen masmavi bir halesi vardır.

IZZY paniğe kapılıp soluk soluğa kalır. Derhal yataktan fırlar ve kapıya koşar. Işığı açar. Bu hareketinden sonra, her şey eski haline döner. Taş tıpkı önceki gibi görünür. Kamera IZZY'yi alır. Hâlâ soluk soluğadır. Neler olduğu konusunda en ufak bir fikri yoktur. Işığı tekrar söndürür. Yine odaya karanlık hâkim olur. Bir süre hiçbir şey olmaz. Belki de hepsi bir rüyadır. Üç-dört saniye geçer. Sonra tam IZZY tekrar ışığı açacakken, taş bir kez daha parıldamaya başlar. Yine aynı mavi, aynı gizemli ışığı yaymaktadır. Birkaç da-

kika sonra taş hafifçe havalanır, bulunduğu yerden beş-altı santim yukarıda asılı kalır. Havada asılı kaldığı saniyeler boyunca ışığın mavisi iyiden iyiye belirginleşir. Yanı başında, kafası allak bullak olmuş ve korkmuş duran IZZY bir kez daha ışığı yakar. Kamera komodine döner. Taş eski haline.

Sahne değişir:

Oturma odası. IZZY içeri girip ışığı açar ve bu sırada saksofon kutusuna takılıp sendeler. Kutuyu tekmeyle köşeye savurur. Çekmeceli bir dolabın başına gider. Sağ üst çekmeceyi açar ve çaresizce nesnelere boğuşurken, altını üstüne getirir. Ardından sol üst çekmeceyi aralar.

Aynı çaresiz boğuşma yaşanır. Sonunda eski bir paket sigara ve bir kutu kibrit bulur. Paketi sallayıp içinden bir sigara çıkarır ve yakar. Bir nefes alır. Canı fena halde yanar. Göğsünü tutar ve bir süre iki büküm kalır. Yavaş yavaş toparlanır. Gidip koltuğa oturur. Dikkatlice bir nefes daha alır. Kamera yavaş yavaş IZZY'nin yüzüne yaklaşır. Sigarayı ağızına götürürken eli titrer.

19. İÇ MEKÂN. IZZY'NİN DAİRESİ. YATAK ODASI.

Ertesi sabah. IZZY, saç sakal birbirine karışmış halde kalkar, sabahlığını giyip gece taşın durduğu komodin başında dikilir. Elinde tuttuğu peçeteyi açıp içinde yazan numarayı bir kez daha kontrol eder. Önce telefona uzanır ama sonra tereddüt eder. Derin bir nefes alır. Üçüncü uzanışında bu kez ahizeyi kaldırır. Arama tonunu işitir. Duraksar. Aramaya isteksiz bakışlarla, peçetede yazan numaraya bir defa daha bakar.

Sonra bir çırpıda numarayı çeviriverir...

20. İÇ MEKÂN. CELIA'NIN DAİRESİ. MUTFAK.

Arkada hafif hafif Katmandu CD'si çalmaktadır. CELIA, üzerinde sabahlığıyla oturmuş mutfakta kahvesini içmektedir. Daha yeni uyanmıştır. Telefon çalar. Telefona uzanır (telefon duvarda asılıdır) ve ahizeyi yerinden kaldırır.

CELIA

Merhaba... (Dinler) Kim?.. Şaka yapıyorsunuz. İster inanın, ister inanmayın ama şu anda sizin CD'nizi dinliyorum. Adım mı? Tabii ya, adımlı bilmezseniz bana nasıl hitap edeceksiniz, değil mi?.. Aa, anlıyorum... Celia Burns. (Dinler. Adını tekrar, bu kez daha berrak bir telaffuzla söyler) Celia Burns... Tamam. Eğer bu kadar önemliyse... Peki... Batı 25. Cadde, 258 numara. İkinci kat... Anlaştık. O halde görüşürüz. (Telefonu kapar ama akli bir hayli karışmıştır)

21. İÇ MEKÂN: GÜNDÜZ. CELIA'NIN DAİRESİ. OTURMA ODASI

Bir saat geçmiştir. CELIA, üzerinde gündelik giysilerle kapıyı açar. IZZY, sol elinde bir poşetle kapıda dikilmektedir.

IZZY

(Tereddütle) Celia?

Yüzünü dikkatle inceler. Bir an için bir yerden gözünün onu ısırdığını düşünüp kafası karışır.

CELIA

Bu sensin. Seni fotoğraflarından tanıyorum. (IZZY içeri girer ve CELIA kapıyı kapatır) Telefonu kapattıktan sonra bir müddet birinin benimle dalga geçtiğini düşünmeden edemedim.

IZZY

Şaka söz konusu değil. Sadece bir sorum var. Stanley Mar adında birini tanıyor musun?

CELIA

(Şaşkın) Stanley Mar mı?

IZZY

M-A-R.

CELIA

Sanmıyorum.

IZZY

(Huzursuzlanır) Otuz beş-kırk yaşlarında. İşadamı görünüşlü, belki de bir avukat. İyi takımlar giyiyor. Kravatlarını Barney's'den alır.

IZZY yavaş yavaş ilerlerken CELIA da arka arkaya dairenin içlerine doğru çekilir. Öylesine üzgün, akli konuyu kavrama ihtiyacıyla öylesine yanıp tutuşmaktadır ki Celia'ya neredeyse hiç dikkat etmez. Öte yandan Celia hafiften korkmaya başlamıştır.

CELIA

(IZZY'den uzaklaşarak) Bilmiyorum. Bir yıl kadar önce belki Stanley adında biriyle oturup bir şeyler içmişimdir, hepsi bu. Soyadını söylememişti.

IZZY

(Çileden çıkmaya başlamış vaziyette) Belki mi? Ne belkisi! (Üzerinde adresi ve telefonu yazan peçeteyi cebinden çıkarır ve ona uzatır) Bu ne o zaman? Bu da ne halt demek oluyor o zaman?

CELIA

(Peçeteye iyice bakar) Bu benim yazım değil ki! (IZZY'ye bakar) Bunu nereden buldun?

IZZY

Stanley'nin üzerinden çıktı. Ve sen hâlâ orada dikilip

bana onu sadece bir kez gördüğünü söylemeye devam mı edeceksin?

CELIA

Eğer aynı Stanley'den söz ediyorsak evet. Ben bir restoranda çalışıyorum. Bir gece ona akşam yemeğini ben vermiştim, o da bana çıkma teklif etmişti. Ama onu sıkıcı bulmuştum. Tek konuştuğu şey paraydı.

IZZY

(Poşeti kaldırır. Gayet ısrarcı bir tavırla, neredeyse CELIA'nın yüzüne dokunduracak gibi savurur) Peki ya buna ne demeli? Eminim bundan da haberin yoktur.

CELIA

(Geri çekilir; hırçınlaşmıştır; yavaşça havaya kalkan elini indirir) Neden söz ettiğini bilmiyorum. (Sessizlik) Bak, senin müziğini sahiden beğeniyorum ve başına gelenlerden ötürü çok üzgün olduğumu bilmeni isterim, ama sahiden de kaçık gibi davranıyorsun. Eğer sakinleşmezsen, senden evimi terk etmeni istemek zorunda kalacağım.

IZZY

(Poşeti açar, içinden siyah kutuyu çıkarır ve havaya kaldırır) Anlamıyorsun.

Kutuyu sehpanın üzerine bırakır, kapağını açar ve taşı dışarı çıkarır. Taşı parmaklarının arasına oturtup Celia'ya gösterir.

CELIA

(Pek etkilenmemiş, ancak kafası iyice karışmış halde) O nedir?

IZZY

Asıl sen bana söyle.

CELIA

(Gülerek) Ben mi?

IZZY

Mar'ın üzerinden iki şey çıktı. Biri üzerinde senin numaranın yazılı olduğu bir peçete, bir de bu.

IZZY taşı CELIA'ya verir. CELIA taşı dikkatlice inceler.

CELIA

Hiçbir şeye benzemiyor. Nasıl desem... bir bok parçasına benziyor bu. *(IZZY'ye geri verir)*

IZZY

Biliyorum. Öyle görünüyor, değil mi? *(Sessizlik)* Perdeleri kapatsana.

CELIA

(Şaşkın) Nasıl?

IZZY

İçeriye karartmamız lazım. *(Taşı tekrar sehpayaya bırakıp pencereye doğru ilerler ve perdeleri çeker)* Ne kadar karanlık olursa, o kadar iyi.

CELIA

İnsanların bana emirler yağdırmasından hoşlanmam.

IZZY

(Bir başka pencereye doğru yürür; onun da panjurlarını kapatır) Bana gül geç olmaz mı! Sana zarar verecek değilim. *(Bir perdeyi daha kapayarak)* Benim için hiçbir şey ifade etmiyorsun ki...

CELIA

(Daha da hırçınlaşmış bir halde) Bu zaten gün gibi ortada, öyle değil mi?

IZZY

Sana şunu göstermem gerek, o kadar.

CELIA

(Ciddiyetle) Sana beş dakika müsaade. Ondan sonra

dairemi terk etmeni istiyorum. Anlaşıldı mı? Seninle oyun oynamaktan daha iyi işlerim var benim.

IZZY

(*CELIA'yı duymazlıktan gelip son perdeyi kapatır*) Tamam. Şimdi ışığı da söndür.

CELIA, kapının yanındaki elektrik düğmesine doğru ilerler. Düğmeyi indirir ve tepedeki lamba sönüverir. Karanlık çöker.

IZZY

İzle şimdi.

Birkaç saniye böyle sessiz geçer. Hiçbir şey olmaz.

CELIA

(*Alaycı*) İzliyorum.

IZZY

(*Sabırsızca*) Bekle ve gör. Biraz zaman vermelisin.

Sehpada duran ve karanlıkta güçlükle seçilen taşa yakın çekim yapılır. Taş yavaş yavaş ışıldamaya, pürüzsüzleşmeye, IZZY'nin dairesinde saçtığı o masmavi ışığı yaymaya başlar.

CELIA'nın o mavi ışıkla yıkanan yüzünü yakın plandan görürüz. Hayretler içindedir, merakla bakmaktadır.

CELIA

Aman Tanrım.

IZZY

Görüyor musun?

CELIA

(*Dehşete düşmüş bir halde*) Çok güzel. Şu ana dek gördüğüm en güzel şey bu.

IZZY

Demek Mar sana bundan hiç bahsetmedi, öyle mi?

CELIA

(Gördüğü ışık karşısında donup kalmış, gözlerini taştan alamaz ve rahatsız edilmek istemez halde) Şşşt!

CELIA sehpaye doğru yürür, yerden birkaç santim havalanmış olan taşa doğru yaklaşır. Yaklaştıkça, taşın yaydığı ışık daha yoğun, daha aydınlık bir hal alır.

IZZY

(Korkuyla) Ne yapıyorsun öyle?

CELIA

(Taşın yanı başında durmuş, hayretler içerisinde taşı yakından incelemektedir) Sessiz ol.

IZZY

Dokunma şuna!

CELIA

Neden ki?

IZZY

Neden mi... ne olduğunu bilmiyorsun da ondan.

CELIA

Aptal olma. Tabii ki dokunacağım ona. (Sessizlik) Nasıl dokunmam?

Gider, sehpanın yanındaki koltuğa oturur, öne eğilir ve parıldayan taşı avucunun içine alır. Bir-iki saniye boyunca olduğu yerde sadece durup taşın ona tattığı duyumun tadını çıkarır. Ardından usulca gülümser. Taş adeta onda beklenmedik bir mutluluk hissi yaratmıştır. Birkaç saniye daha geçer ve bu kez CELIA, kendi kendine, sanki içindeki bir düğüm çözülmüşçesine kahkahalarla gülmeye başlar. Bilmekten, anlamaktan ileri gelen bir kahkahadır bu.

IZZY

Ne oldu sana böyle?

CELIA

(Yaşamakta olduğu tecrübenin kesintiye uğramasından dolayı gönülsüz ama oyunbaz ve şakacı bir tavırla) Bunu sana söylemeyeceğim. (Sessizlik, taşın verdiği hisse yoğunlaşmıştır) Ben korkaklarla sır paylaşmam.

IZZY

(Savunmacı bir tavırla) Sadece aptal değilim, o kadar.

CELIA

(Başını kaldırıp IZZY'ye bakar. Yüzü hayat dolu ve şendir) Ah, hadi ama. Korkma. Bu tadabileceğin en güzel his. Sahiden öyle. Hiçbir şeye benzemiyor.

Tekrar kahkahalarla gülmeye başlar, tecrübe etmekte olduğu şeyin gücüne karşı koyamaz.

IZZY, istemeye istemeye koltuğa yaklaşır CELIA'nın yanına oturur. Şüpheli gözlerle CELIA'ya bakar. CELIA, kolunu alabildiğine uzatıp elindeki taşı ona verir. IZZY nihayet elini açar, CELIA da taşı dikkatlice onun avucuna bırakır. IZZY taşı iki eliyle birden tutup arkasına yaslanır. Kısa bir süre sonra, üzerinden tedirginliği atamamış da olsa, tecrübe etmeye başladığı hissten ötürü kahkahalarına engel olamaz.

CELIA

(Onu dikkatlice izlemektedir) İnanılmaz bir şey, değil mi?

IZZY

(Hissin daha da içine gömülmüş bir halde) Tanrım... (Birkaç saniye sonra, taşı geri verir. Uzun bir sessizlik olur. Bu sırada CELIA'yı pürdikkat incelemektedir) Yaşadığını daha çok hissediyorsun, değil mi?

CELIA

Evet. (Sessizlik. Düşünceli. Doğruca karşıya bakar.) Daha fazla... temasta hissediyorum.

IZZY

Neyle temasta?

CELIA

Bilmem ki. (*Sessizlik. Düşünür. Hâlâ karşıya bakmaktadır*) Kendimle. Masayla. Yerle. Odadaki havayla. Ben olmayan her şeyle işte. (*Bir sessizlik anı daha*) Seninle.

Bir süre daha sessizlik olur. Taşı tekrar IZZY'ye verir. IZZY konuşmaya başlamadan önce taşı bir süre elinde tutar. CELIA onu izler.

IZZY

(*Karşıya bakarak*) Bu sabah uyandığımda, senin kim olduğunu bile bilmiyordum. Şu anda ise, hayatımın geri kalanını seninle geçirebileceğimi hissediyorum. Hatta sanırım senin için canımı bile feda edebilirim.

CELIA

(*Üzülerek*) Bunu yapma...

IZZY

Üzgünüm. Sadece ne hissediyorsam onu söylüyorum. (*Taşı geri verir. Bir sessizlik daha yaşanır*)

CELIA

Biri için canını feda etmek ne demek biliyor musun? (*Uzun süren bir sessizlik. Neredeyse kendi kendine konuşur gibi.*) Bu hiç de adil bir şey değil.

Birkaç saniye geçer. IZZY kalkıp, en yakındaki elektrik düğmesine gidip ışığı açar. Oda normale döner. Mavi taş eski haline döner. IZZY odanın etrafında dolaşarak perdeleri tek tek açar; bu sırada CELIA da taşı kutusuna koyar. IZZY etrafı dikkatlice izlemektedir.

IZZY

Sanırım artık gitsem iyi olacak.

CELIA

Üzgünüm.

IZZY

Yarın tekrar gelirim.

CELIA

Evet. Yarın yine gel.

IZZY, şefkat dolu gözlerle CELIA'ya bakar. CELIA belli belirsiz, kafa karışıklığını açıkça anlatan bir tebessümle karşılık verir. IZZY taşı cebine koyar ve elini uzatıp CELIA'nın yüzüne dokunur. CELIA da yanağına dokunan ele küçük bir öpücük kondurur.

Sonra dönüp kapıya doğru yürür ve daireden çıkıp gider. CELIA ise hâlâ koltukta oturmaktadır. Oturduğu yerden kapının kapanışını izler.

Başını geriye atıp koltuğun üzerinden arkaya sarktır, eliyle gözlerini kapar. Ellerini çektiğinde, gözlerine dolan yaşları silmeye çalıştığını görürüz. Kamera yakın plana geçer.

Sonra ayağa kalkar, hisleriyle savaşmakta, pes etmemek için kendiyile mücadele etmektedir. Salonu toparlamaya koyulur; perdeleri açar, panjurları düzeltir.

Aniden, henüz net bir karar alamamış olmasına rağmen, kapıya koşar, kapıyı açtığı gibi dışarı fırlar.

22. DIŞ MEKÂN: GÜNDÜZ. BATI 25. CADDE.

IZZY cadde boyunca ağır ağır yürümektedir. Omzunun üzerinden, CELIA'nın arkadan koşarak ona yetişmeye çalıştığını görürüz. Sonunda gelip IZZY'nin önüne geçer, durur ve yüzünü ona döner.

CELIA

(Nefes nefese. Bir saniye sonra) Biraz alışveriş yapmam gerek. Düşündüm de belki sen de benimle gelmek istersin.

IZZY

(Gözlerini CELIA'ya dikmiş bakmakta ve yüzünde hafiften bir tebessüm belirmektedir) Kulağa hoş geliyor.

CELIA

Yumurta, portakal, bunun gibi şeyler işte.

IZZY

Ne de olsa insan yemeden yaşayamaz, değil mi?

23. İÇ MEKÂN: GÜNDÜZ. CELIA'NIN DAİRESİ.
YATAK ODASI.

Birkaç saat sonra. IZZY ve CELIA, CELIA'nın yatağında örtülerin altındadırlar. Camdan içeri gün ışığı sızmaktadır. Taş görünürde yoktur. CELIA uyanıktır, elini başının altına koymuş, sırtüstü yatmakta olan IZZY'yi seyretmektedir. Gözlerini daha yeni açmıştır.

CELIA

(Gülümser, sakın ancak akli altüst haldedir) Senin kim olduğunu bile bilmiyorum.

IZZY

(Elini uzatıp hafifçe yüzünü okşar) Evet, biliyorsun. Benimle ilgili her şeyi biliyorsun sen. (Doğrulur. Doğrulunca yara izini görürüz.)

CELIA

(Güler) Pek sayılmaz.

IZZY

Ama bunun bir önemi yok, öyle değil mi?

CELIA

Evet. Tabii şimdi giyinip de kapıdan çıkıp gitmediğin sürece.

IZZY

(CELIA'yı kollarına alıp iyice sarar) Acelem varmış gibi görünüyor muyum?

CELIA

(Başı, IZZY'nin göğsünde, gülümser. Sessizlik) Söylese-ne IZZY sen bir okyanus musun yoksa nehir mi?

IZZY

Ne?

CELIA

Bu, bir zamanlar kız kardeşimle oynadığım bir oyundu. Yanıt vermen gerekiyor.

IZZY

(Konuyu idrak edip atılır) Bir okyanus mu yoksa nehir mi? (Bir an düşünür) Nehir.

CELIA

Bir kibrit misin.... yoksa bir çakmak mı?

IZZY

Kibrit. Kesinlikle bir kibrit.

CELIA

Bir araba mısın yoksa bir bisiklet mi?

IZZY

Bir bisiklet.

CELIA

Bir baykuş musun yoksa bir sinekkuşu mu?

IZZY

Hmmm... Önceden bir sinekkuşuydum. Şimdi ise bir baykuş.

CELIA

Spor ayakkabı mısın yoksa bot mu?

IZZY

Bu hiç de adil değil. Şimdi bana bir şans tanınmalısın.

CELIA

(*Taviz vermeden*) Spor ayakkabı mı yoksa bot mu?

IZZY

Bot. (*Yüzüne bakabilmek için Celia'yı doğrultur*) Şimdi sıra bende.

CELIA

Eğlenceli ama değil mi? Eskiden bunu saatlerce oynardık.

IZZY

(*Daha fazla konuşmayalım der gibi parmağını dudaklarına götürür*) Tamam bakalım, şimdi iyi yoğunlaş. (*Sessizlik. Farklı bir boyuta giriyormuşçasına oldukça ciddi söze başlar*) Sen gerçek bir insan mısın yoksa bir ruh mu?

CELIA

(*Uzun bir sessizlik olur; CELIA, IZZY'yi uzun uzun süzer; gittikçe daha da duygusallaşır*) Gerçek bir insan.

IZZY

Neler olduğunu anlıyor musun, yoksa sen de benim gibi karanlıklarda mısın?

CELIA

(*Hafiften titreyerek*) Karanlıklardayım.

IZZY

Âşık mısın yoksa sadece akışa ayak mı uyduruyorsun?

CELIA

(*Gözlerine yaşlar birikir*) Âşığım.

IZZY

Âşık olduğun insanla birlikte misin değil misin?

CELIA

(Bu kez sahiden ağlamaya başlar; kendini bir şekilde zapt eder) Birlikteyim. (Yüzünü yakın plandan görürüz. Aynı cümleyi bu kez neredeyse fısıltı halinde tekrar eder) O insanla birlikteyim.

24: DIŞ MEKÂN: GÜNDÜZ. CELIA'NIN APARTMANI. ÇATI.

IZZY ve CELIA çatıda bir battaniyenin üzerinde oturmuşlardır. CELIA giyinmiştir, ama IZZY yatakta nasılsa hâlâ öyledir. Kent dört bir yanlarını sarmıştır. Bir konuşmanın orta yerinde yakalarız onları.

IZZY

Alnının tam ortasında bir delik vardı... tıpkı koskoca bir göz gibi. Bir an için onun içinde boğulup gideceğimi sandım. Oraya bir kez bakarsam, bir daha dışarı çıkmayacağımı düşündüm.

CELIA

(Uzun bir sessizlik. IZZY'nin anlattıklarında kaybolmuştur. Ona şefkatle dokunur) Bu taş için öldürülmüş olsa gerek.

IZZY

Taşı neden almadılar o halde?

CELIA

(Düşünceli) Belki bir şeyler ters gitmiştir.

IZZY

Keşke onu geri verebilsem.

CELIA

Geri vermek mi? Kime geri vereceksin?

IZZY

Sahibine. Bilmiyorum... ait olduğu yere.

CELIA

Bana neyi hatırlatıyor biliyor musun?

IZZY

Neyi?

CELIA

Berlin Duvarı'nı.

IZZY

Boyu tutmuyor.

CELIA

Seksen dokuzda duvarın yıkılışını hatırlıyor musun? Duvardan kopan ufak parçalar elden ele dolaşıp duruyordu. Almanya'da bir arkadaşımın eline bu parçalardan biri geçmişti. Tıpkı... ama tıpkı senin bulduğun bu taşa benziyordu.

IZZY

Yani eciş bücüş bir beton parçası gibi mi!

CELIA

Aynen öyle.

IZZY

Yani Rus bilim adamlarının Berlin Duvarı'na kimi gizemli maddeler katmış olduklarını mı söylüyorsun?

CELIA

Hayır, sadece bana neyi hatırlattığını söylüyorum.

IZZY

Ben de bana neyi hatırlattığını söyleyeyim. New Jersey otoyolunun kenarında rastlanan binalardan birinden kopmuş bir parçayı. Bilirsin ya, şu bowling salonu, ambar ya da şu leş striptiz barlarından birinden kopmuş bir parçayı.

CELIA

(Gülerek) Neden olmasın?

IZZY

(*Sessizlik. Ciddileşerek*) Celia?

CELIA

(*İçkisinden bir yudum alır. IZZY'nin adını telaffuz etmesinden keyif aldığı yüzünden okunur*) Tekrar söylesene.

IZZY

Celia.

CELIA

Bunu söylemene bayılıyorum. (*Sessizlik*) Hadi bir kez daha söyle.

IZZY

Celia.

CELIA

(*Mest olmuş bir halde*) Efendim?

IZZY

(*Gülümseyerek*) Bu çatıda mı daha mutlusun yoksa aşağıda yatakta mı?

Sahne değişir:

25. İÇ MEKÂN: GÜNDÜZ. CELIA'NIN DAİRESİ.
YATAK ODASI.

23. sahnedeki gibi IZZY ve CELIA yataktadırlar. Sevişmeleri daha yeni bitmiştir. Pencereleden içeri ışık dolar.

IZZY sırtüstü uzanmıştır. CELIA yarasına dokunmakta, onu incelemektedir.

CELIA

Bu çok güzel bir yara. Bu yara olmasa, sen de hayatta

olmayacaktın. Bu yara olmasa... burada benimle olmayacaktın. Anlıyor musun? Bu çok güzel ve değerli bir şey... (*Gözleri komodinin üzerindeki çalar saate kayar. Saat beş buçuktur. Aniden paniğe kapılır*) Aman Tanrım! İşe gitmem gerek! (*Yataktan fırladığı gibi giyinmeye koyulur*)

IZZY

(*Hâlâ yatakta uzanmaktadır*) Neden arayıp hasta olduğunu söylemiyorsun?

CELIA

(*Etrafta koşuştururken*) Yapamam. Sahiden yapamam. Bu yıl aktrislikten topu topu bin iki yüz dolar geçti elim. Eğer bu iş olmasa, aç kalmıştım.

IZZY

Gözümün önünden kaybolmanı istemiyorum.

CELIA

Gece yarısı gibi dönerim. Beni burada bekleyebilirsin.

IZZY

(*Düşünceli*) Belki ben de seninle çalışabilirim.

CELIA

Nasıl yani?

IZZY

Bilmem. Belki bir başka garsona falan ihtiyaçları vardır.

CELIA

(*Bu lafın gülünçlüğü karşısında kahkahasına engel olamaz*) Ama sen bir müzisyensin.

IZZY

Artık değilim. Artık benim görevim senin yanında olmak. İşte yeni işim bu benim.

CELIA

Sen gerçek misin, yoksa ben mi uydurdum seni?

IZZY

(Hâlâ sorusunun yanıtını istercesine) Eee?

CELIA

Pierre ile konuşabiliriz.

IZZY

Pierre mi? Ne bu, bir Fransız restoranı mı yoksa?

CELIA

Pek sayılmaz. Bir nevi sahte bir Fransız restoranı. Tıpkı Pierre'in kendisi gibi. Sanırım aslen Bronxlu da. (Sessizlik) Komi kadrosunda bir yer açılıyor olabilir.

IZZY

Gerekirse bulaşıkları bile yıkarım.

CELIA

(Uzanıp IZZY'yi öper) O halde hazırlansan iyi edersin.

IZZY

(Yataktan çıkar. Yüzüne dokunur) Sence tıraş olmam gerekir mi? Kötü bir izlenim bırakmak istemem.

CELIA

Endişelenme. Eğer Pierre seni işe almazsa, ona benim de işe bırakacağımı söyleyeceğim.

26. İÇ MEKÂN: GECE. CHEZ PIERRE.

Sahne, yakın çekim bir kadeh görüntüsüyle açılır. İçine buz gibi su doldurulduğunu görürüz. Kamera geri gidip IZZY'yi gösterir; üzerinde beyaz bir ceket, Chez Pierre komilerinden biri olarak çalışmaktadır. Akşam yemeği saatidir ve içerisi oldukça kalabalıktır. Uğultular, gürültüler, birbirine karışan sohbetler işitilir. Barın arkasında Pierre'i görürüz; masa beklemek için barda du-

ran müşterilere içki servisi yapmaktadır. Odanın karşı tarafında ise CELIA dört numaralı masanın siparişlerini almaktadır. Başını kaldırdınca, IZZY'nin bir diğer masadaki boşları kaldırmakta olduğunu görür. Göz göze gelirler; sıcak ama suç ortağı gibi bakışıp birbirlerine gülümserler. Bu sırada barda duran PIERRE, bu gizli iletişimlerini fark eder. Bu pek de hoşuna gitmişe benzemez. Kamera bir süre PIERRE'in yüzünde gezinir. İnsanın kanını donduran bir çılglık duyulur. Sahne değişir:

27. İÇ MEKÂN. GECE. CELIA'NIN APARTMANI.
TV EKRAMI/OTURMA ODASI.

CELIA'ya yakın çekim yapılır; yüzünde tam bir dehşet ifadesi vardır. Boğazı yırtılıncaya kadar bağırılmaktadır. Ona doğru yaklaşmakta olan bir adamı arkadan görürüz; adam onu köşeye sıkıştırır. Arkadan bangır bangır bir müzik gelir. CELIA'nın kolu havaya kalkar, adamın elinde bir kasap bıçağı parlar.

CELIA'nın kaçacak yeri kalmaz. Sonunda çaresizlik içinde dizlerinin üzerine çöker.

Kamera uzaklaşır. Bu sahnenin CELIA'nın oturma odasındaki TV'de oynamakta olduğunu anlarız. IZZY ve CELIA birlikte kanepede oturmuş, bir kaptan dondurma yiyip TV seyretmektedirler. İzledikleri şey ise CELIA'nın o zamana kadar yaptığı oyunculuk denemelerinden kesitlerdir.

CELIA

Bu aldığım ilk roldü. Üç yıl önce, New York'a gelmemin hemen ardından. *Korku Makinesi IV*. İnsan bulduğuyla yetinmek zorunda kalabiliyor, değil mi? (*Sahneyi izlerler. İfadesi değişir; aniden keyifle aydınlanır*) Ah, esas bunu izle şimdi. *Gülen Adam*'da aldığım kısa rolden.

Kamera TV'ye döner. CELIA, bir restoranda, üzerinde 1920'ler havasında bir elbiseyle, smokinli bir adamla birlikte oturmaktadır. Arkada neşeli bir müzik çalmaktadır. CELIA ışıl ışıl, göz kamaştırıcı görünmektedir. Mönüyü inceler, başını kaldırır, karşısında-

ki adama gülümser. Bir saniye sonra ise suratına koskoca kremalı bir pasta yer.

CELIA (görüntü dışı)

Aman!

IZZY (görüntü dışı)

(Güler) Çok fena!

TV ekranı kısa bir süre için kararır.

CELIA

Gülmek istiyorsan şimdikini iyi izle.

Sonraki film başlar. CELIA rahibe kıyafetine bürünmüş, bir hasta yatağının yanına diz çöküp oturmuştur. Yatakta gözleri kapalı yatan on yaşında bir kız çocuğu vardır; ya ölümün eşiğindedir ya da zaten öl-

müştür. Arka plandan, koro halinde söylenen bir ilahinin sesi gelmektedir. CELIA ellerini kenetlemiş, büyük inanç ve elem yüklü bir sesle kız için dua etmektedir.

FİLMDEKİ CELIA

Ölümün karanlık yollarından geçiyor olsam da ben, yanımda sen olduğun sürece, kötü ruhlar beni korkutamayacak...

Ekran birden sessizleşir. Sol köşede Sessiz yazdığını görürüz.

CELIA (görüntü dışı)

Bunu duymak istemezsin.

IZZY (görüntü dışı)

Hayır, isterim.

CELIA

Ama tam bir facia.

IZZY

Hayır, değil.

Sessiz yazısı kaybolur.

FİLMDEKİ CELIA

Bu yolda yürüdüğüm sürece iyilik ve merhamet beni terk etmeyecek ve sonunda ilelebet Tanrı'nın evinde istirahate çekileceğim.

Film bittikten sonra, ekran, daha önce de olduğu gibi birkaç saniyelikine kararır.

CELIA

Bu da geçen yıl yaptıklarımın.

Sonraki film. CELIA, saçında sarı bir perukla bir barda oturmuş sigara içmekte ve önündeki içki bardağına bakmaktadır. Bir fahişe olduğu açıktır.

Hemen ardından, başında bir adam belirir ve gelip yanına oturur. Arkadan ateşli bir müzik gelmektedir.

IZZY

Hey, Lou Reed bu.

CELIA

Hayır, değil. Sadece benziyor.

FİLMDEKİ ADAM

Selam, tatlım.

CELIA adamı görmezden gelip sigarasını içmeyi sürdürür.

FİLMDEKİ ADAM

Biraz eğlenmeye ne dersin?

FİLMDEKİ CELIA

(Alaycı) Eğlenmek mi? Eğlenmekten ne anlıyorsun bakalım koca adam?

FİLMDEKİ ADAM

Bilmem ki. Sen söyle.

FİLMDEKİ CELIA

(Uzun bir sessizlik olur, adama yanıt versin mi vermesin mi bilemez) Beni bu tabureden kaldırmak sana bir elliliğe patlar. Seninle kalkıp kapıdan *(başıyla çıkış kapısını işaret eder)* dışarı adımımı atmamı istersen, bunun için de bir ellilikten daha vazgeçmen şart. Motel yetmiş beş kâğıt ister, benim yarım saatlik tarifem ise yüz yirmiden başlar. Bu elbiseli fiyatım. Elbiselerimi çıkarmamı istersen, bunun için bir ellilik daha bayılman gerek. *(Sessizlik)* Hâlâ eğlenmek istiyor musun?

FİLMDEKİ ADAM

Evet, istiyorum.

FİLMDEKİ CELIA

(İç geçirir) Pekâlâ, o zaman iyi bir çocuk ol da çık ve beni dışarıda bekle. İçkimi bitirmek istiyorum.

Adam önce bir an tereddüt eder ama sonra kalkıp dışarı çıkar. CELIA sigarasından son bir nefes daha alır, karşıya bakar, sonra bardağı kafasına diker. Sahne daha öncekiler gibi yine bir süreliğine kararır.

IZZY

Tanrım, şuna bak, amma da çetin cevizsin öyle!

CELIA

Ürkütücü, değil mi? *(Sessizlik)* Bunu çekerken sahidenden keyif aldım. *(Kumandayla TV'yi kapatır)* Yani şu ana kadar kayda değer çok da bir şeye imza atmadım anlayacağın.

IZZY

Bir rahibe... bir fahişe... bir cinayet kurbanı ve suratına pasta yiyen bir kadın... Bence hiç fena bir başlangıç yapmamışsın.

CELIA

Film zor iş. Oyunlarda hep şansım daha yaver gitmiş-

tir. (*Sessizlik*) İki ay kadar önce bir ajansla anlaştım. Bu kaseti hazırlayanlar da onlar.

IZZY

İşe yaradı mı?

CELIA

Hem evet, hem hayır. Daha fazla deneme çekimine git-tim ama henüz bir iş alamadım. (*Sessizlik*) Pazartesi öğ-leden sonra yeni bir seçmeye katılacağım.

IZZY

Bu kez hangi rol için?

CELIA

Lulu. *Pandora'nın Kutusu*'nun yeni bir versiyonu çe-kilecek.

IZZY

(*Hayretler içinde*) Şaka ediyorsun.

CELIA

(*Ne olduğunu anlamadan*) Hayır, sahiden. Hiç tanın-mamış birini arıyorlar. (*Alçakgönüllü bir tavırla*) Belki bir şansım olabilir. (*Sessizlik*) Bu rolü oynamayı çok is-terim. Bir kadın için yazılmış gelmiş geçmiş en iyi rol-lerden biri.

IZZY

Bu filmi yapan insanları tanıyorum. Catherine Moore – kendisi filmin yönetmeni, değil mi? Philip Kleinman de yapımcısı.

CELIA

Onları tanıyor musun?

IZZY

(*Neşeyle*) Tanımak mı? Daha birkaç gün önce onlarla yemek yedim. Onları arayıp senin hakkında bir-iki çift laf edeceğim... işler tıkırında gitsin diye. (*Güler. Elleri-*

ni çarpıp birbirine sürter) Bu rolü alacaksın, Celia. İzle de gör. Yanında ben olduktan sonra ajansa falan ihtiyacın yok senin.

28. DIŞ MEKÂN: GÜNDÜZ. NEW YORK'TA SOKAK KÖŞESİ. PRINCE VE LAFAYETTE'İN KÖŞESİ.

IZZY köşedeki telefon kulübesinde biriyle konuşmakta, bir yandan da Lafayette Caddesi'ndeki 225 numaralı apartmanın girişini kollamaktadır.

IZZY

Sadece teşekkür etmek istedim, Hannah. Bir harikaydın. (Dinler)

CELIA'nın apartmandan çıkışını görürüz.

IZZY

İşte çıktı. Seninle sonra görüşürüz olur mu! (Telefonu kapatır)

CELIA kapının önünde durmuş etrafa bakmaktadır.

IZZY (Hâlâ normal hızına kavuşamamıştır, ama eskisine kıyasla aldığı hasarın etkisi azalmışa benzer) hızla kareye girer, kolunu CELIA'nın omzuna dolar ve yanağına bir öpücük kondurur.

IZZY

Nasıl geçti?

CELIA

(Kararsız bakışlarla) Bilmiyorum.

Cadde boyunca yürümeye başlarlar.

CELIA

Çok iyi oynadığımı sanmıyorum.

Bir süre sessizce yürürler.

CELIA

Ama iyi bir deneyimdi. Hiç değilse Catherine Moore ile tanışma fırsatım oldu. İnanılmaz bir kadın. Muhteşem.

Kamera uzaklaşır. IZZY ve CELIA'yı yürürken arkadan görürüz. Konuşmaları silikleşir, duyulmaz olur.

29. İÇ MEKÂN: GECE. CHEZ PIERRE.

Restoranda yine kalabalık bir akşam yemeği vaktidir. IZZY işiyle meşgul, çeşitli masalardaki bardaklara buzlu su doldurmaktadır. Başını işinden bir an için kaldırır ve CELIA'nın otuzlu yaşlarda üç işadaminin oturduğu masanın siparişlerini almakta olduğunu gö-

rür. Bu kez barda, PIERRE mutfakta olduğundan onun yerine bir başkası durmaktadır.

CELIA ve üç adamı yakın plandan görürüz. Hepsi de gayet çakırkeyif gibidir. Hepsi şehvetli gözlerle CELIA'yi tepeden tırnağa süzmektedir. CELIA ise elinde sipariş defteriyle yanı başlarında öylece dikilmeyi ve bakışlarını fark etmiyormuş gibi durmayı sürdürür.

BİRİNCİ ADAM

Bu akşam boş değilsindir herhalde, değil mi?

CELIA

(Beklenen bir yanıtla) Üzgünüm, ama meşgulüm. (Sesizlik) Ne alacağınıza karar verdiniz mi?

İKİNCİ ADAM

Naz yapıyor hepsi bu.

ÜÇÜNCÜ ADAM

Bizimle harcadığın vakte... hmmm... değsin isteriz doğrusu...

CELIA

Bu akşam ördek bir harika. Şefin önerisi.

BİRİNCİ ADAM

Ördek bana ne gerek. (Aptalca kelime oyununa kendisi güler) Ben başka türlü etle ilgileniyorum.

Elini uzatıp CELIA'yi arkadan hafifçe okşar, CELIA ise bir hışımla adamın elini iter.

IZZY'yi yakın plandan görürüz. Olan biteni görmüştür. Elindeki buzlu su sürahisini masaya bırakıp doğruca adamların masasına koşar.

IZZY

(Sinirle, İLK ADAM'a hitap ederek) Hey, seni salak. Ellerini kendine sakla olur mu!

CELIA

Sorun yok, IZZY. Ben hallederim.

BİRİNCİ ADAM

(IZZY'ye) Sen kendi işine baksana, (son sözcüğü hecele-yip üzerine basa basa) ko-mi.

İKİNCİ ADAM

Tabii ya. Sen git ve bulaşıkları toplamaya bak.

IZZY

(BİRİNCİ ADAM'a) Benim işim bu, bok herif.

CELIA

(Gitgide daha da tetikte bir hal alır, IZZY'yi uzaklaştırmaya çalışırken) Hiçbir şey yok ortada. İnan bana hiçbir şey yok.

IZZY

(Öfkeden kudurmuş halde) Hiçbir şey yok mu? Bu dangalak seni ellemeye başlıyor ve sen buna hiçbir şey mi diyorsun?

CELIA'yı bir kenara iter. Atılıp BİRİNCİ ADAM'ın yakasına yapışır. Sol eline bir sancı saplanır. Sol kolunu indirir ama sağ koluyla yakasından tutmaya devam eder. Tek eliyle BİRİNCİ ADAM'ı sandalyesinden kaldırır.

IZZY

Gel bakalım, akıllı adam, hadi bir daha yap aynını! Hadi yap bakalım!

IZZY, BİRİNCİ ADAM'ı geriye, doğruca yan masaya fırlatır. Tabaklar, çatal bıçaklar, ters duran şarap kadehleri şangırdar. Bir kadın çığılığı basar. Restoranda genel bir huzursuzluk yaşanır. IZZY, BİRİNCİ ADAM'ın peşini bırakmaz. İKİNCİ ve ÜÇÜNCÜ ADAM'lar sandalyelerinden kalkıp IZZY'nin peşinden gider. PIERRE mutfaktan koşup yetişir. Öfkeyle IZZY'nin arkasında dikilir.

PIERRE

Kes şunu!

İKİNCİ ve ÜÇÜNCÜ ADAM'ı bir kenara itip IZZY tam da adamın suratına bir yumruk indirmek üzereyken yetişip arkadan kollarını sıkıca IZZY'nin gövdesine dolar.

PIERRE

(IZZY'ye) Bu ne cüret! Bu ne cüret!

IZZY'yi güçbela adamlardan ayırıp bara doğru sürükler, sonra da serbest bırakıp bu kez de tuttuğu gibi bara yapıştırır. IZZY sırtını bara çarpıp yere düşer. Bu sırada IZZY'nin zayıflığı, bu fiziksel zorlanmanın onu nasıl sarstığı da gözlerden kaçmaz.

PIERRE

Sen bu işletmeyi batırmaya mı çalışıyorsun! Ha, istediğin bu mu, beni mahvetmek mi!

IZZY yavaşça ayağa kalkar. PIERRE tekrar yakasına yapışır.

PIERRE

Seni öldüreceğim, seni orospu çocuğu! Beni duyuyor musun, seni öldüreceğim!

CELIA, PIERRE'i IZZY'den uzaklaştırmaya çalışır.

PIERRE

(Bir silkinişte CELIA'dan kurtularak) Bu manyağı en baştan işe almayacaktım! Benimle bu konuda konuşmana dahi izin vermemeliydim.

Aniden aklı başına gelir. O ÜÇ ADAM'ın ve diğer müşterilerin restoranı terk etmekte olduklarını fark eder. Kibar, teskin etmeye çalışır bir sesle konuşmaya başlar.

PIERRE

Bayanlar baylar, lütfen yerlerinize dönün. Verdiğimiz tüm bu rahatsızlıktan ötürü özür diliyorum. (ÜÇ ADAM'ın da peşinden gidip) Lütfen, beyler, lütfen siz de masanıza dönün. Bu akşam yemekleriniz şirketten.

Kalkmaya yeltenen müşteriler bir bir yerlerine dönmeye başlar. KOMİLER ve GARSONLAR yavaştan kavga sırasında çıkan karışıklığı toparlamaya girişirler. PIERRE dikkatini bir kez daha, hâlâ barda dikilmekte olan IZZY'ye çevirir. Sakin ancak buyurgan bir kararlılıkla konuşur.

PIERRE

Sen, yıkıl karşımdan, gözüme gözükme! Pılını pırtını topla ve burayı terk et. Kovuldun.

CELIA

Lütfen, lütfen... bu bir daha tekrarlanmayacak.

PIERRE

(*CELIA'nın yakarışını kayda almaksızın*) Çok haklısın, aynen öyle. Buraya bir daha adımını atacak olursa, onu lime lime edeceğimden şüphen olmasın.

CELIA

(*Karşısında dimdik durmuş, IZZY'yi savunmaya çalışarak*) O giderse ben de giderim.

PIERRE

Git o zaman. Umurumda değil. Bu dangalağı buraya sen getirdin, aynen de geri götürebilirsin.

CELIA

(*Üzgün. PIERRE'e dönüp*) Sen ne dediğinin farkında değilsin...

PIERRE

(*CELIA'ya*) Ben bir zamanlar senin tek arkadaşındım.... (*IZZY'ye bakıp başını sallar*) Yanlış yaptın, CELIA. Çok yanlış yaptın.

PIERRE gitmek için arkasını döner, durur, son bir kez CELIA'ya seslenmek için durmak üzereyken, vazgeçer ve yürüyüp gider.

30. DIŞ MEKÂN: GECE. MANHATTAN SOKAKLARI.

Birkaç dakika sonra CELIA ve IZZY yan yana ağır adımlarla yürümektedirler. CELIA'nın tepesi at mışa benzer.

CELIA

(*Ağladı ağlayacak*) Bunu nasıl yaparsın? Bu işe ne kadar ihtiyacım olduğundan haberin var mı? İki buçuk

yıldır orada çalışıyorum ve sen gelip bir gecede her şeyi mahvediyorsun.

IZZY

(Kendini savunmaksızın; pişman ve mahcup) Üzgünüm. Benim eski halimi görmüş oldun işte. Kaçık ve saldırgan. Özür dilerim. Bu insan olmak istemiyorum artık. Sana yemin ederim ki, bir daha beni asla böyle görmeyeceksin.

31. İÇ MEKÂN. CELIA'NIN APARTMANI.

CELIA ve IZZY sessizce daireye girer. İkisi de huzursuz ve hırçın görünmektedir, tartışmayı sonlandırmadıkları yüzlerinden okunur. IZZY doğrucu banyoya girer ve kapıyı çarpar. CELIA da yatak odasına girer. Telesekreterin ışığı yanmaktadır. Yatağa oturup mesajı dinlemeye koyulur.

KADIN SESİ

CELIA, ben Maggie. Az önce iki telefon aldım. Biri Philip Kleinman, diğeri de Catherine Moore'dan – rolü almışsın. Aradıkları kişi senmişsin. Harika haber ha! Yarın sabah ara beni de ayrıntılar hakkında sana bilgi vereyim. Tebrikler, tatlım. Senin adına havalara uçtugumu bil!

CELIA donup kalır. Kıpırtısızca yatağın üzerinde kalakalır. O anda, yatak odasına IZZY girer. CELIA ona bakar ve gülümser; yüzünde tuhaf bir ifade vardır.

IZZY

İyi misin?

CELIA

Rolü aldım. Lulu benim.

32. İÇ MEKÂN. ODEON RESTORANI.

Pazar günü kutlama kahvaltısı verilmektedir. Yuvarlak bir masasının etrafında beş kişi oturmaktadır: IZZY, CELIA, KLEINMAN, HANNAH ve CATHERINE MOORE. Sahne IZZY'nin yüzünün yakın plan görüntüsüyle açılır. Mutluluğu gözlerinden okunur, keyiflidir, CELIA'nın rolü almasından, böyle kilit bir rolü oynayacak olmasından ötürü hoşnuttur. Bir yanında PHILIP ve HANNAH söyleşmektedir; diğer yanında ise CELIA ve CATHERINE koyu bir muhabbete dalmışlardır. Ağzından tek kelime çıkmayan tek kişi IZZY'dir; o iki tarafı da dinler, dikkatini bir o bir bu konuşmaya verir. İki tarafın konuşmasından da kesitler yakalarız.

PHILIP ve HANNAH, masasının diğer ucunda oturan CELIA'yı süzmektedir. Onlar sevgilisini süzerken, IZZY de onları seyrederek. Aniden dikkatini CELIA ve CATHERINE'e çevirir.

CATHERINE

"Hepimiz kayıp varlıklarız," dedi. "Ancak bunu kabulendikten sonra kendimizi bulma gibi bir şansımız olabilir."

CELIA

Ama Lulu hiçbir şeyi kabullenmiyor ki. O hiçbir şey bilmiyor. O sadece var oluyor, hepsi bu.

CATHERINE

Wedekind, Lulu'nun gerçek bir karakter olmadığını, onun sadece ilkel cinselliğin vücut bulmuş hali olduğunu söylemiş... onun neden olduğu kötülüklerin hepsi kazara oluyor çünkü o edilgendir, tamamen edilgen bir rol oynuyor.

CELIA

(Tekrar düşünür) Hayır... Ben katılmıyorum. O sezgisel hareket ediyor ama bir yıkım makinesi de değil...

İnsanların onun hakkında ne düşündüğüyle ilgilenmiyor. Gücü de buradan geliyor. Onda hiçbir yapmacıklık yok. O herkesin kurallarıyla oynamıyor.

CATHERINE

(*Onu sınırcasına*) Ama bu oyunu Wedekind yazdı. Onu o yarattı.

CELIA

Fark etmez. O halde yanılmış olmalı.

CATHERINE

(*Kendi kendine gülümser*) Göreceğiz.

Görüntüye tekrar HANNAH girer.

HANNAH

Ee, Izzy, duyduğuma göre Dublin'de bizimle birlikte takılacakmışsın.

IZZY

(*Düşüncelerinden aniden sıyrılır*) Hıh?

CELIA

(*HANNAH'ya*) Benden birkaç gün sonra gelecek.

IZZY

(*HANNAH'ya*) Evet. Dairemden kurtulmaya çalışıyorum da... eşyalarımı bir depoya koyacağım. Filmin çekimleri bittiğinde, Celia ve ben birlikte yeni bir yer arayacağız.

HANNAH

(*Onlar adına sevinmiş ama yine de biraz buruk*) Rahata kavuşacaksınız yani.

CELIA

(*Kendinden emin*) Evet, öyle olacak.

Masanın altı görüntüye girer. CELIA'nın elinin uzanıp IZZY'nin bacağını okşamaya başladığını görürüz. IZZY de onun elini avucunun içine alır.

PHILIP (*görüntü dışı*)

Catherine, şu rock'n roll sahnesinde daha büyük hoparlörler kullanmak konusunu Max ile görüştün mü?

CATHERINE (*görüntü dışı*)

Evet, halledecek. Ama hâlâ sahneyi nasıl aydınlatacağımızı bulamadım.

PHILIP

Pekâlâ, yarın değil öbür gün sen orada olacaksın değil mi? Gittiğinde stüdyoda bu konuyu George ile görüşebilirsin.

CELIA'yı, yakın plandan IZZY'nin kulağına bir şeyler fısıldarken görürüz.

CELIA

Aşağıda görüşelim. Seninle konuşmam gerek.

IZZY dönüp diğerlerine bakar ve ayağa kalkar.

IZZY

(Belirli bir kişiye hitap etmeden, ortadan konuşur) İzninizle. Hemen dönerim.

IZZY masadan uzaklaşıp merdivenlere doğru ilerlerken kamera onu takip eder. Tam aşağı inecekken, dönüp CELIA'ya son bir hoşçakal bakışı atar. Sahne değişir:

IZZY'NİN GÖZÜNDEN: Uzunca bir süre CELIA'nın masada diğerleriyle birlikte otururkenki halini görürüz.

Sonra CELIA birden IZZY'ye döner, göz göze gelirler ve gülümser.

33. İÇ MEKÂN: GÜNDÜZ. ODEON RESTORANI. GİRİŞ KATI.

Bir koltuk, birkaç sandalye, bir çiçek saksısı, bir paralı telefon ve tuvalet kapılarından oluşan geniş bir

alanla karşılaşırsınız. IZZY orada oturmuş, beklemektedir.

Hemen sonra CELIA'nın hızla merdivenlerden indiğini görür. Kız koşup doğrudan kollarına atılır ve onu tutkuyla, şefkatle, etraftaki bakışlara aldırmış etmeksizin öpmeye başlar.

34. İÇ MEKÂN: GÜNDÜZ. BATI 25. CADDE. CELIA'NIN APARTMANININ ÖNÜ.

CELIA'nın kapısının önünde siyah bir araba park etmiştir. Sürücü direksiyon başında beklemektedir.

35. İÇ MEKÂN. CELIA'NIN EVİ.

IZZY

(Pencereden dışarı bakarak) Araba burada.

CELIA'nın valizleri kapının önündedir. Pencereye doğru ilerleyip IZZY ile birlikte aşağıya bakar.

CELIA

Keşke sen de benimle gelseydin.

IZZY

Böylesi daha iyi. Sen gidip yerleşirsin, ben de buradaki işleri hallederim. Altı üstü birkaç gün.

CELIA

(Ona sarılır) Gözümün önünden bir yere ayrılmanı istemiyorum. Senin yanımda olmana ihtiyacım var.

IZZY

(Kollarını sıkıca vücuduna dolar) Hepsinin topunu atıracaksın.

CELIA

(Gülümser ama tam anlamıyla rahatlamadığı bellidir. Başını IZZY'nin göğsüne yaslar.) Seni seviyorum, IZZY.

IZZY

(Onu sımsıkı sararak) Seni hak etmek için ne yaptım ki ben? (Sessizlik) Sen benim meleşimsin, Celia. Mucizemsin. Bütün hayatımsın. (Bir süre sessizce kalır. Sonra sağ elini indirip cebine sokar. Küçük siyah bir kutu çıkarıp CELIA'ya verir) İşte, al bunu. Belki bir faydası olur.

CELIA

(Bir eliyle kutuyu alırken, diğer eliyle hâlâ ona sıkıca sarılmaktadır) Neye faydası?

IZZY

Ona her bakışında, beni düşünmene.

CELIA

Peki ya sen? Sen beni düşünmeyecek misin?

IZZY

Bunun için taşa ihtiyacım yok. Ben seni her saniye düşünüyorum olacağım.

36. DIŞ MEKÂN. BATI 25. CADDE. CELIA'NIN BİNASININ ÖNÜ.

IZZY arabanın arka kapısını sertçe çarpar. Araba uzaklaşır. IZZY orada durup izler. Hemen sonra CELIA başını camdan uzatıp tekrar ona bakar. Bir öpücük gönderir. Araba uzaklaşmaya devam eder. Bir öpücük daha gönderir.

IZZY'nin yüzünü yakın plan görürüz, vedalaşmak için elini kaldırıp salladığını görürüz. Birkaç saniyelik bir duraksama olur. Ardından eli yavaşça iner. Sahneyi bir yalnızlık, bir soyutlanmış hissi kaplar.

37. DIŞ MEKÂN. GÜNDÜZ. MANHATTAN CADDESİ.

IZZY kent merkezine doğru yürüyüp oradan Village'deki dairesinin yolunu tutar.

38. DIŞ MEKÂN. PERRY CADDESİ. IZZY'NİN BİNASININ ÖNÜ.

IZZY binaya yaklaşır, merdivenleri çıkar, dış kapıyı açar ve apartmana girer.

39. İÇ MEKÂN: GÜNDÜZ. IZZY'NİN DAİRESİ.

IZZY eve girer, kapıyı kapatır (kilitlemez) ve ışığı açar. Kolağan eden gözlerle bir süre etrafta gezinir. Eve

uğramayalı haftalar olmuştur ve şimdi kendini bir yabancıya hayata girmiş gibi hisseder.

Aniden evin içinde, nereden çıktıkları belli olmayan üç HAYDUT (bir Rus, bir Alman ve bir Çinli) bitiverir. IZZY ağzını açıp da tek laf edemeden ALMAN HAYDUT onu arkadan kısıkrak yakalar ve ÇİNLİ HAYDUT midesine bir yumruk indirir. IZZY acıyla iki büklüm olur.

RUS HAYDUT

(Gayet ağır bir aksanla) Sen kaypak bir adamsın, Bay Maurer. Ne o, evinden hoşlanmamaya mı başladın artık?

IZZY

(Hâlâ yediği yumruğun acısıyla kıvrılırken, güçlükle nefes almaya uğraşır) Siz kimsiniz? Ne istiyorsunuz?

RUS HAYDUT

Hayır, Bay Maurer, asıl sen kimsin? Sen ne istiyorsun? Bizim işlerimize burnunu sokma hakkını sana kim verdi acaba?

ÇİNLİ HAYDUT

(Ağır bir aksanla. RUS'a dönüp) Bir daha indireyim mi patron?

RUS HAYDUT

İndir bakalım.

ÇİNLİ HAYDUT onu tekrar yumruklar. IZZY düşer. ALMAN HAYDUT sırtına bir tekme indirir. IZZY acıyla inler.

ALMAN HAYDUT

(Ağır bir aksanla) Kimin için çalışıyorsun ve Stanley Mar'ı neden öldürdün?

IZZY

(İki büklüm olmuş acıya direnmeye çalışmaktadır. Tek dizinin üzerinde doğrulur) Onu ben öldürmedim.

RUS HAYDUT

Yalanlara karnımız tok bizim, dostum.

ALMAN HAYDUT, IZZY'yi tuttuğu gibi ayağa kaldırır. IZZY bir an sendeler. Bunun üzerine ÇİNLİ HAYDUT yüzüne bir yumruk indirir ve IZZY tekrardan yere kapaklanır.

40. DIŞ MEKÂN: GÜNDÜZ. DUBLIN HAVALİMANI

Sabah. Bir Air Lingus uçağı piste iner.

41. İÇ MEKÂN: GECE. YERİ BELİRSİZ BİR ODA.

IZZY fena halde benzetilmiş halde uyanır ve kendini beton bir zeminde yatarken bulur. Bir binanın zemin katındadır. Gri beton bloklardan örülme duvarların üzerinde asılı tek bir şey yoktur. Odanın ağır, demir bir kapısı vardır. Duvarlardan birinin tepesinde küçük bir pencere yer alır. Pencerede ışık geçirmez, güvenlik camı takılıdır. İçerisi loştur. IZZY yerde yuvarlanıp iner, hâlâ bilinci tam açılmış değildir.

42. İÇ MEKÂN: GÜNDÜZ. IZZY'NİN DAİRESİ.

IZZY'nin oturma odasındaki telefon çalar. Etraf savaş alanı gibidir: Mobilyalar devrilmiş, kitaplar ve plaklar yerlere saçılmıştır. Kamera yavaş yavaş odayı gezer. Telefon susar ve IZZY'nin sesi devreye girer.

IZZY'NİN SESİ

Mesaj bırakın, sizi arayacağım.

Bip sesinden sonra bu mesajı duyarız:

Izzy, şimdiden özledim seni. Bu akşam otelde olacağım, yani eve döndüğünde beni arayabilirsin. Burada her şey yolunda, ama seni çok özlüyorum. Seni görmek için sabırsızlanıyorum. Sadece üç gün kaldı. Üç gün! (Güler) Ama bana bir ömür gibi geliyor. Seni seviyorum, Izzy. Öpüyorum. Binlerce defa sarılıyorum.

Sahne değişir:

43. İÇ MEKÂN: GECE. DUBLIN. CELIA'NIN OTEL ODASI.

CELIA ahizeyi kaldırır. Bir masanın yanında oturmaktadır. Önünde o siyah küçük kutunun durduğunu görürüz. Kapağını açar, taşı çıkarır, avucunda tutar ve dikkatle inceler.

44. İÇ MEKÂN: GÜNDÜZ. ODA.

IZZY o bomboş, gizemli odada açar gözlerini. Pencereden içeri donuk bir ışık sızar. IZZY'nin yüzündeki morlukların kısmen iyileşmiş olduğuna bakılırsa, birkaç gündür o odadadır.

Kendine gelince kapının yanındaki kraker paketi gözüne ilişir. Epeydir hiçbir şey yemediği bellidir.

IZZY sürünerek kapıya doğru ilerler, yerdeki kraker paketine saldırır, gözü dönmüşçesine paketi açar.

İçinden bir kraker alıp ağızına atar, açlığını bastırma çabasıyla uzun uzun çiğner. Sonra bir kraker daha alır, sonra bir tane daha... sonra avuçlayıp aç bir hayvan gibi hepsini birden ağızına tıklar. Yanakları iyice dolar. Yutmakta güçlük çeker.

Sonra durur. Birden acı ve korku üstüne çulllanır. Hislerini dizginlemeye, soğukkanlılığını korumaya ça-

lıssa da sonunda yılar ve birden ağlamaya başlar. Üst üste boğulacakmışçasına çıkan hıçkırıklara boğulur. Ciğerlerinden çıkan havayla birlikte ağzından da dışarı kraker kırıntıları saçılır.

Ve elbette görünürde hiç su yoktur.

45. DIŞ MEKÂN: GÜNDÜZ. DUBLIN. ST. STEPHEN PARKI.

Pazar öğleden sonra. CELIA ve HANNAH parkta gezinmektedir. Güneşli, sakin bir gündür ve etrafta onlar gibi gezinen pek çok insan vardır: genç çiftler, aileler, çocuklar. Bu sahne ve bir önceki sahnede gördüğümüz odanın ortamı arasındaki uçurum alabildiğine vurgulanmalıdır. IZZY'nin hücresi ve çevrenin, tabiatın güzelliği arasındaki tezatlık ön plandadır. Yemyeşil çimler, ağaçlar, çiçekler, fundalıklar, serçeler ve gölete batıp çıkan ördekler görürüz.

HANNAH

Ne zaman gelecek?

CELIA

Yarın değil öbür gün.

HANNAH

Sesi nasıl geliyordu?

CELIA

Bilmiyorum ki.

HANNAH

Bilmiyor musun?

CELIA

Aramadı henüz. Ben de aradım ama ulaşamadım.

HANNAH

Eh, Izzy'yi bilirsin. Tam, işte şimdi şunu yapacak, diye düşündüğün anda arkasına dönüp bambaşka bir şey yapıverir.

CELIA

Endişelenmeye başlıyorum ama.

HANNAH

Uçak bileti var değil mi? Pasaportu da yenilenmemiş miydi?

CELIA

Evet.

HANNAH

O halde endişelenme. Sana nasıl baktığını gördüm. O bakışın ardından inan bana gelmemesi gibi bir ihtimal olamaz.

Kamera, bir ağacın altında öpüşen genç bir çiftte döner, ufaklığın biri çimlerin üzerinde koşar, bir kuş daladan dala konup ardından havalanır.

CELIA

İşin komik tarafı şu ki Izzy'yi tanımış olmasam burada olamayacaktım.

HANNAH

Pek sayılmaz aslında. O telefon etti, ama rolü kapan sensin.

CELIA

(Düşünceli; kendini ifade etme çabasıyla) Ama hepsi birbiriyle bağlantılı. Ben şu anda Lulu'yum çünkü Izzy beni seviyor. Benim aldığım bu rol bizim ortak hikâyemizin bir parçası. Buna kesinlikle inanıyorum.

HANNAH

Ama bu iyi bir şey, öyle değil mi?

CELIA

Evet, iyi bir şey. Ama Lulu beni korkutuyor. O sahiden bir canavar.

HANNAH

Çetin bir rol. Yani Pandora kutuyu açıyor ve yeryüzündeki bütün kötülük açığa çıkıyor. (*Sessizlik*) Benim sorum şu: Pandora'nın kadın olduğunu kim söylemiş?

CELIA

(*Gülümseyerek*) Erkekler.

HANNAH

Sorun da bu ya. O bir erkek hikâyesi. Ve affedersin ama şunu söylemeden edemeyeceğim ki erkekler bir boktan anlamaz. (*Sessizlik*) Her neyse, sonuçta altı üstü bir film bu, değil mi? Merak etme. Her şey yolunda gidecek.

CELIA

Eh, zaten şimdiden sonra bu işin dönüşü olabilir mi ki?

46. İÇ MEKÂN: GÜNDÜZ. STÜDYO. PANDORA'NIN KUTUSU'NUN ÇEKİMLERİ.

Birinci sahenin son bölümü Dünyanın Ruhu adlı kısmın çağdaş bir yorumunu izlemekteyizdir. Sahne yüksek bir yere kurulmuştur. Wedekind'in oyunundaki ressam Schwarz, yani KARA, fotoğrafçıya dönüşmüştür. LULU'nun fotoğraflarını çekmektedir. LULU ise üzerinden düşen bir pantolon, bir smokin ceketi, melon şapka ve minik bir takma bıyıkla Charlie Chaplin kılığına girmiştir. Etrafta fotoğraf ekipmanlarını görürüz: perdeler, şemsiyeler, reflektörler ve ayaklı lambalar.

Setin tamamı görülebilmektedir. Film ekibi, cihazlar, dekor duvarlar vs. Sahne sandalyede oturmuş bir monitöre bakan CATHERINE'i tepeden görmemizle başlar.

Bir yanında SENARYO DENETÇİSİ, diğer yanında ise GÖRÜNTÜ YÖNETMENİ vardır. Kamera yavaşça ondan uzaklaşırken, CATHERINE sola doğru eğilir ve GÖRÜNTÜ YÖNETMENİNİN kulağına bir şeyler fısıldar. Kamera ilerlemeye devam ederken SES TEKNİSYENİNİ, ses ekipmanını ve BİRİNCİ YARDIMCI YÖNETMENİ; ardından, KAMERA OPERATÖRÜNÜ, yardımcı kamerayı, KAMERA ASİSTANINI, İKİNCİ YARDIMCI YÖNETMENİ, İKİNCİ KAMERA ASİSTANINI ve iki SAHNE TEKNİSYENİNİ görürüz.

Klaket iner. Üzerinde "PANDORA'NIN KUTUSU. Sahne 3. Çekim 1" yazılıdır.

Teker teker, belirli zamanlarda sahne dışından birilerinin şu sözleri ettiğini duyarız:

BİRİNCİ YARDIMCI YÖNETMEN (görüntü dışı)
Hızlanın.

SESÇİ (görüntü dışı)
Hızlandık.

BİRİNCİ YARDIMCI YÖNETMEN (görüntü dışı)
Klaketçi.

İKİNCİ YARDIMCI YÖNETMEN (görüntü dışı)
Sahne 3. Çekim 1.

Klaket indikten sonra şunu duyarız:

CATHERINE
(Sakin bir şekilde) Kayıt.

LULU'nun yüzünün yakın plan görüntüsü gelir ekrana. Huylanmışçasına burnunu oynatmaya başlar.

KARA (görüntü dışı)
Kıpırdama.

LULU
(Bıyığa işaret ederek) Kaşındırıyor. (Yine burnunu oynatır)

KARA (görüntü dışı)

(Bıkkın bir sesle) Kes şunu!

LULU

(Duraksar) Sıkıldım!

KARA

Bak, bu aptal fotoğrafları çekmek benim fikrim değildi.

LULU

Benim de değildi, değil mi? Peter Shine ve dergisine yakın yakınacaksın. (Sessizlik) En azından sen karşılığında para alıyorsun.

Tekrar burnunu oynatmaya başlar. Haylaz bir çocuk gibi kaşınıp durur ve pozunu mahveder.

Sıra son ve asıl kareyi çekmeye gelmiştir. KARA tripodun başından kalkıp gayet asabi bir şekilde LULU'ya doğru ilerler.

KARA

Bir kerecik olsun uslu duramaz mısınız?

LULU

(Omuz silker) Usluyum zaten. Her zaman usluym ben.

KARA

Kendine çekidüzen vermediğin takdirde bütün günü burada geçireceğimizi unutma!

LULU

Senin derdin fotoğrafımı çekmek değil ki! Bir yol bulup donumdan içeri girmek! (Gülümser) Senin tek istediğin dilini ağızımdan içeri sokmak!

KARA

(Başından aşağı kaynar sular inmiş gibi, ne diyeceğini bilemez halde) Böyle konuşma!

LULU

Nedenmiş? Doğru değil mi? Eğer yanılıyorsam, söyle bakalım niye etrafta bir tane olsun asistan yok? (*Haylazca sol tarafa doğru bakar*) Kimse yok. (*Sağa bakar*) Yine kimse yok. (*Kahkahayı basar*) Sadece sen ve ben tatlım.

KARA

(*Kendine hâkim olamamaya başlar*) Senin gibisini görmedim!

LULU onu bir hamleye mecbur bırakmak istercesine, sanki onu kıskırtmak için pis pis sırtır. Sonunda çileden çıkan SİYAH ADAM kendini kaybetmişçesine LULU'yu kolundan yakalar, dudaklarına yapışır. LULU ne direnir ne de keyif aldığına dair en ufak bir tepki verir.

LULU

(*Alaycı*) Ah, seni kötü adam. (*Gülümser ve takma bıyığını çıkarır*) Tekrar bir kadına dönüşmemi bekleyemeyecek kadar sabırsız mısın? (*Bıyığı bir kenara fırlatır*)

LULU

Hımm. Sarmısak (*Dudaklarındaki tada tekrardan bakar*) Belki de... sosis... acılı sosis!

Artık canı hepten sıkılmış olan KARA ona dehşet ve şehvet dolu gözlerle bakar.

KARA

Ayrıca sen kimsin ki?

LULU

Ben kim miyim? Ben benim tabii ki.

Başındaki melon şapkayı da çıkarıp bir kenara atar. Elini saçlarının arasına daldırır, başını sallar.

KARA

Ne istiyorsun?

LULU

(Ceketinin düğmelerini açar, çıkarıp bir kenara fırlatır) Bilmem.

KARA

Sen neye inanırsın?

LULU

(Askularını indirip pantolonunun düğmelerini açar) Bilmem. (Sessizlik) Bu kadar çok soru sormasana. Hoşuma gitmiyor.

KARA

Senin bir ruhun var mı?

LULU

(Pantolonu bırakır, pantolon aşağı düşer, sonra onu ayağıyla bir kenara savurur) Bilmem.

KARA

Sen hiç âşık oldun mu?

LULU

(Gömleğinin düğmelerini de açarken) Bilmem.

KARA

(İrkilir) Bilmiyor musun?

LULU

(Üzerine basa basa) Bilmiyorum.

LULU'nun yüzünü yakın plandan görürüz. LULU hâlâ gömlek düğmelerini açmakla meşguldür. Fonda ise şu ses duyulur:

CATHERINE

Ve... kestik.

CELIA rolden çıkınca yüzü gevşer ve tekrar eski haline döner.

47. İÇ MEKÂN: GECE. ODA.

IZZY gecenin o vaktinde gözleri hâlâ cin gibi açık, sırtını bir duvara yaslamış yerde oturmaktadır. Etraf loştur ama yine de yüz ifadesi ve epeyce iyileşmiş görünen yaraları seçilmektedir.

Kısa bir süre sonra kapının dışından sesler geldiğini duyarız. İlk başta farklı farklı dillerde konuşan anlaşılmaz seslerdir bunlar. Sonrasında gürültü gittikçe artar. Bağırışlar duyulur, seslerin tonu gittikçe kavgacı, saldırgan bir hal alır. Ardından seslerden, birilerine birkaç darbe indiğini, birilerinin kapıya savrulduğunu anlarız.

Bunlara eklenen inlemeler, tiz çığlıklarla huzursuzluk gitgide tırmanır. Kafası karışmış olan IZZY korkuyla kapıyı izlemektedir.

Bir dizi kurşun metal kapıyı delip geçtikten sonra ise her şey tekrar eski sakinliğine döner.

IZZY odanın bir ucuna gitmiş dehşet içinde iki büküm durmaktadır. Nefes alıp verişini duyarız. Böyle birkaç saniye geçer. Ardından korkunç bir kilit ve sürgü şangirtisından sonra kapı aniden ardına dek açılır. İçeri kırk yaşlarında, iyi giyimli bir adam girer. Bu DR. VAN HORN'dur. Eşikten içeri adımını atar atmaz, kapı ardından kapanır. Tekrardan o kilit ve sürgü şangirtisini duyarız. Elinde kahverengi bir kesekâğıdı vardır. Onu da yere kapının yanına bırakır.

DR. VAN HORN

(Sakince) Merhaba, Bay Maurer. Ben Dr. Van Horn.

IZZY

(Yavaşça doğrulur) Artık gidebilirim değil mi? (DR. VAN HORN yanıt vermez) Yani, siz iyi adamlarsınız değil mi? Az önce olan bu değil miydi? İyi adamlar kötü adamların icabına bakmadı mı?

DR. VAN HORN

Evet, biz iyi adamlarız.

IZZY

(Duraksar. Neler olduğundan tam emin değildir) Eve gitmek istiyorum.

DR. VAN HORN

Gideceksiniz, size söz veriyorum. Ama önce konuşmamız gerek. Çok önemli.

IZZY

(DR. VAN HORN'u inceleyerek) Size inanmıyorum.

DR. VAN HORN

(IZZY'nin lafına kulak asmaksızın, odayı koklamaya başlar) İçerinin pek de şahane koktuğu söylenemez, değil mi?

IZZY

Eh, insan dediğin sıçar, öyle değil mi! Eğer içine edebileceği bir tuvaleti yoksa, olacağı budur!

DR. VAN HORN'un gözleri etrafta gezinir. Sonunda bakışlarını karanlıkta kalmış bir köşeye sabitler; kuşkusuz burası IZZY'nin rahatlamak için kullanmış olduğu köşedir.

DR. VAN HORN

(Düşünceli bir tavırla) Montaigne bir keresinde şöyle demiş: "Lütfen şunu unutmayalım ki düşünürler, kralar ve hatta kadınlar bile dışkılamak zorundadır."

IZZY

(Eve gitme isteğine gönderme yaparak) Ee?

DR. VAN HORN

(O ise dışkıyı kastederek) Endişelenmeyin. Burayı temizleteceğim. (Sessizlik. Kısa bir süre etrafta dolanır) Aç olmalısınız. En son ne zaman yemek yediniz?

IZZY

Yemek istemiyorum. Sadece buradan çıkmak istiyorum.

DR. VAN HORN

(İç geçirir) Biz iyi adamlarız, Bay Maurer, sizi temin ederim. Bilmek istediğim sizin de iyi adamlardan olup olmadığınız. (Sessizlik) Siz de iyi biri misiniz Bay Maurer? Bakalım buna değer misiniz?

IZZY

Neye değer miyim?

DR. VAN HORN

(Soruya aldırış etmeksizin sözlerine devam eder) Bize yardım edebileceğinizi düşünmüştüm, anlıyor musunuz? Sizinle ilgili büyük umutlarım vardı. Ama size güvenmekte hata ettim, öyle değil mi? (Duraksar) Haklı mıyım değil miyim, Bay Maurer?

IZZY

Neden söz ettiğinizi bilmiyorum.

DR. VAN HORN

(*Gayet ciddi*) Elbette biliyorsunuz. (*Susup IZZY'nin gözlerinin içine bakar*) Bunlardan biri Stanley Mar konusundaydı. Ve onun yanında taşıdığı şu küçük siyah kutu. O taşın ne kadar kıymetli olduğundan haberiniz var mı? (*Sessizlik. Hislerine hâkim olmaya çalışarak*) O ışığı elde etmek yıllarımıza mal oldu. Onun neler yapabileceği hakkında bir fikriniz var mı acaba? (*Susup derin düşüncelere dalar. Bir süre sonra tekrar başını kaldırır*) Beni büyük hayal kırıklığına uğrattınız. (*Kapının yanındaki kesekâğıdına doğru gidip onu bıraktığı yerden alır ve IZZY'ye uzatır*) İşte. Üstünüzü değiştirin. Leş gibi kokuyorsunuz.

48. İÇ MEKÂN: GÜNDÜZ. STÜDYO. PANDORA'NIN KUTUSU'NUN SETİ.

Pandora'nın Kutusu'nun bir önceki çekimlerindeki gibi film içinde filmle değil de doğrudan filmin kendisiyle baş başayız.

Dünyanın Ruhü'nün üçüncü sahnesi, Pabst'ın filmindeki tiyatro sahnesine göndermelerle dolu bir ortamda tekrar çekilmektedir.

(Fonda: LULU bir rock'n roll konserinde sahne almaktadır. Bu bölümde karşımıza çıkan diğer karakterler de [oyundaki Dr. Schoen karakterinden esinle] PETER SHINE, nişanlısı MOLLY ve [Alwa'yı temsilen] oğlu ALVIN'dir. SHINE, ellili yaşların sonları ya da altmışlarının başında; başarılı bir rock'n roll dergisinin yayıncısıdır. Bir defasında cazibesine dayanamayıp bir adım atmış ve geri çevrilmiş olmasına rağmen birkaç yıldır LULU ile birlikte. Etrafında dört dönen nicelerine ve yaşadığı onca aşk macerasına rağmen LULU için SHINE, kayda değer tek erkektir. SHINE en sonunda, LULU'dan kopmak, aralarındaki bu bir var bir yok olan aşk macerasına noktayı koymak ve sırlarını sonlandırmak çabasıyla yirmili yaşlarının sonlarındaki, güzel ancak sıradan bir kadın olan MOLLY ile nişanlanır. LULU'nun bununla eşzamanlı olarak gelişen, pop şarkıcısı olma yolunda ilerleyişinin de bizzat destekçisidir. Yirmi beş yaşındaki oğlu ALVIN ise LULU'nun şarkılarının sözlerini yazıp düzenlemelerini yapan kişidir.)

Sahne LULU'nun soyunma odasında geçer – ekip moladadır.

Soyunma odası boştur. Kapı açılır. Aniden LULU'nun konserinin ilk bölümünü izleyen büyük bir kalabalığın heyecan dolu bağırış ve alkışlarını duyarız. Aniden içeri telaşla ALVIN girer. Hemen ardından da LULU'nun geldiğini görürüz. Yüzü al aldır, mutlu, halinden memnun ama soluk soluğadır. Kendini bir sandalyeye atar.

ALVIN

İnanılmaz. (Bir şişe şampanya patlatır)

LULU

(*Soluğunu düzene sokmayı başarmış, gülümser*) Hoşlarına gitti, değil mi?

ALVIN

(*LULU'nun kadehine şampanya doldururken*) Hoşlarına gitmek mi, deli oldular. Bu hareketleri nereden öğrendin sen?

LULU

(*Ne bileyim der gibi omuz silker. Şampanyasından bir yudum alır*) Diğer giysi hazır mı?

ALVIN

Gevşe biraz. Daha otuz dakikan var.

Fonda, sahneden gelen bir başka rock grubunun müziğini duyarız. Sahnenin geri kalanında fonda hep, yer yer alkışlar ve çılgınlarla bölünen bu müzik sürüp gider. Sahneye yoğun, kaotik bir atmosfer egemen olur.

LULU

(*Düşünceli*) Bu tam da Peter'in istediği şeydi değil mi?

ALVIN

Ne demek istiyorsun?

LULU

Beni bir yıldız yapmak ve ben her geçen gün biraz daha parladıkça, onun yolundan da biraz daha çekildiğimi görmek. (*Duraksar*) Benden kurtulma planı yani.

ALVIN

(*Şampanyasını yudumlayıp*) Ağzından çıkanı kulağın duymuyor senin.

LULU

(*Bir an tereddüt eder*) Bana bir sigara ver.

ALVIN adeta bir görev bilinciyle masanın üzerin-

de duran paketten bir sigara çıkarıp yakar ve sonra LULU'ya uzatır. LULU bir nefes alır.

ALVIN

Bu gece o da geldi, biliyor musun? O da izleyicilerin arasında.

LULU

(Kayıtsız kalmaya çalışarak) Öyle mi? Ne güzel!

ALVIN

Molly ile evleniyor olması, seni umursamadığı anlamına gelmiyor.

LULU

Molly ile evlenmek istediğini sanıyor, ama onun asıl istediği benim.

ALVIN omuz silker, bu konudan sıkılmaya başlamıştır. Saatine bakar. Tam o sırada kapı vurulur. ALVIN koşup kapıyı açar. Kapıdaki PETER SHINE'dir: gayet fiyakalı, iyi giyimli ve kendinden fazlasıyla emindir.

ALVIN

Selam, baba.

ALVIN kapıyı açar, PETER da kafasını içeri uzatır. LULU başını kaldırıp ona donuk gözlerle bakar. Selam dahi vermez.

PETER

(LULU'ya gülümser) Ne diyebilirim ki? Sıradışı bir gösteriydi, Lulu. Aylarca konuşulacağından şüphen olmasın.

LULU

(Soğukkanlılıkla) Umalım öyle olsun. Biraz daha dans etsem, herhalde yörüngeye fırlayıvermiştim.

Kapı biraz daha aralanır ve LULU, koridorda

PETER'in yanında duran o güzel sarışını, MOLLY'yi görür.

LULU

(Aniden irkilir, sinirleri tepesine çıkmıştır) Onun burada ne işi var?

PETER

İkinci yarı için sana şans dilemeye geldi.

MOLLY

(Odadan içeri birkaç adım atıp mahcup bir ifadeyle LULU'ya el sallar) Selam.

LULU

(MOLLY'yi görmezden gelir, öfkeden kudurmuştur. PETER'a dönüp) Yani onu buraya kendi ellerinle getirdin öyle mi? Yani o da senin yanında oturmuş, gösterimi izliyordu ha?

PETER

Ne var bunda? Seni kimin gördüğünün ne önemi var?

MOLLY

(Yavaştan alınmaya başlayan MOLLY, bütün cesaretini toplayıp) Gösterine bayıldım. Bence harikaydın, LULU.

LULU

(Hâlâ sadece PETER'ı muhatap alıp MOLLY'yi yadsıyarak) Götür onu karşımdan, gözüm görmesin! Duydun mu beni! Onu derhal götür buradan!

PETER

(Onu sakinleştirmeye çalışarak) Sakin ol... Yok yere mesele çıkarıyorsun....

ALVIN

(Sıkın; PETER'a dönüp) Tebrikler, baba. Bütün bunlar için gösterinin bitimini bekleyemez miydin?

LULU

(Çileden çıkmış) Onu derhal götürün karşımdan! Soyunma odamdan çıksın hemen! Salondan da! Eğer o burada kalırsa, devam etmeyeceğim! Gösterinin geri kalanını iptal edeceğim!

PETER

(ALVIN ve MOLLY'yi kapıdan dışarı çıkararak) Pekâlâ. Ben icabına bakacağım. (Onların ardından kapıyı kapatıp LULU'ya dönerek) Bebek gibi davranmayı bırakır mısın! Midemi bulandırıyor sun. Bu yaptığın inanılmaz... banal. (Bir sigara çıkarıp dudaklarının arasına koyar)

LULU

Sigara içilmez. (Parmığıyla duvardaki tabelayı işaret eder) Okuma yazman yok mu? Bir dergi sahibi olduğun sanıyordum.

PETER

(Tiksintiyle sigarayı yere fırlatır) Bir sözleşme imzalandın. Öylece yürüyüp gidemezsin.

LULU

(Uzun süre susar. Sinirden patlayacak gibidir; sandalyesine gömülür ve gözlerini kapar. Bitkindir) Çok yorgunum.

PETER

O halde devam edeceksin, değil mi?

LULU

(Onu başından savmak istediği gözlerini açmayışından bellidir; kendi kendine konuşurcasına) Evet, evet... Devam edeceğim. Şimdi git. Seni de daha fazla burada görmek istemiyorum.

PETER

(Bu kayıtsızlığa içerlemiş bir halde) Demek öyle?

LULU

(Gözlerini açıp ona soğuk, hışım dolu gözlerle bakar)
Evet. Öyle.

PETER yerinden kııldamaz. Ciddi bir zafer kazandığını anlayan LULU oyununa ısrarla devam eder.

LULU

(Onu defedercesine bir el hareketiyle) Git... hadi git... şu küçük sevimli Molly'ne geri dön. (Bilmiş bilmiş sırıtarak) Senin bu kız bir sürprize hazırlıklı mı acaba?

PETER

Bu da ne demek şimdi?

LULU

Yani senin aslında nasıl biri olduğunu öğrenince ne yapacak!

PETER

Kes şunu! (Gittikçe canının daha da sıkıldığını belli ederek) Seninle aramdaki her şey bitti.

LULU

Bitti, öyle mi? Peki bundan altı ay sonra bu ufaklığı kullanıp onunla işin bittiğinde ve beni tekrar arzulamaya başladığında ne olacak? Gecenin bir vakti telefona sarılıp beni aradığında? O zaman telefonlarını açacak mıyım, yoksa... sadece çalıp çalıp susmasına izin mi vereceğim?

PETER

(Kendini kaybetmeye başlar. Elini kaldırır) Suratının ortasına bir tane indirmeliyim aslında. Suratının tam ortasına!

LULU

(Üzerine üzerine yürüyüp arsızca çenesini dışarı uzatarak) Hadi durma. Vur bana. Hadi, bütün gücünle bir yumruk indirsene. Eğer bana tekrar dokunmak için bu

yolu seçmen gerekiyorsa, durma yap; öyle bir vur ki feleğim şaşsın.

PETER, alt edilmiştir artık, sonsuza dek kaybolduğunu, lanetlendiğini o anda fark eder. İki eliyle LULU'nun yüzünü avuçlarına alır, kendine yaklaştırır ve öpücüklerle boğar.

Kazandığı zaferin keyfini sürmekte olan LULU gözlerini kapar ve başını geriye atar. PETER boynuna öpücükler kondururken yüzünde belli belirsiz bir tebesüm oluşur.

Bir saniye sonra kapı açılır. LULU sesi duyar ve gözlerini açar. Kamera kapıya döner: Kapıda ALVIN ve MOLLY dehşet içinde onlara bakmaktadır. Dışardan gümbür gümbür bir rock'n roll sesi dolar içeriye.

Hâlâ LULU'yu öpmekte olan PETER'ı arkadan görürüz. O da durur, arkasını döner ve MOLLY ile göz göze gelir. MOLLY gözyaşlarına boğulur. PETER'ın, LULU'dan kopma hayallerinin hepsi o anda sonsuza dek suya düşer.

O anda bu tikanıklığı ortadan kaldırırcasına müzik dinler. Ve bir ses gelir.

CATHERINE (görüntü dışı)

Kestik!

Setin tamamını görürüz. 45. sahnede olduğu gibi film ekibi ve ekipmanlar gelir ekrana. Oyuncular gevşer.

CATHERINE

(*Senaryo denetçisine*) Bunu basalım olur mu? Ama bir kez daha üzerinden geçmek istiyorum. O yüzden bana birkaç dakika verin.

CATHERINE ekipten uzaklaşır ve sete girer. Uzunca bir çekim olur. Onun, bir masaya yaslanmış duran LULU'ya yaklaştığını, kısa bir süre onunla konuştuğunu ve sonra onunla birlikte soyunma odasından çıktığını görürüz. Kareden çıkmalarıyla birlikte yeni sahne açılır:

CATHERINE ve CELIA seti ayıran duvarın diğer tarafında durmaktadırlar.

CATHERINE

Biraz fazla ataktı...

CELIA

Kendimi tutmaya çalıştım, ama fazla duygusal bir sahne...

CATHERINE

Biliyorum. Biraz abartılı. Ama bu gerçek hayata dair bir sahne. Gizli kapaklı olan ama bir şekilde olan şeyler. (Bir süre susar, söylediklerinin iyice sindirilmesini bekler) Büyük çaba harcamana gerek de yok Celia, bırak kamera bunu senin yerine yapsın.

CELIA

(Düşünür, taşları yerine oturtur) Bu tıpkı düşlerini dışarı çıkarıvermek gibi bir şey değil mi?

CATHERINE

Bunlar hepimizin içinde var. Mesele sadece bunları nasıl dışarı çıkardığımız.

CELIA

(Nazikçe, sanki elindeki bir kelebeği salıverirmişçesine, avucunu açar) Böyle değil mi?

CATHERINE

Aynen öyle. Ve kamera da hemen yanı başında bunu göstermek için hazır bekliyor olacak.

Sahne değişir:

49. İÇ MEKÂN: GÜNDÜZ. STÜDYO. KORİDOR.

CELIA'yı koridordan hızla soyunma odasına girerken görürüz.

50. İÇ MEKÂN: GÜNDÜZ. CELIA'NIN SOYUNMA ODASI.

CELIA, aklını kaçırmış gibi telefona sarılıp uluslararası bir görüşme için numaraları tuşlar. Telefonun çaldığını duyarız. Sonunda telesekreter devreye girer.

IZZY'NİN SESİ

Mesaj bırakın, sizi arayacağım.

CELIA

(Bip sesinden sonra) Izzy neredesin? Bugün seni havalanından almak için birini gönderdiler ve sen uçakta yokmuşsun. Izzy, tatlım, ne oldu sana?

51. İÇ MEKÂN: GÜNDÜZ. STÜDYO. SETİN ARKASINDA BİR YER

Birkaç dakika geçmiştir. BILLY (ALVIN) bir duvara yaslanmış yalnız başına sigara içmektedir. Hâlâ LULU kostümündeki CELIA kareye girer.

BILLY

Selam, Celia.

CELIA

(Dalgın) Selam.

BILLY

İyi misin? (Paketinden ona bir sigara ikram eder.)

CELIA

(Durur, hâlâ canı oldukça sıkkın bir halde) İyiyim. (Paketten bir sigara alıp dudaklarının arasına yerleştirir)

BILLY

(Sigarasını yakarken) Bir sürü şey konuşuldu, biliyor musun?

CELIA

Öyle mi? Ne hakkında?

BILLY

Senin hakkında. (*Duraksar*) Mevzu şu ki insanlar senin erkeklerle başının belada olduğunu söylüyorlar.

CELIA

Bunu kim söylüyormuş?

BILLY

Kim olduğunu hatırlamıyorum. Ama demek istedim ki...

CELIA

(*Sözünü kesip*) Her duyduğuna inanma...

BILLY

Belki de haklısın ama demek istedim ki, eğer söylenenlerde biraz olsun haklılık payı varsa, şeyi bil ki...

CELIA

(*Yine sözünü kesip*) Neyi bilecekmişim?

BILLY

İstemezsen yalnız kalmak zorunda olmadığını...

CELIA

Bu da ne demek oluyor?

BILLY

Emrine amade olduğum anlamına geliyor. Ne zaman, nerede olursa... ben buradayım.

CELIA

(*Kendine hâkim olmaya çalışarak*) Bas git, Billy. Sen işine bak, olur mu?

52. İÇ MEKÂN: GÜNDÜZ. ODA.

Pencereden içeri gün ışığı sızır. Odanın ortasına bir masa konmuştur. Bir tarafta DR. VAN HORN, diğer

tarafıta ise IZZY oturmaktadır. Aralarında tek ampullü bir masa lambasının güçlü ışığı parlamaktadır.

IZZY'nin üzerinde yepyeni giysiler vardır. Kot pantolon, tişört vs. Bir nevi mahkûm giysilerini hatırlatır.

Uzak bir köşeye bir lazımlık konmuştur, tıpkı söz verildiği üzere mekânda iyileştirmelere gidilmiş, ancak IZZY hâlâ salıverilmemiştir.

DR. VAN HORN'un önünde birkaç dosya vardır. Arada bir içlerinden birini açıp önündeki kâğıtlara bir göz gezdirir. Arada bir, nedenini bilemediğimiz bir sebepten aniden bir not alır, diğer zamanlarda ise elinde kalem amaçsızca bir şeyler çiziktirir.

Bu sahneden bir sonuç çıkarmak mümkün değildir. Gizemli, şüpheli, tutarsız bir ortam vardır. Aynı şey sahne 54 ve 57 için de geçerlidir.

DR. VAN HORN'un amacı asla açıklanmaz. Kiminde bir polis soruşturması yürütüyor gibidir, kimindeyse bir psikiyatrist edasıyla konuşur. Onun dışında ise Engizisyon Mahkemesi başkanı gibi görünür.

DR. VAN HORN

Hiç beklenmedik kimi olaylar patlak verdi ve istesen de istemesen de sen de bu olayların orta yerindesin.

IZZY

O bende değil. Size daha önce de söyledim. Bende değil ve nerede olduğunu da bilmiyorum.

DR. VAN HORN

(Konuyu değiştirerek) Ne zamandır buradasın, Izzy?

IZZY

(Omuz silker) Bunun ne önemi var ki? (Duraksar) Uzun zamandır.

DR. VAN HORN

Soruya cevap ver. Günler? Haftalar? Aylar?

IZZY

Bilmiyorum. Günler, sanırım. Kaç gün olduğunu hatırlayamıyorum.

DR. VAN HORN

Sana yedi gün oldu desem? Buna ne dersin?

IZZY

Ne diyeyim! Hiçbir şey demem.

DR. VAN HORN

Izzy ismini kullanmaya ne zaman başladın?

IZZY

(İç çekip) Bu gülünç olmaya başladı.

DR. VAN HORN

Gerçek adın Isaac, değil mi?

IZZY

Ee?

DR. VAN HORN

Kaç yaşındaydın? Altı? Sekiz? On dört?

IZZY

Hatırlamıyorum.

DR. VAN HORN

Ama ateşböceklerini hatırlıyorsun değil mi?

IZZY

Neyi neyi?

DR. VAN HORN

Belki de siz onlara şimşek böceği derdiniz. Yazın, hava sıcak olduğunda çıkarlar hani. Yanıp sönen minicik ateş topları gibi... havada uçuşup dururlar... bir bakmışsın buradadırlar, bir bakmışsın orada. Çok güzeldirler, değil mi?

IZZY

Ne bu, *Böcekler Dünyasına Hoş Geldiniz* programı falan mı?

DR. VAN HORN

Hayır, buna *Geri Dönüş* ya da *Geçmiş Kazısı* deniyor. (Birkaç saniye sessiz kalır, sonra IZZY'nin kafasını daha da karıştırmak istercesine) Echo Gölü'nü hatırlıyor musun? Ailenle birlikte orada kaç yaz geçirdin?

IZZY

(Bunun üzerine tam bir afallama yaşar. Biraz korkar. Birkaç saniye sessiz kalır) Bunu sen nereden biliyorsun?

DR. VAN HORN

Ben daha bir sürü şey biliyorum. (Sessizlik) Şimdi o ateşböceklerini hatırlıyor musun?

IZZY

Evet. (Duraksar) Hayal meyal. (Susar; anı iyice berraklaşırken) Evet, onları hatırlıyorum.

DR. VAN HORN

Sen ve abin geceleri arka bahçeye giderdiniz, öyle değil mi? Elinizde tepelerine ufak delikler açılmış kavanozlar olurdu. (Sessizlik) Adı neydi onun?

IZZY

(Oldukça alçak sesle, içi dehşetle dolmuşçasına) Franz.

DR. VAN HORN

Tabii ya, Franz. İlginç bir isim. Franz. Franz ve Isaac. Aranızda kaç yaş vardı?

IZZY

(Güçbela, laf ağzından cımbızla çekiliyormuşçasına) Üç.

DR. VAN HORN

(Kendi kendine konuşur gibi) Doğru. Üç. Üç yaş fark. (Tekrar IZZY'ye hitap ederek) Sen ve senden üç yaş büyük abin geceleri arka bahçenizde ateşböceği yakaladınız. Kavanozun tepesindeki delikleri de babanız açardı değil mi? Bir çekiç ve sekizlik çiviler kullanarak. Bam, bam, bam. Babanız bir doktordu değil mi? Hem de öyle benim gibi, doktorasını antropoloji bölümünde yapmış sözde bir doktor değil, hani şu sahiden hastalıkları tedavi edip insanların iyileşmesine yardım eden, iyilik yeminine bağlı dürüst tıp hekimlerindendi. Heybetli de bir adamdı hani, öyle değil mi? Koca koca kolları ve kapı gibi bir göğsü vardı. Yanılmıyorsam keldi de. Yaz aylarında, göl kıyısında geçirdiği o birkaç günlük tatilinde bile üzerinde beyaz gömleğiyle dolaşırdı, değil mi? Elbette kravat takmazdı ama yine de hava çok sıcak olmadıkça kollarını kıvırmaya da yanaşmazdı, şimdi bile gözünde bu haliyle canlanıyor öyle değil mi? Beyaz gömlekli baba!

IZZY

(Acı çekmektedir, sesi neredeyse duyulmaz bir tonda çıkar) Kes şunu! Bana bunu yapma.

DR. VAN HORN

(Ona aldırış etmeksizin) İşte o zaman, Franz ve sen Echo Gölü'ndeki evinizin arka bahçesinde ateşböceği peşin-

de koşturur, onları yakalayıp kavanozlara koymaya uğraşırdınız. İçinde onca yanıp sönen ışıkla dolu o kavanozu eline almak muhteşem bir histi ve elbette ne kadar çok ateşböceği yakalayıp kavanozun içine atarsanız, güzellik ve göz alıcılık da o kadar katlanıyordu. Ama sorun şuydu ki sen ateşböceği yakalama işinde çok da iyi değildin. Ne zaman bir tane yakalamaya kalksan, birden böceğin ışığı sönüyor ve bir başka köşede yeni bir ışık parlıyor, böylece onun peşine düşmeni sağlayıp sana ilkinin yerini unutturuyordu. Bunun üzerine sen tam birinciden vazgeçip ikincinin peşine düşmeye karar verdiğinde yine aynı şey oluyordu. Ve bu kördövüşü böylece sürüp gidiyordu. Bu sırada senden üç yaş büyük olan abin Franz boyuna o akkor böceklerin bir yenisini daha yakalayıp kavanozunu dolduruyordu. Sonunda kavanozu ışıltılı bir cennet bahçesine dönüşüyordu. Ve sen tekrar tekrar ellerin boş dönüyordun bu avdan. Bu durum sana öfke nöbetleri geçiriyordu; başarısızlığa uğradıkça daha da çaresizleşiyordun. Sonunda sen o çırpırır, sızlanır halinle çareyi gözyaşlarına sığınmakta buluyor ve üzerinde kolları sıvanmış beyaz gömleğiyle oturmuş akşam birasını yudumlamakta olan babanla birlikte sessiz sakin birkaç saat geçirmeye çalışsan o zavallı anneni yerinden sıçratıyordun. Neredeyse her seferinde, annen, isteksizce, dövüşe hazır bekleyen abin Franz'ı kavanozundaki ateşböceklerinden bir kısmını seninle paylaşmaya ikna ederek ortamı yatıştırmak zorunda kalıyordu. Aman yeter ki bu baş belası velet sussun, diye düşünüyorlardı. Değil mi, Izzy? Yeter ki birkaç dakikayı huzurlu geçirebilsinler.

IZZY

(Ağlamanın eşiğinde) Sen nasıl bir adamsın böyle?

DR. VAN HORN

(IZZY'nin sorusunu duymazdan gelip) Franz'ı en son ne zaman gördün?

IZZY

Bu konuda konuşmak istemiyorum.

DR. VAN HORN

Soruya yanıt ver. (*Sessizlik*) Sorulara yanıt vermek zorundasın.

IZZY

(*Ağlamaya başlar*) Bilmiyorum.

DR. VAN HORN

Yedi yıl önce, öyle değil mi! Senden babanın cenazesinde çalmanı istemiş, sen de reddetmiştin ya işte o zaman. Böyle bir şeyi neden yaptın? Sen kim olduğunu zannediyorsun ha? Abin senden öylesine nefret ediyor ki vurulmanın ardından hastaneye gelip seni ziyaret bile etmedi. (*Susar*) Vakti zamanında epeyce gemi yak-tın, öyle değil mi?

IZZY, uğradığı bu sözlü saldırı karşısında yüzünü ellerinin arasına alır ve hıçkırıklara boğulur.

53. İÇ MEKÂN: GÜNDÜZ. STÜDYO. PANDORA'NIN KUTUSU'NUN SETİ.

Sahne SHINE ve LULU'nun yatak odasında geçer. Bir senedir evlidirler. Duvarda LULU'nun Charlie Chaplin kostümüyle çekilmiş fotoğrafı asılıdır.

CATHERINE, gerçekleştirilecek ilk çekimden önce CELIA, TOM (PETER SHINE'ı oynayan aktör) ve BILLY (ALVIN) ile son bir prova yapmaktadır. CELIA'nın üzerinde minicik beyaz bir elbise vardır; TOM'un (SHINE) üzerinde ise gayet seçkin smokini andıran bir takım elbise. BILLY (ALVIN) ise gündelik giysilerle boy gösterir.

CATHERINE

Pekâlâ, bu iyiydi. Bloklamadan emin olmak için, hadi bir kez daha alalım. Anlaştık mı Tom, kapı sonuna kadar açılıyor ve sonra itme sahnesi geliyor. Celia yatağın üzerine fırlatılıyor ve sen... (*Bu sırada odanın bir ucuna yürüyüp yeri işaret ederek*) ve sen burada duruyorsun, tam şu teybin olduğu yerde (*Teybe işaret eder*). Böylece silahı almak için komodine gidişin kolaylaşıyor (*Komodine işaret eder*). (*BILLY'ye dönüp*) Billy, kapıyı çalacağın zaman sana işaret vereceğim. Tom, "Şimdi yapman gereken şeyi yap. Yap hadi," dedikten hemen sonra. Tamam mı? Her şey açık mı?

CELIA, TOM ve BILLY kafa sallarlar. Yatak odası kapısının diğer tarafında yerlerini alırlarken, BİRİNCİ YARDIMCI YÖNETMEN, CATHERINE'in kulağına bir şeyler fısıldar. CATHERINE kafa sallar. Sonra aktörler yerlerini alırlar.

CATHERINE

(*Tam artık ortam sakinleşmiş benzediğinde*) Motor.

Sahneyi ilk önce CATHERINE'in GÖZÜ'nden görü-

rüz, ancak arada CATHERINE'in oyuncularını izlerken verdiği tepkiler de kareye dahil olur. Sahne filminden çok tiyatro sahnesi gibidir, baştan sona ortamdaki o sunilik hissi kaybolmaz.

Kapı ardına dek açılır. PETER, direnmiş duran hırçın LULU'yu kolundan tutarak içeri girer ve onu yatağa fırlatır.

LULU

(Karşı çıkarak) Gitmek istiyorum!

PETER

Hiçbir yere gitmiyoruz!

LULU

Ama söz vermiştin!

PETER

Niye? Böylece sen de gidip etraftan yatacak birilerini toplayasın diye mi?

LULU

(Her şeyi reddederek) Sen aklını kaçırmışsın. (Yataktan kalkar)

PETER

Bilmediğimi mi sanıyorsun? Takıldığın esrarkeş davulcudan, hokeyciden ve şu sevici ressamdan haberim yok mu zannediyorsun? (Gürleyerek) Bilmediğimi mi sanıyorsun, ha?

LULU

(Sakince) Seninle evlendim, değil mi? Eğer onları isteseydim, seninle neden evleneyim?

PETER

(Bu soruyu duymazdan gelip ısrarla kendi kavgasına geri döner) Bütün bunları unutabilir, hepsini görmezden gelebilirim ama özbeöz oğlumla kıştırmaya başladın mı, işte o zaman sınırı aşmış oluyorsun!

LULU

Alvin'in hislerine engel olamam ki, Peter...

PETER, bu söylediklerini de duymazdan gelerek, komodine doğru yürür, çekmeceyi açar ve silahı çıkarır.

LULU

Yanıma geldi, ama ben onu geri çevirdim ve sana yemin ederim ki doğruyu söylüyorum. Eğer bana inanmıyorsan, git de ona sor.

PETER

(Arkasını dönüp silahı ona doğrultur. Aklını kaçırmak üzere gibidir) Bunu görüyor musun?

LULU, onu ciddiye alıp da bir yanıt vermez. SHINE avazı çıktığı kadar bağırıp soruyu yineler.

PETER

Bunu görüyor musun!

LULU

Evet, görüyorum!

PETER

(Silahı zorla eline tutuşturarak) Al şunu!

LULU

(Direnir) Kes şunu, Peter!

PETER

(İki kat ısrarcı bir tavırla) Al dedim!

LULU sonunda pes eder ve silahı alır.

PETER

Artık iyileşmek istiyorum. Anlıyor musun? Ve bu... bu da ilacım.

LULU

(Sinirden güler) Seni vurmuyacağım.

PETER

Beni değil tatlım, kendini. Bunun başka yolu yok. Eğer bunu yapmazsan, ne ben ne ALVIN ne de bir başkası için hiç umut yok.

LULU

(*Silahu ona doğrultup*) Dolu değil bu.

PETER

Öyle mi?

LULU *silahu tavana doğrultup tetiği çeker. CELIA ağızıyla "bam, bam" diye silah sesi çıkarır.*

LULU

(*Korkmaya başlar*) Bak, Peter, eğer daha fazla dayanamıyorsan, ayrılabiliriz... boşanabiliriz.

PETER

(*Acı acı güler*) Biz boşanmanın çok ötesindeyiz, bu sözcüğün ne anlama geldiğini bile bilmiyorum artık. (*Duraksar. Gözlerinden delilik okunur*) Ölüm bizi ayırana dek, Lulu. (*Onunla birlikte gitmeyi reddedişine öfkelendir. Silahu ellerinden almaya çalışır*) Ver şunu bana. Eğer bunu kendin yapmayacaksan, senin adına ben yaparım.

LULU

(*Silaha asılır, vermemek için mücadele eder*) Hayır, Peter. Kes şunu.

PETER

(*Aklını kaçırmışçasına*) Umurumda mı sanıyorsun? Zerre kadar umursadığımı mı sanıyorsun, ha?

LULU *bir hamleyle ondan kaçır. Güvenli bir mesafeye ulaştığında, silahu indirir.*

LULU

(*Gayet kararlı, kendinden emin bir sesle*) Başkalarının

hareketlerine karışamam Peter, ama ben asla olmadığım biri gibi davranmadım. Bunu sen de biliyorsun, herkes de. Beni olmadığım bir şeye dönüştürmeye çalışma. Bütün bu yalanlara katlanamıyorum.

PETER

(LULU'nun üzerine atılır, onu omuzlarından yakalayıp yere çöktürür) Dizlerinin üzerine çök... canavar! (Hâlâ LULU'nun ellerinde olan silahın namlusunu yine ona doğru çevirir) Şimdi yapman gerekeni yap! Yap diyorum!

Aniden, kapı çığınca çalınır.

ALVIN (görüntü dışı)

Baba. İyi misin?

Oğlunun sesiyle irkilen PETER kapıya doğru ilerler. Sırtı LULU'ya dönüktür.

PETER

Alvin...

LULU silahı PETER'a doğrultur. CELIA yine ağızıyla silah sesi çıkarır. Silahta kalan son beş mermiyi sıkarak gibi yapıp silahın patlama seslerini çıkarırken yüzünü yakın plandan görürüz.

LULU/CELIA

Bam. Bam. Bam. Bam. Bam.

Sahne değişir:

54. İÇ MEKÂN: GÜNDÜZ. STÜDYO. PANDORA'NIN KUTUSU'NUN SETİ.

O günlük çekimler sona ermiş, CELIA, hâlâ üzerinde filmdeki kostümüyle SHINE/LULU'nun yatak odasında, PHILIP, HANNAH ve CATHERINE ile oturmaktadır. IZZY'nin gelmemiş olmasından ötürü büyük sıkıntıda olduğu her halinden bellidir. Konuşmalarını orta yerinden duymaya başlarız.

HANNAH

Izzy'nin ne yapacağı hiç belli olmaz, ama bu yaptığı hiç onun tarzı değil doğrusu.

CELIA

Başına bir şey geldi. Biliyorum. Başı belada.

PHILIP

Belki de fikrini değiştirdi. Yani, asla bilemezsiniz, öyle değil mi?

HANNAH

Kapa çeneni, Philip.

PHILIP

(HANNAH'ya) Ben sadece olasılıkları sıralıyorum. (CELIA'ya) İstersen, yarın sabah New York'a telefon edip birilerinden onu aramasını isteyebilirim.

O ana dek diğerlerinin konuşmalarını endişesi gitgide artarak dinleyen CATHERINE nihayet konuşmaya katılır.

CATHERINE

(CELIA'ya) Yarın pazar. Ne yapmayı düşünüyorsun?

CELIA

Bilmiyorum. Daha düşünmeye fırsatım olmadı.

CATHERINE

Böyle kös kös oturup somurtma da. Söz ver bana! Pazartesi ve salı zorlayıcı birkaç sahnemiz var ve bunlar için berrak bir zihin gerek.

CELIA

Merak etmeyin, iyi olacağım.

CATHERINE

(*CELIA'yı süzerek*) Aşklar gelip geçer ama iş kadim dosttur. Bunu biliyorsun, değil mi?

CELIA

(*Meydan okurcasına*) Hayır, sanmıyorum. Aslında hiçbir şey bildiğimi sanmıyorum.

55. İÇ MEKÂN: GÜNDÜZ. ODA.

Odada bir değişiklik yoktur. Şafağın ilk ışıkları pencereden içeri sızar.

IZZY ve DR. VAN HORN tıpkı önceki sefer oldu-

đu gibi masa başında karşılıklı oturmaktadırlar. Fonda kimi değişikliklerin yapılmış olduğunu görürüz. Örneğin bir karyola ve üzerinde su dolu bir leğen olan bir lavabo konmuştur. Ayrıca duvarda üzerinde yedek bir pantolon asılı bir de askı vardır..

Sahne konuşmalarının orta yerinde açılır. DR. VAN HORN, önündeki dosyalardan birini incelemektedir.

DR. VAN HORN

...ve sonraki sene annenin cüzdanından on dolar eksilmişti. Bundan bir sene sonra, yirmi dokuz mayısta ise cebir sınavını yanında oturan bir kızıdan kopya çekerek verdin. Bu kızın adı Susan Morse idi öyle değil mi? Senden hoşlanıyordu, sen onu bu dersten çakıp da yaz okuluna kalmamak bahanesiyle oyaladın. İyi pazarlık, dostum. Sınavın hemen ertesi günü Susan ile münasebetini kesince, kız kendini harika hissetmiş olmalı.

IZZY

(Sesi zar zor duyulur halde) Okuldan nefret ederdim. Berbat bir öğrenciydim.

DR. VAN HORN

(Elini sallayıp bir dosyayı kapatır ve bir diğerini açar) Bunlar sudan meseleler, adını anmaya bile değmez aslında... ama hepsi de ortak bir yapıya işaret ediyor, değil mi? (İkinci dosyanın içindekilere hızlıca bir göz atıp) Yangınlar ufak kıvılcımlardan doğar. (Gözü sayfaların birindeki bir başlığa takılır) Hah. (Parmadıyla sayfaya vurup) İşte bu küçük edepsizlik benim bir hayli ilgimi çekti. Altı yıl önce, dört aralık günü. The Paradise Salonu, Milwaukee, Wisconsin. Sen ve grubun o gece orada sahne almıştınız, değil mi? O gecedeki Jack Bartholemew adında bir adam hatırlıyor musun?

IZZY

(*Savunmacı bir sesle*) Mahkemeye başvurmadan meseleyi aramızda halletmiştik.

DR. VAN HORN

Bundan haberim var. Ama adamın kolunu kırmana gerek var mıydı acaba?

IZZY

Adam bize kazık attı. Önce o kara kışta Milwaukee'de o rezil mekânda çalmamız için yalvardı ama geldiğimiz gün kar fırtınası oldu ve konsere tek bir kişi bile gelmedi. Bu yüzden de o piç kurusu bize ödeme yapmama kararı aldı. Cebimizde New York'a dönecek para bile yoktu. (*Sessizlik*) Eh, benim de tepemin taşı attı tabii.

DR. VAN HORN

Bu grupta çalmaya bayılıyordun, değil mi?

IZZY

Bütün hayatım oydu.

DR. VAN HORN

Müziği bırakmamalıydın, Izzy.

IZZY

Ben onu bırakmadım, o beni bıraktı. (*Susar*) Vuruldum hatırlarsan! (*Tekrar susar. Sandalyesinden kalkıp kar-yolaya doğru ilerler*) Bundan çok sıkıldım. (*Yatağın üstüne oturur*) Daha fazla burada kalmak istemiyorum.

DR. VAN HORN

(*Aldırış etmeksizin, konuyu değiştirir*) Hayatta başka neyi umursarsın, Izzy? Kendinden başka, yani.

IZZY

Umursamak mı? Umursamak derken?

DR. VAN HORN

Bilmem. Herhangi bir şey olabilir. Pul koleksiyonculuğu. Fransız şarapları. Astroloji.

IZZY

Bu sorularla ilgilenmiyorum.

DR. VAN HORN

Hadi ama Izzy. Bana bir iyilik yap.

IZZY

(*Omuz silker. Bir saniye düşünür. Sonra, şeytanca bakışlarla*) Kadınlar. Kadın bedenleri. Kadınlarla sevişmek.

DR. VAN HORN

(*Gülümser*) Güzel. (*Duraksar*) Başka?

IZZY

Hiçbir şey. Müzikten başka bir bunu sayabilirim, o kadar.

DR. VAN HORN

(*Düşünceli*) En sevdiğin kitap hangisi?

IZZY

En sevdiğim kitap diye bir şey yok.

DR. VAN HORN

En sevdiğin film peki?

IZZY

Ben film sevmem. Asla sinemaya gitmem.

DR. VAN HORN

Ben her Amerikalı film sever sanırdım.

IZZY

Ben hariç. Eskiden giderdim... çocukken. Ama Gene Kelly emekli olduğundan bu yana, benim de şevkim kayboldu. O aramızdan ayrıldı biliyorsun.

DR. VAN HORN

(*İlk kez hafiften bir şaşırma belirtisi gösterir*) Benimle kafa bulmuyorsun, değil mi? Sahiden Gene Kelly'yi sever misin?

IZZY

(*Biraz düşünüp*) Evet. Aslında severim.

DR. VAN HORN

Hangi filmini? Hangi şarkısını?

IZZY

Bilmem. Çoğunu severim, herhalde. Ama sanırım favorim "Singin' in the Rain"dir. Ondan asla sıkılmam. Her izleyişimde, bir öncekinden daha güzel görünür gözüme.

DR. VAN HORN

(*Halden anlar bir tebessümle*) İlk kez sana katılıyorum. Ben de o filme bayılırım. Aslında, onun bir Amerikalının elinden çıkmış en güzel, en estetik şey olduğunu söyleyecek kadar ileri bile gidebilirim. O film Bağımsızlık Bildirgesi kadar iyidir. Ya da *Moby Dick* kadar.

IZZY

Boş versene, o bunların hepsinden iyidir. *Singin' in the Rain* ölümsüzdür.

DR. VAN HORN sandalyesinden kalkıp yüzünde bir gülümsemeyle IZZY'nin karyolasına yaklaşır. Odanın ortasında durur. Sonra mağrur, neredeyse nostaljik bir havayla ayaklarını yere vurarak hafifçe dans etmeye ve alçak bir sesle şarkı söylemeye başlar.

DR. VAN HORN

I'm singin' in the rain/I'm singin' in the rain/What a glorious feelin'/I'm happy again...

Sahne yüzünün yakın plan görüntüsüyle son bulur.

56. İÇ MEKÂN: GECE. DUBLIN. CELIA'NIN OTEL ODASI.

Pazar. Akşamın erken saatleri. CELIA bütün günü yalnız başına, dairesinde saklanarak geçirmiştir.

Sahne CELIA'nın elinde o siyah küçük kutu ile oturma odasına girişiyle açılır.

CELIA odada dolaşır, panjurları indirir, perdele-ri çeker, sonra da tavandaki lambayı söndürür. Hâlâ kanepenin yanında bir lamba yanmaktadır. Kanepeye oturur, siyah kutuyu yanındaki sehpanın üzerine bırakır, taşı kutudan çıkarır ve son lambayı da söndürür. Karanlık.

Kısa bir süre sonra, taştan yine eskisi gibi o mavi parlıtı yayılmaya başlar. Yavaş yavaş ışık güçlenir, daha da güzelleşir. CELIA izler. Birkaç saniye sonra taş sehpadan birkaç santim havalanır. Bundan birkaç saniye sonra da taş ikiye ayrılır.

Sehpanın üzerinde iki mavi parıldayan nesne sa-
linmektedir.

Odayı adeta yıkayan o mavi ışıltıda, CELIA'nın gözlelerinden aşağıya yaşlar süzöldüğünü görürüz.

CELIA

(Fısıltıdan az yüksek bir sesle) Ne oldu, Izzy? Neredesin?

Bunun üzerine acıdan kıvranırcasına tam anlamıyla ağlamaya başlar. Birkaç saniye daha böyle geçer ve sonunda daha fazla dayanamayıp aniden uzanarak lambayı yakar. Oda aydınlanır. O kendi halinde, sıradan taş yine sehpanın üzerinde durmaktadır. Ağlayışı hıçkırıklara dönmüş olan CELIA taşı alıp tekrar kutusuna koyar ve üzerini örter. Bir ritüel edasıyla yaptığı bu hareketiyle adeta IZZY'yi gömer. Bir süre gözle-ri-
rini kutudan ayırmaz. Sonra, hâlâ hıçkırıklarına engel olamaz halde, bütün perde ve panjurları açar ve tavan lambasını yakar.

Birkaç saniye sonra, kederden içi içine sığmaz olur ve sırtına paltosunu geçirip kutuyu sehpadan aldığı gibi kendini dışarı atar. Kapı ardından kapanır.

57. DIŞ MEKÂN: GECE. DUBLIN SOKAKLARI.

CELIA'nın Dublin sokaklarında gezinirkenki görüntüleri. Caddeler bomboştur. Ayak sesleri kaldırımlarda yankılanır.

Bir süre sonra CELIA Merchants Kemeru ve Liffey'i ayıran küçük Ha'penny Köprüsü'ne varır. Basamakları çıkıp köprü boyunca yürümeye başlar. Köprünün tam ortasına geldiğinde, durur.

Sahneyi epey uzaktan, geniş açıyla görürüz. CELIA'nın yüzünün yakın plan görüntüleri gelir sonra. CELIA'NIN GÖZÜNDEN, aşağıdan nehrin akıp gidişini seyrederiz.

CELIA taşı kutusundan çıkarır, sonra kimsenin onu görmediğinden emin olmak için etrafına bakar. Taşı sağ elinde tutup kolunu sonuna kadar uzatır ve parmaklıklardan aşağı sarkar.

İki-üç saniye böyle geçer. Sonra avucunu açar ve taşı sulara bırakır.

58. İÇ MEKÂN: GECE. ODA.

Odada bir değişiklik yoktur. IZZY karyolada uzanmış, Tolstoy'un Diriliş'inin ucuz bir baskısını okumaktadır. Yanı başında bir masa lambası yanmaktadır. Yerde ise içinde IZZY'nin akşam yemeğinden kalma kirli tabak çanakların olduğu bir tepsi vardır.

DR. VAN HORN

(Masadaki yerini alır. Gayet ciddi bir tavırla) Buraya gel, Izzy.

IZZY

(İsteksizce) Sen hiç uyumaz mısın?

DR. VAN HORN

Çok vaktimiz yok. (Karşısındaki sandalyeyi işaret ederek) Otur.

IZZY, elindeki Tolstoy romanında kaldığı sayfanın ucunu kıvrıp kitabı kapar ve yastığının altına koyar. Ayağa kalkar ve sandalyesine doğru ilerler.

IZZY

(Sandalyesine oturur. Şüpheli bir tavırla) Bir sorun mu var?

DR. VAN HORN

Her şey sorun. (Sessizlik) Sayende.

IZZY

(Alaycı bir tavırla) Tam da benden hoşlanmaya başladığını sanmıştım. (Susar) Ne aptalım!

DR. VAN HORN

Öyleydi. Ama bunun hislerle hiç alakası yok. Sana güvenemem.

IZZY

Neden? Sana doğruları söylüyorum. Sana söylediğim her sözcük... doğru.

Sahneyi DR. VAN HORN'un üzerinden ters açıyla görürüz. Onun bir kâğıda C-E-L-I-A yazışını izleriz.

DR. VAN HORN

Güzel söylüyorsun, ama bir yalancının sözleri sonuçta hiçbir şey ifade etmez ki! İnanırcılıktan yoksundur.

IZZY

Bak. Aptala benzer bir halim var mı benim? Hakkımda, yalan söylemeyi aklımdan geçirmeme izin vermeyecek kadar çok şey biliyorsun.

DR. VAN HORN

(Kafa sallar) Sen buna değmezsin. Kötü, iffetsiz bir yaşam sürmüştün.

IZZY

Seninle tartışmayacağım. (Duraksar. Yüzündeki sıkıntı katlanır) Ama sonra bir gün vuruldum. Bunun başıma gelen en kötü şey olduğunu sanacaksın, ama aslında öyle değil. O zamandan bu yana çok değiştim. Kurtuldum o eski... kokuşmuşluğumdan. O zamandan beri farklı biri olmaya çalışıyorum.

DR. VAN HORN

(Alaycı) Yeni bir adam demek!

IZZY

(İçten bir tavırla) Belki de. Buna ne isim vereceğimi bilemiyorum. Ama artık her şeye daha çok bağlılık duyuyorum. Diğer insanlara da bağlanıyorum. Bir şekilde sorumlu hissediyorum işte.

DR. VAN HORN

(Gayet iğneleyici bir tavırla) O halde bana neden yardım etmedin? *(Uzunca bir sessizliğin ardından gözlerini IZZY'ye dikip)* Bana Celia Burns'den neden bahsetmedin?

IZZY

(Altüst olmuş bir halde) Kimden?

DR. VAN HORN

Dediğimi duydun.

IZZY

O kişiyi tanımıyorum. *(Kendine gelmeye çalışırken ne*

pahasına olursa olsun CELIA'yı koruması gerektiğinde karar kılar) Adı ne demiştin?

DR. VAN HORN

(Gayet kararlı) Seni öldürtebilirdim, biliyorsun değil mi! Şu anda da bir adamın elinde silahla gelip tek kurşunla beyninde bir delik açmasını sağlamak için tek yapmam gereken şu kapıyı bir kez tıklatmak, o kadar!

IZZY

(İç çeker) Bu sahneye yabancı sayılmam.

DR. VAN HORN

Nedense karşımda hâlâ eski IZZY varmış gibi geliyor bana.

IZZY

Eh, can çıkar huy çıkmaz.

DR. VAN HORN'un konuşmasını omzu üzerinden yapılan ters açı çekimden izleriz. Önündeki dosyaya Celia-Celia-Ce-li-a-S'il-ya yazışını görürüz.

DR. VAN HORN

Eğer bana ilk başta söyleseydin, durumu kurtarmış olacaktın. Ama şimdi muhtemelen çok geç kalındı. (Sessizlik. Son bir kez daha denemeye karar verip) Peki ya sana dünyada bir iyilik yapmak yapma şansın olduğunu söylesem? (Susar. IZZY'den bir yanıt gelmez. Yeni bir yol dener.) Bana ondan söz et Izzy ve seni serbest bırakayım. Şu kapıyı açacağım ve özgür olacaksın.

IZZY

Keşke yapabilsem... ama sözünü ettiğin kişiyi tanımıyorum.

DR. VAN HORN

(Öfkeden deliye döner. Elini açıp bir hışımla masaya indirir) Elbette tanıyorsun! Hatta ona âşıksın!

IZZY

(Hâlâ aptal ayağına yatmayı sürdürerek) Ben mi?

DR. VAN HORN

(Aniden ayağa fırlayıp IZZY'nin yanında bitiverir) Bura-ya kadar. Artık sana söyleyecek sözüm kalmadı. (Ka-pıya doğru yürür. Son anda durur) Beni bir daha gör-meyeceksin. (Sessizlik) Ve ben olmazsam, sen kayıpsın demektir. (Yoluna devam eder. Kapıya vurur. Son kez IZZY'ye dönüp) Tanrı ruhunu korusun.

Kapı açılır. DR. VAN HORN dışarı çıkar. Kapı ka-panır. Tekrar sürgülerin ve kilitlerin şangırtıları du-yulur.

59. İÇ MEKÂN: GECE. LULU'NUN APARTMANI. PANDORA'NIN KUTUSU'NUN SETİ.

CATHERINE'i, çekim ekibini ve ekipmanları görü-rüz. Sahnelere aracısız, bizzat konuk oluruz.

Wedekind'in Pandora'nın Kutusu'nun 3. bölü-münün bir uyarlamasını izleriz. Sahne, Londra'dan Manhattan'ın Aşağı Doğu kesimine taşınmıştır. Peter Shine'in öldürülmesinin ardından, Lulu ve Alvin ka-çarlar. Başkalarının yardımına muhtaç halde sefil ko-şullarda yaşamaktadırlar. Alvin kokaine alışmış; Lulu ise karınlarını doyurabilmek ve Alvin'in bu yeni alış-kanlığına yetişebilmek için arada sırada fahişelik ya-par olmuştur. Alvin buna onay vermiyor olsa da, gücü onu durdurmaya yetmez.

Gece olmuştur. Dışarıda yağmur yağmaktadır. Bir kenar mahallede bakımsız bir dairenin oturma odasın-da buluruz kendimizi. Duvarların sıvaları dökülmüş, boyları kalkmıştır, sağa sola birkaç tane ikinci el, eski püskü eşya konmuştur. Tavan birkaç yerden akmakta-dır. Akan suların birikmesi için birkaç yere kovalar yer-

leştirilmiştir, ama bunlar da dolmuş taşmak üzeredir. Oda sadece tavandan sarkan bir kablonun ucundaki ampulün çıplak ışığıyla aydınlanmaktadır.

Pırasa gibi saçları, motosikletçi ceketi, pantolonun belinden dışarı sarkan gömleğiyle oldukça paspal görünen ALVIN, masada oturmuş, son kokain artıklarından bir çekimlik de olsa bir yığın çıkarmaya uğraşmaktadır. Vahim durumda olduğu ortadadır.

Kapı açılır ve LULU içeri girer. Sırlıslıkla ve dağılmış vaziyettedir. Baştan ayağa siyahlara bürünmüştür: Üzerinde mini bir etek, ince çorap, botlar ve ALVIN'inkine benzer bir motosikletçi ceketi vardır. Kapıyı ayağıyla kapar; içeri girerken elindeki ucuz, kırık şemsiyeyi sallar. Şemsiyeyi kapatmaya çalışır, ama bir türlü başaramayıp en sonunda yere fırlatır. ALVIN büyük bir dikkatle onu süzer ama ağzından tek laf çıkmaz.

LULU masaya yaklaşır, elini ceketinin cebine sokup bir topar banknot çıkarıp masaya, ALVIN'in gözünün önüne bırakır.

ALVIN

Bunları nereden buldun?

LULU

Bilmek istemezsin. (Masadan uzaklaşıp ceketini çıkarmaya yeltenir. Tam bir kolunu çıkarmışken, gerisin geri girer) Tanrım, burası çok soğuk.

ALVIN

Yine eski numaralarına döndün demek?

LULU

Bu neden umurunda ki? Ne de olsa beni izlemek zorunda bile değilsin.

LULU parlak, kırmızı bir koltuğa yanaşır ve yerde

bir şişe viski görür. Eline alıp şişeyi kafasına diker. Birkaç büyük yudumun ardından, kapı çalınır.

LULU

Bu da kim?

ALVIN

Ben nereden bileyim. (Sessizlik. Birden aklına gelmiş gibi) Belki de hayranlarından biridir.

LULU kapıya doğru ilerler. Açtığı anda karşısında, Aşağı Doğu Bölgesi'nde yaşayan ve LULU'ya fena halde tutkun olan lezbiyen ressam CANDY'yi (oyundaki Kontes Geschwitz'i temsil etmektedir) bulur.

LULU

(CANDY'ye; isteksizce) Ah, sen miydin!

ALVIN

Gördün mü? Sana ne demiştim!

CANDY

(LULU'ya) Selam, tatlım. Bir dakikalığına içeri girebilir miyim? Sana bir armağanım var.

LULU hiçbir şey söylemeden onu içeri alır. CANDY'nin kolunun altında bir poster rulosu vardır. Paltosunu çıkarırken, alaycı bir gülümsemeyle ALVIN'i keser.

CANDY

Hey, bu Alvin Shine değil mi; yoksa Bay Atalet mi demeliyim!

ALVIN

(Hiç alınmaksızın. Esprili bir tavırla) Selam, sevicim. Otursana.

CANDY

(Kolunun altındaki rulodan bir afiş çıkarıp) Bugün şu poster satan dükkâna gittim ve bak ne buldum.

Ruloyu açar ve gösterir. Bu, 45. sahnede KARA ile

birlikte çektikleri Charlie Chaplin fotoğrafıdır. Bu çekimde LULU'nun bıyığı yoktur. Fötr şapkası alnını açık bırakacak şekilde geriye doğru yatmış, ceketi açık, gömleği kısmen açıktır ve LULU'nun yüzünde koskocaman, çekici bir gülümseme vardır.

LULU

(Fısıltıyla) Aman Tanrım. Kaldır şunu ortadan.

ALVIN

(Sandalyesinden kalkıp) Ah, şu eski güzel günler. (CANDY'ye doğru yürür)

CANDY

(Hâlâ elinde posterle dururken) Bence çok güzel.

ALVIN

(Bir LULU'ya, bir postere bakıp) Ve şuna bakar mısın, hiç değişmemiş! (LULU'yu biraz hoyrat bir tavırla çenesinden tutup başını postere doğru çevirir)

LULU

Kes şunu!

ALVIN

(*Hâlâ eli LULU'nun çenesinde*) O kızın başından geçen onca şeyi bir düşün ve gel gör ki gözlerindeki o çocuksu bakış hâlâ aynı.

CANDY

Onu rahat bırak, Alvin.

ALVIN

(*Coşkusu hepten artmış halde*) Bu posteri asmalıyız! (*Posteri CANDY'nin elinden kapar*) İşte burada ihtiyacımız olan şeyi bulduk, biraz dekorasyon, hepsi bu! Böyle bir resim bize ilham verecek! Et tapınağının... tanrıçası! (*Kahkaha atar*)

Bir koşu bir duvarın yanında biter, elindeki posteri duvarın orta yerinden fırlamış bir çivinin ucuna iliş-tirmeye çalışır. Ama poster yere düşer.

ALVIN

Kahretsin!

CANDY

Çiviye duvardan çikarsana, salak.

Hemen ardından ışıklar söner. Oda karanlığa gömülür.

Ancak karanlığın içinden odadaki o üç kişinin suretlerini seçebiliriz.

ALVIN

Harika. Artık göremiyorum bile.

LULU

Gidip bir mum getireyim. (*Yatak odasına gidip kaybolur*)

CANDY

(*ALVIN'e*) Sen amma saklaban bir herifsin, Alvin.

LULU elinde bir kâse, içindeyse yanmakta olan kü-

çük bir mumla geri döner. O kameraya yaklaşır, kamera da ona. Tuttuğu mumun titreyen ışığı yüzüne, gözlerine düşer. Sahne değişir:

60. DIŞ MEKÂN: GECE. AŞAĞIDAKİ CADDE.
PANDORA'NIN KUTUSU'NUN SETİ.

LULU'nun binasının önünde JACK'i görürüz. Otuzlarının ortalarında; deri ceketli, baygın bakışlı bir adamdır. Orada durmuş yolun karşısındaki binaya bakmaktadır. Hemen yakınından önce sendeleye sendeleye kafayı bulmuş bir adam geçer... sonra da birkaç punk velet.

Üçüncü katın penceresini görürüz. Pencerenin içinde bir mum yanmaktadır.

JACK beklemektedir. Ceketini açıp elini içeri sokarak cebini yoklar.

Yolun karşısındaki binayı görürüz. Kapıdan AL-

VIN çıkar, sağa sola bakar ve sonra sol tarafa doğru yürüyüp kareyi terk eder.

Ve JACK görüntüye gelir... Bir süre gözleriyle ALVIN'i takip eder, sonra kollarını göğsünde kavuşturup sırtını duvara yaslar. Sahne değişir:

61. İÇ MEKÂN: GECE. LULU'NUN DAİRESİ. PANDORA'NIN KUTUSU'NUN SETİ

LULU ve CANDY sandalyelerine oturmuş, muhabbet etmekte ve ALVIN'in ampul alıp gelmesini beklemektedirler. Bu sırada evdeki tek ışık kaynağı pencere-
redeki o mumdur.

CANDY

Neden onunla birlikte olduğunu anlamıyorum.

LULU

Bir söz verdim de ondan. (Sessizlik) Bunu anlamam çok zor.

CANDY

Anlıyorum. Ayrıca yavaş yavaş, birlikte geçirmiş olduğumuz gecenin hayatımın en mutlu gecesi olduğunu da anlıyorum.

LULU

O gece olanların bir anlamı yoktu. Sadece merak ediyordum, hepsi bu. Ama hepsi bu, olanlar geçmişte kaldı.

CANDY, LULU'nun bu acımasız itirafına dayanamayıp ağlamaya başlar.

LULU

Hiç olmamış farz et. (Sessizlik. CANDY ağlamaya devam eder) Sana sadece doğruyu söylüyorum. Böylesi daha iyi.

CANDY

(Bir süre sonra. Burnunu çekip gözyaşlarını durdurmaya çalışarak) İşte seni bu yüzden seviyorum, Lulu. Sende yalan dolan yok, öyle değil mi?

Kapı çalınır.

LULU

Alvin. Muhtemelen anahtarını unuttu. (*Kalkıp kapıya gider*)

CANDY

(*Cesur bir tavır takınmaya çalışır ama hâlâ gözleri yaşlıdır*) Bir ampülü takmak için kaç avanak gerekiyor acaba?

LULU

(*Güler. Omzunun üzerinden*) Muhtemelen ampülü de unutmuştur zaten.

LULU kapıyı açar ve karşısında JACK'ı bulur.

LULU

(*Şaşkınlığından kurtulup gülümseyerek*) Merhaba. Ve sen kimsin?

JACK

Seni bir keresinde sokakta gördüm. Ve buraya kadar takip ettim.

LULU

Bir adın var mı?

JACK

Jack. (*Sessizlik*) Bana Jack diyebilirsin. (*İçeri girer. LULU kapıyı kapatır. Sonra CANDY'yi görünce*) Bu da kim?

LULU

Kız kardeşim. Biraz delidir de. Bir türlü başımdan atamıyorum.

JACK

(LULU'ya bakıp) Çok güzel bir ağzın var.

LULU

(Gülümseyerek) Annemden yadigâr.

JACK

Ne kadar? Çok param yok.

LULU

Bilemiyorum... elli dolar.

JACK

(Kapıya dönüp gidecekmiş gibi yapar) Hoşçakal. Tekrar görüşeceğiz.

LULU

Hayır, gitme. (Elini koluna koyar. Adam yüzünde tuhaf derecede uzak bir ifadeyle LULU'nun eline bakar.) Lütfen kal.

JACK

Ne kadar?

LULU

O zaman yarısı olsun. Yirmi beş dolar.

JACK

Bu bile çok fazla.

CANDY

(Gitgide şaşkınlığı ve tiksintisi artar halde onları izlemektedir) Tanrım, buna inanamıyorum. Biraz daha kalırsa, adama üstüne bir de para vereceksin.

LULU

(CANDY'ye) Kapa çeneni.

JACK

(CANDY'nin yanına gidip kızı inceler. Uzun uzun bakışırlar. Sonra LULU'ya dönüp) Bu senin kız kardeşin

değil. O sana âşık. (CANDY'nin başını okşar) Tatlı kuçu seni. (Sonra tekrar LULU'ya doğru ilerler ve yürürken bu kez de onu süzer)

LULU

Neden bana böyle bakıyorsun?

JACK

İlk gözüme çarpan yanın, yürüyüşündü. Kendi kendime, bu kızın harika bir vücudu var, dedim.

LULU

Bunu nasıl bilebilirsin ki?

JACK

Ve sonra çok güzel bir ağzın olduğunu fark ettim. (Sessizlik) Sadece on dolarım var.

LULU

Pekâlâ, ne fark eder ki?

JACK

Ama bir kısmını geri almam gerekecek. Metro jetonu için.

CANDY

(Sandalyesinden kalkıp odanın bir ucuna yürürken) Buna daha fazla dayanamayacağım, Lulu. Sahiden dayanamayacağım. (JACK ve LULU onu duymazdan gelirler)

LULU

Bozukluğum yok, on doları bozamam. Hatta hiç param yok.

JACK

Ceplerine iyi bak. Bir yerlerde bir şeyler kalmış olmalı.

LULU

(Ceplerinin her bir cebine tek tek ellerini daldırıp arar. Sonra buruşuk bir beşlik çıkarır). Tek param bu.

JACK

Ver onu bana.

LULU

Bunu daha sonra vereceğim. İşimiz bittikten sonra.

JACK

Hayır, şimdi istiyorum.

LULU

Pekâlâ, pekâlâ, Tanrı aşkına al hadi. (*Parayı ona uzatır*)
Yatak odasına geçelim hadi. (*Gidip mumu eline alır*)

JACK

Buna ihtiyacımız yok. İçerideki ışık yeter.

LULU

(*Mumu koyar*) Pekâlâ. Sen ne dersen öyle olsun.
(*JACK'e yaklaşır ve kolunu omzuna dolar*) Seni incitmeyeceğim. Seni sahiden sevdim. Beni daha fazla yalvartma.

JACK

Tamam. Hadi gidelim.

JACK, LULU'nun peşi sıra yatak odasına doğru ilerler. CANDY bir sigara yakıp oturma odasını arşınlamaya başlar. Birkaç saniye sonra, yatak odasından korkunç feryatlar duyulur.

LULU (*görüntü dışı*)

İmdat!.. İmdat!

CANDY koşarak yatak odasına girer.

CANDY

(*Çaresizce*) Lulu! Lulu!

JACK sağ elinde kanlı koskoca bir bıçakla yatak odasından dışarı fırlar. Ve bıçağı oracıkta duran CANDY'nin karnına saplayıverir. Kadından sadece acı ve şaşkınlık dolu bir homurtu duyulur, sonra da geri-

ye doğru sendeler. JACK, sol eliyle tam düşecekken onu yakalar. Sağ eliyle ise bıçağı tekrar tekrar saplar karnına.

Bu sırada açu sürekli değişir. Kamera önce JACK'e döner, sonra yavaş yavaş ondan uzaklaşıp odanın içine uzanır. LULU yerde oturmuş, sırtını yatağa yaslamış, karnını sıkıca tutmaktadır.

LULU

Aman Tanrım... Aman Tanrım.

Yavaş yavaş cansızlaşmaktadır. Kamera yüzüne sokulur. Yüzünde oldukça uzak bir ifade vardır. İçine dönmüş, ölmek üzere olan birinin bakışıdır gözlerindeki.

62: İÇ MEKÂN: GÜNDÜZ. ODA.

Odada bir değişiklik yoktur. Sabah olmuştur.

IZZY sağ eliyle metal kapıyı yumruklamaktadır. Hiç kimse gelmez.

IZZY

(Bağırarak) İmdat! Lütfen... biri bana yardım etsin!

Hiçbir hareket olmaz. Bir süre sonra kapıyı yumruklamayı bırakır ve dizlerinin üzerine çöker. İki-üç saniye soluk soluğa öylece durur. Sonra gücünü tekrar toplayarak ayağa kalkar ve ağır aksak masaya doğru yürür. Masayı kenarından tutar ve pencerenin altına çeker. Eliyle pencereye dokunabilir ama boyu dışarıyı görmeye yetmez. Aşağı iner, sandalyelerden birini karpıp masanın üstüne koyar. Sonra tekrar masanın üzerine çıkar, sandalyenin arkalığını duvara yaslar ve tepesine çıkar. Eliyle camı yumruklar. Cam kalın, kırılmazdır. Tekrar aşağı iner, dikkatlice sandalyeden masaya, sonra da yere basar. Gidip yemek tepsisindeki çatal bıçak ve kaşığı kapar, tekrardan tepeye tırmanır. Bıçağı eline alıp camın kenarlarına sert darbeler indirir. Sahne değişir:

63. DIŞ MEKÂN: GÜNDÜZ. DUBLIN. CELIA'NIN
OTELİNİN ÖNÜ.

Sabahın erken saatleridir. CELIA'nın üzerinde gündelik giysiler ve omzundan sarkan bir çantayla binadan çıktığını görürüz. Sola döner ve yürümeye başlar. Birkaç saniye sonra, nereden geldiğini anlamaksızın DR. VAN HORN'un zıt yönden sahneye giriverdiğini görürüz.

DR. VAN HORN

Celia Burns?

CELIA

(Korkmuş. Durur) Evet?

DR. VAN HORN

Sizinle bir-iki dakika konuşabilir miyim?

CELIA

(Tekrar yürümeye başlar) Üzgünüm. On beş dakika içinde sette olmalıyım.

DR. VAN HORN çarçabuk ona yetişip yanında yürümeye başlar. O ana dek onları hep yan plandan görmekteyizdir.

O anda açığı değiştir ve onları kaldırımında seri adımlarla karşıdan gelirken görmeye başlarız. Bir-iki metre arkalarından pardösülü İKİ İRİKİYİM ADAM gelmektedir.

DR. VAN HORN

Izzy Maurer ile ilgili. Sizi görmek istiyor.

CELIA

(Birden adımları donup kalır. İKİ İRİKİYİM ADAM da dururlar. Şaşkınlık ve sevinçle karışık) Izzy mi? Onun nerede olduğunu biliyor musunuz?

DR. VAN HORN

Biliyorum. Eğer benimle gelerseniz, sizi doğruca onun yanına götürebilirim.

CELIA

(Gülerek; *umut dolu gözlerle, ama kafası karışmış*) Beni bekliyorlar. İzin verin önce bir telefon açayım. Endişelenmelerini istemem.

DR. VAN HORN

(*Onu bileğinden yakalayıp döndürerek*) Burada bir telefon olacak.

CELIA

(*Bu sırada arkasındaki İKİ İRİKIYIM ADAM'ı ilk kez görür*) Bunlar da kim?

DR. VAN HORN

Endişelenmeyin. Benimle birlikteler.

CELIA birden şüphelenir ve korkuya kapılır. CELIA'nın, DR. VAN HORN ve İKİ İRİKIYIM ADAM'ın

yüzleri sırayla birkaç kez yakın plana alınır. Bir an için CELIA'yı rahatlamak amacıyla İKİ İRİKIYIM ADAM tebessüm ederler. Birinin ön dişlerinden biri eksiktir; diğerinin ise diş telleri vardır. Oldukça itici görünürleri. CELIA yanlarından uzaklaşmaya başlar.

CELIA

Anlıyorum. (Biraz daha uzaklaşır) Şimdi ne istediğinizi anladım. (Geri geri gitmeyi sürdürürken çantasını omzundan indirir) O burada.

Çantayı adamlardan birine fırlatır ve bütün gücüyle koşmaya başlar.

DR. VAN HORN ve İKİ İRİKIYIM ADAM birkaç saniye çantayı karıştırır, içinden çıkanları yere savururlar: bir makyaj çantası, bir dergi, bir kitap (Lulu Hollywood'da, Louise Brooks), mendiller, saç fırçası ve bir Katmandu CD'si. Bu CELIA'ya az da olsa zaman kazandırır.

64. DIŞ MEKÂN: GÜNDÜZ. KENT SOKAKLARI.

CELIA'nın 56. sahnede köprüye giderken geçtiği yolda bir kovalamaca başlar. Uzun ve kısa çekimler birbirini izler. Saat sabahın altısıdır. Caddeler tenhadır ama yine de biraz trafik, birkaç yaya ve birkaç fiziksel engelle karşılaşılırlar.

Sonunda CELIA Ha'penny Köprüsü'ne varır. Basamakları tırmanır. ADAMLAR'ın yalnızca on metre kadar önündedir. Adamlar basamakları tırmanırken o köprü boyunca koşmayı sürdürür. Tam olarak taşı suya attığı noktaya vardığında durur. Tükenmiş, soluksuz kalmıştır. İKİ İRİKIYIM ADAM tarafından yakalanması an meselesidir.

Ne yapacağını, nereye kaçacağını bilemez ve tam da yakalanmasına ramak kala, birden parmaklıklara

tırmanmaya başlar. Uzunca durur, tereddüt eder. Aşağıdan geçen suyu görürüz. Bir CELIA'nın yüzünü alır kamera, bir ADAMLAR'dan birininkini. Adam ona yardım etmek ister gibi elini uzatır.

ADAM

Bunu yapmayın, bayan. Size zarar vermeyeceğiz.

CELIA buna kulak asmaz ve atlar.

Bu uzun sahne boyunca CELIA'nın havada süzülüşünü ve yavaş yavaş suya düşüşünü izleriz. Sıçradığı suları ve içlerinde kayboluşunu görürüz.

65. İÇ MEKÂN: GÜNDÜZ. ODA.

Odada bir değişiklik yoktur. IZZY hâlâ sandalyenin tepesinde, elinde diğer sandalyenin bacaklarından biri, bütün gücüyle çerçeveye camın arasına soktuğu bıçağın sapına vurup onu içeri sokmaya uğraşmaktadır. Camın büyük bir kısmı aşağı inmiştir bile. Sadece uçları alabildiğine keskin tek bir parça kalmıştır. İndirdiği her darbeye inleyen IZZY en sonunda büyükçe bir parçayı da indiriverir. Sonra itinayla parmağını kullanarak son kıymıkları da temizler. Tereddüt etmek ya da arkasına bakmaksızın, kendini yukarı çeker ve delikten dışarı tırmanmaya başlar.

66. DIŞ MEKÂN: GÜNDÜZ. AMBAR/BROOKLYN.

Binanın dışından IZZY'nin camdan tırmanışını görürüz. Pencere zeminin hemen üstündedir. Çakıl taşları, toz ve otlarla sarılı bir yere çıkar. Kendini yere koyduğu ellerinden güç alarak dışarı çeker ama o daracık deliğe öyle bir sıkışmıştır ki iniltilerine de hâkim olmaz. Keskin, kör eden bir gün ışığı çarpar yüzüne.

Nefes nefese nihayet doğrulur. Yüzünde üç-dört günlük sakal vardır. Pejmürde, darmadağın ve tükenmiş görünür.

Açı genişler. Kaçtığı yer üç katlı silindirik, bir depo ya da bir imalat atölyesi izlenimi veren bir binadır. Binanın üzerindeki tabelada BARTHOLDI TABUTLARI LTD. yazar.

IZZY topallaya topallaya binadan uzaklaşır. Sonra koşmaya başlar.

IZZY pencereden dışarı tırmandığı sırada, fonda Özgürlük Heykeli görünmektedir.

67. İÇ MEKÂN: GÜNDÜZ. PHILIP KLEINMAN'IN
DAİRESİ. OFİS BÖLÜMÜ.

Burası ufacak, sade bir odadır: Çalışkan, bağımsız bir yapımcının ofisidir. Duvarlarda üç poster vardır. İlki, The Incredible Shrinking Man (İnanılmaz Küçülen Adam); ikincisi, Singin'in the Rain (Yağmur Altında); üçüncüsü ise La Grande Illusion'dur (Büyük Yalnızsama).

PHILIP

Bu bir rezalet; başıma gelen en kötü şey diyebilirim. Kız sanki buhar olup uçtu. On gün çekim yaptık, on üçüncü ve son günde yer yarıldı da içine girdi adeta. İşi durdurup milleti eve göndermek zorunda kaldık. Sigorta şirketi üç dedektifle onu arıyor ama içlerinde biri olsun bir ipucuna rastlamadı henüz. Hiçbir şeye. Ayak izine bile.

Sahne değişir:

IZZY, tıraş olmuş, temiz giysiler giymiş, PHILIP'in masasının başında bir sandalyede oturmaktadır.

IZZY

(Güçbela konuşur) Burada onun yanında olmalıydım. *(Sessizlik)* Beklemek hataydı.

PHILIP

(Bir saniye sonra) Sana doğruyu söylemem gerekirse, olan biten hiçbir şeyin gerçekliğinden emin değilim ben. Sanki bütün olanlar bir rüyaydı... sanki o zaten hiçbir zaman çekime gelmedi.

IZZY

(Takatten düşmüş gibi) İyi miydi peki?

PHILIP

İyi de laf mı! *(Susar)* Olağanüstüydü.

Birkaç saniye sessizce otururlar, ikisi de düşün-

celerde kaybolmuştur. Sonunda IZZY ayağa kalkmaya yeltenir. Korkunç güçsüz, neredeyse hareket edemez haldedir. Sandalyesinden hafifçe doğrulmuştur ki dizleri tutmaz ve gerisin geri düşer. Dengesini sağlayabilmek için masanın kenarına tutunur.

PHILIP öbür taraftan dolanarak hızla gelir ve IZZY'ye destek olmak için kolunu ona dolar.

PHILIP

İyi misin?

IZZY

(Masaya tutunmuş, dengesini sağlamaya çalışır ama çok güçsüzdür) Evet. (Sessizlik) Evet, iyiyim.

PHILIP

Doktor ister misin?

IZZY

Hayır, iyiyim.

Hâlâ PHILIP'ten destek alarak kapıya doğru ilerler. Kapının açılıp duvara yaslanmış köşesinde üzeri video kaset yığınıyla dolu bir masa vardır.

PHILIP

(Kasetleri görünce) Neredeyse unutuyordum. Bunlardan birini almalısın. (Sözlerine tepki vermeyen IZZY'ye bir kaset uzatır) İşte elimizdekiler burada. Editör çektiğimiz sahneleri kabaca bir araya getirdi, ben de bunları videoya çektim. Sende kalsın.

IZZY

(Videoyu alır, bir saniye sonra, yavaşça) Teşekkür ederim.

PHILIP

(IZZY'yi inceleyerek) Eve git, Izzy. Pek iyi görünmüyorsun. Biraz dinlenmen gerek. (Sessizlik) Tamam mı?

IZZY

(Başını eğip zar zor işitilir bir sesle) Peki.

PHILIP

Bir şey duyarsam seni ararım.

68. İÇ MEKÂN: GÜNDÜZ. BEYAZ AT BARI.

IZZY, barın en dipteki odasında Katmandu üyeleri DAVE REILLY ve TYRONE LORD ile birlikte oturmaktadır. (Onları daha önce de, 1 ve 3. sahnelerde görmüştük. Üçünün de önünde içkileri vardır. Epeyce bir süredir orada oturmakta olduklarını anlarız.)

IZZY

(Bir önceki sahnedekine kıyasla daha güçlü görünür)
Bana inanmıyorsunuz, değil mi?

DAVE ve TYRONE inanmadıklarını onaylarcasına bakışırlar.

DAVE

Elbette sana inanıyoruz, Izzy. Neden inanmayalım ki?

TYRONE

(Kafa sallayarak) Kesinlikle.

IZZY onları dikkatle inceler. Onunla kafa bulduklarını anlar.

IZZY

(Öne eğilerek) Söyleyin bakalım. Ben bir taş mıyım, yoksa ağaç mı?

DAVE

Ha?

IZZY

Sadece soruma cevap verin. Ben bir taş mıyım, yoksa ağaç mı?

DAVE ve TYRONE oyuna katılmaya çabalar ve bir saniye düşünürler. Sonra aynı anda cevap verirler.

DAVE

Taş.

TYRONE

Ağaç.

DAVE ve TYRONE bir kez daha bakışırlar. DAVE omuz silker.

IZZY

(Israrlı) Peki bir köpek miyim, yoksa kuş mu?

TYRONE

(Dave'den daha hevesli) Sen her ikisisin de, dostum. Sen kanatlı bir köpeksin.

DAVE gülümser.

IZZY

(Daha da coşar, TYRONE'ın elini yakalar, bilek güreşi yapacakmış gibi tutar) Ben iyi bir insan mıyım, yoksa kötü mü?

DAVE

(Araya girer) Kes şunu, Izzy. Kendini delirteceksin.

TYRONE

(IZZY'nin sorusunu ciddiye alır. Hâlâ eli elinde, gözlerinin içine bakarak) Sen iyisin, Iz. Sen, hamuruna azıcık kötü karıştırılmış iyi bir adamsın. Tıpkı hepimiz gibi.

IZZY

(TYRONE'ın elini bırakır. Sandalyesine yaslanır. Bir süre sonra sessizce, kendi kendine konuşur gibi) Ben burada mıyım... yoksa başka bir yerde mi?

DAVE ve TYRONE tekrar anlamlı anlamlı bakışırlar. Kamera tekrar IZZY'ye döner. Yere bakmaktadır.

DAVE (görüntü dışı)

Ne fark eder ki? Hayat zaten bir yanılısamadan ibaret değil mi? (Susar) O yüzden bu konuda endişelenme.

Sahne kararır. Ağır, derinden, etkileyici bir müzik sesi gelmeye başlar. Koca bir orkestranın yapabileceği türden bir müzik.

69. İÇ MEKÂN: GECE. IZZY'NİN DAİRESİ. YATAK ODASI.

Müzik devam eder.

Sahne IZZY'nin yüzünün yakın plan görüntüsüyle başlar. Yerde oturmuş, sırtını yatağa yaslamış, televizyon seyretmektedir. Konuşma yok, sadece sahne boyunca ağır ağır gitgide artan müzik sesi vardır.

İzlediği, Pandora'nın Kutusu'nun videosudur. Sessizlikte geçen bir sonraki sahnede ise LULU üzerinde ge-

linliğiyle yatak odasında yürümektedir. Sahne boyunca kamera LULU'nun peşini bırakmaz. Yüzünün farklı açılardan yakın plan görüntülerini izleriz. Güzelliğinin zirvesindedir ve neredeyse bakire bir kız coşkusunu, masumiyeti yansıtır.

Görüntü, video ve IZZY'nin yüzü arasında gidip gelir. Film ilerledikçe IZZY de inanılmaz bir kedere sürüklenmektedir. En sonunda gözyaşlarına hâkim olamaz. Hemen ardından da daha izleyemeyeceğini anlayıp gözlerini yumar. Gözleri hâlâ kapalıyken, sahne değişir:

70. İÇ MEKÂN: GECE. 3. SAHNEDEKİ CAZ KULÜBÜ.

Aynı müzik devam eder, ancak ses gitgide tırmanır.

IZZY'nin yüzünü bir kez daha yakın plandan görürüz, gözleri hâlâ kapalıdır. Kamera uzaklaşır. 3. sahnedeki caz kulübünde, yerde yatmakta olduğunu görürüz. Az evvel vurulmuştur. Kamera uzaklaşmayı sürdürür. Korkmuş, paniklemiş kalabalığın kargaşasını görmeye başlarız. TYRONE, IZZY'nin başında, elleriyle yarasına bastırmaktadır. Kan oluk oluk parmaklarının arasından akar. Başıyla, çıldırmışçasına imdat işaretleri yapmaktadır. Sahne değişir:

71. DIŞ MEKÂN: GECE. CAZ KULÜBÜNÜN ÖNÜ.

Müzik devam eder.

Aval aval bakan bir kalabalık, kulübün önünde durmuş, IZZY'nin iki sağlık görevlisi eşliğinde sedyeyele dışarı taşınışını izlemektedir. Ambulansın kapıları yüzümüze kapanır.

72. İÇ/DIŞ MEKÂN: GECE. AMBULANSIN İÇİ/CADDE.

Müzik devam eder.

Ambulans hızlanır ve bu sırada sedyede, iki sağlık görevlisinin ellerine teslim edilmiş IZZY'yi görürüz. Koluna serum bağlanmıştır. Vücudu kablolarla bir monitöre bağlıdır.

Ambulansın içini görürüz. Monitörde düz uzun bir çizgi belirir. Sağlık görevlilerinden biri başını sallar.

İLK SAĞLIK GÖREVLİSİ

Gitti. Onu kaybettik.

İKİNCİ SAĞLIK GÖREVLİSİ

(Öndeki şoföre) Sireni durdur, Frank. Adam öldü.

Sahne değişir:

Dışarıda yürümekte olan CELIA aniden durur. Çok yakınındaki ambulansı izlemektedir. Siren kesilmiştir; bir dizi tuhaf, kesik kesik patırtılar duyulur, sonra gü-rültü yitip gider. Ambulans yavaşlar. İçerideki kişinin öldüğünü anlayan CELIA sağ eliyle göğsünde bir haç çıkarır. Durur, yanından gelip geçen ve sonra trafiğe karanışan ambulansı seyreder. Yüzünü uzunca bir süre yakını plandan görürüz.

Ekran kararır. Birkaç saniye tamamen sessizlik olur. Yazılar çıkmaya başlayınca arkadan Singin' in the Rain'i söyleyen bir kadın sesi duyulur.

Paul Auster'la
Lulu Köprüde Üstüne Söyleşi

REBECCA PRIME: Üç yıl önce, *Duman* ve *Surat Mosmor*'un yapım sonrası işlemleriyle uğraştığınız sırada Anette Insdorf'a bir röportaj vermişsiniz. Onun size yönelttiği son soru şöyleydi: "Artık istediğiniz balığı tuttuğunuza göre, hâlâ yönetmenlik yapma arzusuna sahip olma olasılığınız nedir?" Siz de ona, "Böyle bir olasılık olduğunu hiç sanmıyorum," yanıtını vermişsiniz. Görünüşe göre fikriniz değişmiş. Bunun belirli bir nedeni var mı?

PAUL AUSTER: Sanırım gelecek hakkında konuşmak tehlikeli bir şey, öyle değil mi? Aslında *Lulu* fikri aklıma, hâlâ o filmler üzerinde çalışmakta olduğum dönemde girmişti. Bu hikâyeye bana bir film olarak görünüyordu. Ama o zaman, yapım sonrası işlemleri bir yılı aşkın bir zaman alan *Duman* ve *Surat Mosmor* bütün enerjimi tüketmiş olduğundan, bu fikre ısrarla direndim. Ama hikâyeye peşimi bırakmadı, karşıma dikilip onu bir şeylere dönüştürmem konusunda bana baskı yaptı ve en sonunda bu dürtüye kapılıp gittim. Ve o ölümcül hatayı böylece yapmış oldum.

RP: Bu nasıl oldu?

PA: Önce bunu roman biçiminde yazmaya karar verdim. Kendi kendime dedim ki, eğer hikâyeye iyiyse, bunu ne şekilde yazarsan yaz fark etmez. İster kitap, ister film olsun, aynı kapıya çıkar. Hangi biçimi alırsa alsın hikâyenin özünün yakıp geçeceğini biliyordum. Bunun üzerine oturdum ve yazmaya

koyuldum – altı yedi ay sonra dönüp neler yazmışım diye bir baktığımda, ortaya çıkan şeyden pek de hoşnut olmadım. İşe yaramazdı. Anlatımcı değil, dramatik bir hikâyeydi bu; izlenmelikti, okunmalık değil.

RP: Neden?

PA: En başta taş yüzünden. Filmin içinde film olması yüzünden. Olayların düşsel yüzünden. Ve daha birçok nedenden...

RP: Ve sonra başa dönüp tekrardan mı başladınız?

PA: Hemen değil. Bunun ölü bir proje olduğunu düşündüm önce ve dikkatimi başka şeylere çevirdim. Bir yıl, belki bir buçuk yıl geçti, ama hikâye peşimi hiç bırakmadı. En sonunda bunun gerçekleştirmem gereken bir iş olduğunu anladığımda, derin bir nefes aldım ve en baştan başladım. Ancak bu kez ilk fikrime sadık kalıp onu bir senaryo biçiminde yazdım. Zorlama iş yapmaya çalışmanın bedeliydi bu. Bu hatadan büyük bir ders çıkardım.

RP: Yine de, bunu bir senaryo olarak yazmış olmanıza karşın, metin hâlâ pek çok filme kıyasla daha çok roman gibi geliyor. Aslında *sizin* romanlarınızdan biriymiş gibi geliyor.

PA: Eh, Izzy'nin de bir yerde dediği gibi can çıkmayınca huy çıkmaz. Ama gerçek şu ki metni yazdığım süre boyunca *Lulu*'yu çalışmalarımın bir devamı niteliğinde, yaptığım diğer işlerin bir parçası olarak gördüm.

RP: Pek çok filmin tek bir şey anlatmaya odaklandığını görürüz ve genelde çizgisel bir seyir izlerler. *Lulu Köprüde*'de ise hikâyeye birçok farklı düzlemde ilerliyor.

PA: İşte onun hakkında konuşmayı zor hale getiren de bu ya. Hikâyenin örgüsünü meydana getiren pek çok ip var ve sona geldiğinizde, bunlar birbirlerine öylesine dolanmış oluyorlar ki diğerlerine dokunmadan içlerinden tek bir tanesini çekip çıkar-

manız mümkün olmuyor. Ama yine de en önemlisi bunun oldukça duygusal bir hikâye olması; gayet derin ve güçlü duygulara dokunuyor olması. Ortada bir bilmece ya da kırılması gereken bir şifre falan yok ve duyguların gücünü algılayabilmek için hikâyeyi mantıki açıdan “anlamanız” da gerekmiyor.

RP: Hadi az önce sözünü ettiğiniz şu “olayların düşsel havasına” değinelim biraz.

PA: Bir açıdan bakıldığında her şey çok basit. Bir adam vurulur ve ölümünden önceki son bir saatte kendisi için yeni bir yaşam düşler. Bu düşün içeriği ise vurulmadan önce ve vurulduktan sonra gerçekleşen olayların rasgele bir seçkisinden oluşur. Erkekler tuvaletinin duvarında gördüğü, çoğu da sinema yıldızlarına ait kadın yüzleri, tavanın dökülmüş sıvaları. Her şey bu unsurlardan çıkışla geliyor: mavi sihirli taş, âşık olduğu genç kadın, onun bir aktris olması ve bir filmde rol alması, bu filmin adı, filmin yönetmeni vs. Bu, hikâyeyi okumanın bir yolu, bir başka deyişle hikâyenin iskeleti bu. Ama bunun çok ilginç bir bakış açısı olduğunu söylemek de zor. Bu filme biraz inandırıcılık katıyor, diye düşünüyorum, ama sihri hesaba katmıyor. Ve sihri bir kenara attığınızda, elinizde pek de bir şey kalmıyor aslında.

RP: Biraz daha açar mısınız?

PA: Çünkü bir başka düzlemde bütün bunlar sahiden olur. Izzy'nin hikâyedeki bu olayları bizzat yaşadığına sonuna kadar inanıyorum, yani bunlar asla boş bir fanteziden ibaret değil. Sonunda öldüğünde ise, baştakinden farklı biridir. Bir şekilde kendini özgürleştirmeyi başarmıştır. Öyle olmadıysa, Celia'nın o anda o caddede ne işi olabilir ki? O da o olayları yaşamış gibidir. Ambulans geçer ve içinde kim olduğunu bilme imkânı olmamasına rağmen,

aslında bilir, biliyormuş gibidir. Bir bağ hisseder, içerideki kişinin öldüğünü anlayınca bir acı duymuş, bu olaydan derinden etkilenmiştir. Bence filmin bütün parçaları bu son sahnede bir araya gelir. Sihir sadece bir düşünüş değildir. Gerçektir ve gerçekliğe ait bütün duyguları da bünyesinde barındırır.

RP: Bir başka deyişle olanaksıza inandığınızı söyleyebilir miyiz?

PA: Ona hepimiz inanırız. Bilsek de bilmesek de, buna inanmasaydık hayatımızın hiçbir anlamı olmazdı... *Bir Yaz Gecesi Rüyası* gibi bir şey düşünelim. Cinler ve perilerin cirit attığı bir orman. Bir adamın gözlerine birazcık peri tozu serpersin ve âşık olur. Evet, bu olanaksızdır, ama bu onun gerçek olmadığı, hayata dair olmadığı anlamına gelmez. Aşk sihirdir sonuçta, öyle değil mi? Ona kimse akıl sır erdiremez, onu kimse açıklayamaz. Peri tozu bence, olası herhangi bir açıklama kadar iyi bir açıklama. Aynı şekilde Celia ve Izzy'yi bir araya getiren o şey – o mavi taş da öyle. Bir hikâyenin gerçekçi bir anlatıma sahip olması onu gerçekçi yapmaz. Tıpkı bir hikâyenin süslü anlatılmış olmasının onu zorlama yapmaması gibi. Sonuçta bence metafor gerçeğe dokunmanın en iyi yollarından biri olabilir.

RP: *Lulu Köprüde* metaforik bir düzlemde ilerler gibi görünüyor, ama diğer taraftan ayakları gerçeğe basıyor.

PA: Eh, insan asla sıradan şeyler dünyasından çok uzaklara gidemiyor. Bunu yaptığınızda işin rengi değişiyor, hikâye alegoriye dönüyor ve alegori benim hiç ilgimi çeken bir şey değil. İki-üç yıl kadar önce Peter Brook *New York Times*'a bir röportaj verdi, beni derinden etkileyen şu sözleri söyledi: "İşlerimin hepsinde gündeliğin yakınlığıyla mitin uzaklığını harmanlamaya çalışırım. Çünkü o yakınlık olmazsa hikâye size dokunmaz ve o uzaklık

olmazsa da şaşkınlıktan ağzınız açık kalmaz.” Harika bir formül değil mi? Sanırım *Lulu Köprüde* işte bu tür bir çifte dokuya sahip. En azından öyle olduğunu umuyorum.

RP: Hakkında yapılabilecek ve söylenebilecek her şey tükendikten sonra Lulu muhtemelen bir aşk öyküsü olarak tanımlanacaktır, değil mi? Filmin özü de böyle gibi görünüyor, en azından benim için öyle. Izzy ve Celia arasında olanlar.

PA: Evet, bence haklısın. Izzy çok da saygın bir hayat sürmemiş bir adamdır. Bencil, dengesiz, sevmeyi beceremeyen biridir o. Ailesinden kopmuş, iyi yürekli, güzel bir kadın olan Hannah ile evliliği sadece birkaç yıl sürebilmiştir. Bunun olası nedeni de elini başka kadınlardan uzak tutamamış olmasıdır. Sonra da vurulur ve kendinden geçtiği o son dakikalarında, bir şekilde büyük, güçlü bir aşk yaratmayı başarır. Bunu yaparak, kendini baştan keşfeder, daha iyi birine dönüşür ve içinde sakladığı en iyi yanlarını keşfeder. Bu elbette büyük bir aşktır. Öyle büyüktür ki uğruna ölmeye dahi razıdır.

RP: Izzy, Celia uğruna ölmeye razıdır, ama Celia da Izzy için kendini feda eder.

PA: Aynen öyle. Bu iki taraf için de geçerlidir. Celia köprüden atlar ve kayıplara karışır. Bunun onun sonu olduğunu düşünebiliriz. Sonra Izzy ölür ve ambulansın içinde onun öldüğü açıklandığı anda tekrar Celia’yı yolda yürürken görürüz. Sanki onun ölümü Celia’yı diriltmiştir, sanki o Celia’ya yaşam vermek için ölmüştür.

RP: Biraz taştan bahsetsenize. Herhalde hikâyedeki en tuhaf unsur o, ama işin en tuhaf yanı herkesin onu kabullenmiş görünmesi. Filmin birçok gösterimine katıldım ve bir kez olsun birinin bunu sorguladığını ya da bundan ötürü kafasının karıştığını görmedim.

PA: Gerçeği söylemek gerekirse, bu taşın neyin nesi olduğunu ben de tam bilmiyorum. Bununla ilgili fikirlerim var elbette, duygularım, düşüncelerim, ama kesin bir şey değil.

RP: Herkes onda kendine göre bir anlam buluyor.

PA: Evet. Sanırım bu da onun etkisini artırıyor. Sınırları ne kadar az çizilmişse, o kadar çok olasılığa gebe demektir... Hikâyeyi ilk yazdığımda, taşı bir nevi gizemli, her şeyi kapsayan bir yaşama gücü olarak tasarlamıştım – bir şeyi diğerine yapıştıran, insanları birbirine bağlayan, aşkı mümkün kılan bir şey gibi. Daha sonra, Izzy'nin taşı kutudan çıkarma sahnesini çekmemizin ardından, aklımda yeni fikirler oluşmaya başladı. Harvey'nin çıkardığı oyuna bakınca, onun Izzy'nin ruhu olduğuna kanaat getirmeye başladım; sanki bir insanın kendini keşfedişini izliyorduk. Bu adam korku ve kafa karışıklığıyla tepki verir; kolayca paniğe kapılır. Ancak Celia ile tanışır tanışmaz, olan biteni idrak etmeye başlar. İnsan özünü ancak başkalarıyla ilişkileri üzerinden anlayabiliyor. En büyük paradoks da bu ya zaten. Kendini vermeye hazır olmadıkça, kendini bulman da mümkün olmuyor. Bir başka deyişle, birini sevmeye yeteneğiniz yoksa, siz siz olamıyorsunuz.

RP: Taş, izleyiciye düz bir okumayla anlaşılabilir bir filmle karşı karşıya olmadığımızın, bir nevi dönüştürülmüş bir evrenle karşı karşıya olduğumuzun ipuçlarını veriyor. Aynı zamanda, oldukça da doğrudan bir anlatım tarzıyla yazıyorsunuz. Bu da anlatının bir numaralı “gerilim” unsuru. Sizi bu tarza başvurmaya iten ne oldu?

PA: Çünkü doğru olduğunu hissettim. Macera romanları, filmleri tıpkı rüyalar gibidir. Yüzeydeki ayrıntıları söküp attığınızda, bilinçdışımızın metaforları gibi işlemeye başlarlar. Karanlıklarda, ıssız cadde-

ler boyu sizi izleyen, yüzleri olmayan insanlar. Binaların kenarlarından aşağı sarkan adamlar. Korku ve tehlike, risk, yaşam ve ölümün olası sonuçları gibi.

RP: *Lulu*'ya bakarsak, onun konusundaki "gerilim" unsurunu nasıl tanımlarsınız?

PA: Hayli eksik, gelişmemiş olduğunu söyleyebilirim. Dr. Van Horn, o sihirli taşı geliştiren grubun üyesidir. Diğer grupları temsil eden başka herifler de bu paha biçilmez nesneyi ele geçirmenin peşindedir. Stanley Mar da bunlardan biridir. Izzy'ye saldıran o üç haydut da bunların arasındadır. Taşın yerini bildiğini düşündüklerinden Izzy'yi kilit altına alırlar. Sonra Van Horn'un grubu bu grubun peşine düşer ve onları ortadan kaldırır. Bunun üzerine de Izzy'nin sorgusu başlar.

RP: Ama onun tek ilgilendiği taş değildir sanki, öyle değil mi?

PA: Elbette değildir. O Izzy'nin ruhuyla ilgilenir. Van Horn sadece ilk başta bizim olduğunu sandığımız kişi değildir. O bir sorgu meleğidir aynı zamanda. Izzy ve ölümün kapıları arasında duran kişidir o. Onun görevi Izzy'nin kim olduğunu bulmaktır.

RP: Son konuşmalarında, Izzy, Celia Burns'ü tanıdığı gerçeğini itiraf etmeyi reddettiğinde, Van Horn çileden çıkar. Neden?

PA: Çünkü o taşı ister ve Izzy'nin ona yardıma yanaşmadığını görür. Aynı zamanda, onun bu öfkesini, bir sınama yöntemi olarak da görüyorum. Izzy baskı karşısında yelkenleri suya mı indirecek yoksa sevdiği kişiyi korumaya devam mı edecek, bunu görmek istiyor. Izzy ise sapa sağlam duruyor karşısında. Van Horn istediğini elde edemez gibi görünse de sonuçta bu belki de onun için daha tatmin edici bir sonuç olabilir. Unutmayın ki çıkıp gitmek için hiç de acele etmiyor. Giderken son anda dönüp

Izzy'ye, "Tanrı ruhunu korusun," diyor. Ve bunu bütün samimiyetiyle söylüyor. Bu cümlede büyük bir belirsizlik var elbette, ama aynı zamanda yaşadığı ani bir şefkat patlamasını da simgeliyor.

RP: Ve bir de Celia var... yani filmin "dişi" yani. Bir anlamda Izzy'de olmayan her şey onda var.

PA: Sanırım onun en önemli özelliği canlılığı. O hayat dolu biri. Cömert, cazibeli, arzulanan – her erkeğin âşık olabileceği cinsten bir kadın. Öte yandan kolay lokma da değil. Öyle herkese mavi boncuk dağıtan şeker bir hatun hiç değil. Celia'nın kendine özgü fikirleri var, öfkelenebiliyor ve kendi ayaklarının üzerinde durmayı istiyor.

RP: Aynı zamanda da bir oyuncu. Bir fahişeyi canlandırdığı sahnenin ardından, Izzy'ye dönüp de, "Bu rolü oynamaktan büyük keyif aldım," demesi de beni ayrıca etkiledi. Bu cümle bize onun Lulu'yu da oynayabileceğinin ipuçlarını veriyor gibiydi.

PA: Evet. Esprili, üzerinde çok da düşünülmeden edilmiş bir laf, ama önemli bir bağlantı halkası görevi görüyor. Bu, Celia'yı Lulu'ya bağlayan küçük bir dayanak noktası gibi.

RP: Celia etten kemikten bir karakter, ama aynı zamanda filmde kadın arketipine yönelik bir hayranlığın dışavurumu da gözlerden kaçmıyor. Sanki hikâyeye alttan alta sürekli olarak mitolojik göndermelerde bulunuyor. Mesela Celia taşı ilk defa eline alıp Izzy'ye baktığında ve "Hadi ama korkma, bu tadabileceğin en güzel duygu, sahiden öyle!" dediğinde, insan bunun ancak cennet bahçesinde Havva'nın Adem'e söyleyeceği cinsten bir şey olduğunu düşünüyor. Izzy üç kutuyu da açıp en sonuncusunda taşı bulduğunda Pandora'nın kutusunun akla gelmemesi mümkün değil.

PA: Hikâyedeki bütün imgeler birbirleriyle bağlantılı; her şey gidip bir diğerine çarpıyor. Büyük ölçüde

film erkeklerin kadınları keşfiyle ilgili. Bu daha ilk karede, duvarda asılı kadın fotoğraflarını görmemizle başlıyor. Tüm o film yıldızlarını! Bu yüz yılın (20. yy) büyük bir kısmında güzel kadın figürlerinin ekranlara yansımış ve erkeklerin fantezilerini beslemiş olmaları gerçekten ilgimi çekiyor. Film yıldızlarının keşif amacı bu olsa gerek. Düşleri beslemek. Izzy bir resim aracılığıyla kendine yeni bir hayat tasarlar. Duvarda Mira Sorvino'nun resmi görülür ve film başlar. Bir bakıma film seyrederken hepimizin yaşadığı bir olayın kopyası bu hikâye. Karanlık bir salona girer ve dünyayı ardımızda bırakırız. Yapay bir âleme adım atarız.

RP: Neden *Lulu ve Pandora'nın Kutusu*? Hikâyeye bu unsuru katarak tam olarak neyi hedefliyordunuz?

PA: Bu unsur düşü daha ileri bir noktaya götürüp Celia'yı dişiliğinin bir ucundan diğerine savuruyor. İyi kızıdan kötü kıza. Sonuçta bu Izzy'nin düşü ve kimi açılardan Lulu'nun, Izzy'nin eski halinin dişi versiyonu olduğunu görebilirsiniz.

RP: "Her şey gidip bir diğerine çarpıyor," derken neyi kastettiğinizi anlıyorum.

PA: İşte bu yüzden Lulu'nun hikâyesinden vazgeçemedim. Lulu ahlaki değerlerle ilgisi olmayan, çocuksu bir yaratıktır; o şefkat yoksunu bir insandır. Erkekler onun karşısında akıllarını kaybederler. Kimseyi incitmek istemez, ama teker teker ona âşık bütün erkekler ya intihara kalkışır ya da sonları delilik, dibe vurma veya aklınıza gelebilecek türlü kâbuslar olur. Lulu boş bir sayfa gibidir; erkekler arzularını yükler ona. Tıpkı erkeklerin filmlerdeki kadınları yaratması gibi. Lulu oyunları filmlerin keşfinden önce yazılmıştır, ama Lulu bir film yıldızıdır. O tarihteki ilk film yıldızıdır.

RP: Elinizdeki Lulu malzemesini nasıl uyarladınız peki?

PA: Wedekind'in iki oyunu *Dünyanın Ruhu* ve *Pandora'nın Kutusu*'ndan yola çıktım. Pabst'ın filmi ni de, özellikle Louise Brook'un performansını da hayranlıkla izlemiştım, ama senaryoyu yazarken bunu pek kullanmadım ve filmde, oraya göndermeler yapmaktan özellikle uzak durdum. Bu iki oyun birbirinin devamı niteliğinde hikâyeler anlatır ve toplam dokuz uzun bölüm oluştururlar. Benim ise bütün bu malzemeyle baş edemeyeceğim açıktı. En fazla Lulu'nun hayatının kısa bir grafiğini çizebilirdim ve bunu da ilginç ve birbiriyle ilintili olduğunu hissettiğim kimi sahneler aracılığıyla yapmaya çalıştım. Ayrıca bunu bir dönem filmi yapmamaya, ayrıntıları, ortamları çağdaşlaştırmaya karar verdim. Oyunlar şu anda yüz yaşını doldurmuş durumda ve içlerinde çok kötü, bugün kullanılsa sahiden sırtacak çok şey var; bunları da mevcut halleriyle muhafaza etmeye çalışmanın hiçbir anlamı olmayacaktı. İlk sahnede, ressam Schwarz'ı, fotoğrafçı Kara karakterine dönüştürdüm. Pierrot kostümü de Charlie Chaplin olurdu. Hepsi de özgün metindeki ruhlarını koruyor, ama farklılar. Soyunma odası sahnesinde, fondaki müzikali bir rock'n roll performansına dönüştürdüm. Bunun gibi şeyler işte. Asla sözcüğü sözcüğüne bir çeviri diyemem, ama aynı zamanda Wedekind söyleminin yolundan çok da uzaklaşmama çalıştım.

RP: Senaryoyu yazmaya başladığınızda, filmi kendinizin yöneteceği de aklınızda olan bir şey miydi?

PA: İlk başta hayır. Esas düşüncemiz filmi Wim Wenders'ın yönetmesiydi. Wim ve ben uzun zamandır arkadaşız ve daima birlikte bir proje gerçekleştirmek istemiştizdir. Bir süre bu projenin *Lulu* olacağını düşündük. Hatta işi, metin üzerinde birkaç defa buluşup konuşmaya ve benim se-

naryoyu ona postalayıp onun da bunu beğenmesine dek götürdük. Bunun, benim filmle son temasım olacağını, bayrağın teslim edildiğini sanmıştım. Ancak sadece birkaç gün sonra komik bir şey oldu. Wim bir gazeteciye röportaj verirken gazeteci kadın ona, “Bay Wenders, yaptığınız son dört-beş filmin hep film yapımıyla ilgili olduğunu fark ettiniz mi?” diye sordu. Wim bu soru karşısında afalladı. İşin aslı şu ki bunu fark etmemişti. Elbette *Lulu Köprüde* de, film içinde film olan bir başka filmdi ve ertesi sabah Wim’den bir telefon aldım; telefonda bu konudaki endişesini anlatmaya başladı. Sadece filmler hakkında film yapabilen bir film yönetmeni olmak onun kaderi miydi? Projeden geri adım atmıyordu, ama işe tam anlamıyla girmeden önce bir süre düşünmek istiyordu. Elbette bu sorun değildi. Telefonu kapattığımda filmin yönetmensiz kaldığını anladım.

RP: Nasıl emin olabildiniz?

PA: Film yapmak öyle zor ve zahmetli bir süreçtir ki bu işe tamamen şevkle girmekten başka bir seçenek yoktur. En ufak bir şüphede dibi boylarsınız. Eğer Wim bu konuda gelgitler yaşıyorduyorsa, benim gönlüm onun bu işi yapmamasından yanaydı... Bir sonraki hafta beni arayıp kararını bildirecekti, ama bu süre zarfında bu işi kim yapmalı, kim yapabilir gibi soruların yanıtlarını aramaya koyulmuştum. Aklıma hiç isim gelmedi. Sanırım senaryo öyle garip, öyle bana ve benim evrenime aitti ki malzemenin duygu yüküyle uyum gösterebilecek başka biri aklıma gelmiyordu. İşte o zaman bu işi belki ben yapmalıyım diye düşündüm. Sonuçta benim hikâyemdi ve bunu neden sonuna kadar götürmeyecektim ki? En azından -iyi de kötü de olsa- ortaya tam da olmasını istediğim biçimde bir iş çıkacaktı. Bunun üzerine Wim’e, eğer filmi yönetmek-

ten vazgeçtiyse, bu işi kendimin üstleneceğini yazdım. Bir saniye sonra telefon çaldı. Arayan Wim'di. "Seni filmi kendin yönetmen için ikna etmek üzere yazdığım bir mektubu yırtalı daha bir dakika olmadı," dedi. Ve olan olmuştu. Bir daha film yönetmek gibi bir amacım olmamasına rağmen, yeni bir senaryo yazmakla kalmamış, şimdi bir de bunu yönetmek durumuna düşmüştüm.

RP: Korkmadınız mı?

PA: Hayır, pek sayılmaz. *Duman* ve *Surat Mosmor* üzerinde iki yıl çalıştıktan sonra kendimi neyin içine atmakta olduğumu gayet iyi biliyordum. Beni buna zorlayan olmamıştı. Bu benim kendi fikrimdi, yani bu da derinlerde bir yerde, bu konuda hâlâ güçlü bir arzu besliyor olduğum anlamına geliyordu.

RP: Senaryonun yazımını 1997 Şubat'ında bitirdiniz. Neredeyse bir yıl kadar sonra da yapım sonrası aşamasına geçtiniz. Her şey nasıl bu kadar hızlı gelişti?

PA: İki kelime her şeyi anlatıyor: Peter Newman. Peter hem *Duman* hem de *Surat Mosmor*'un yapımcısıydı ve birlikte çalışmaya başladığımızdan bu yana can ciğer dost olduk. Bu adamı ne kadar översem, hep eksik kalacaktır. Onun kendi içindeki bütünlüğü, iyimserliği, mizah anlayışı ve dayanıklılığı. Ona gerçekleştirmek istediğim bu yeni projeden söz ettiğimde, derhal gidip parayı buldu. Hem de rekor bir zamanda. Sadece iki ayda iş hal olmuştu.

RP: Peter Newman aynı zamanda filmdeki sahnelerin birinden de sorumluydu değil mi?

PA: Bundan söz etmem onun hoşuna gider mi bilemiyorum aslında, ama evet, öyleydi. Philip Kleinman'ın akşam yemeğinde anlattığı uçak hikâyesi doğrudan Peter'dan gelmişti. Bu gerçek, sahiden onun

başından geçmiş bir hikâyeydi. Rahatsız ediciden de öte, düpedüz iğrenç bir hikâye olduğunu biliyorum, ama bunu Peter'dan dinlediğimde çok etkilenmişim; bu olayda onun ahlaki niteliklerini, insancılığını görmüştüm adeta. Bunun filmdeki yeri de bu; kıssadan hisse.

RP: Oyuncu seçimini nasıl yaptınız? Senaryoyu yazarken aklınızda belirli oyuncular var mıydı?

PA: Harvey Keitel. Aklımdaki tek isim oydu. Harvey için bir rol yazdım gibi düşünmeyin, ama hikâye azıcık belirmeye başladığında, gözümde canlanan oydu ve öyle bir noktaya geldim ki Izzy'yi, Harvey'i düşünmeden hayal edemez oldum.

RP: Elbette önceden de birlikte çalışmışlığınız vardı.

PA: Evet ve karşılıklı inanılmaz bir saygı bağı geliştirmiştik. Harvey'nin inanılmaz bir aktör olduğunu söylemeye gerek yok. Ama işin içinde bundan

fazlası var. Onun hareketlerinde, yüzünün karşı konulmaz hatlarında, ayaklarının yere basışında farklı bir şeyler var. Sanki Harvey hepimizde olan bir şeylerin vücut bulmuş hali gibi, sanki o sahneyken biz oluveriyor. Izzy'yi oynamaya ikna olduğunda, birlikte müthiş zaman geçireceğimizi biliyordum. Nitekim öyle de oldu. Onunla bu rolde birlikte çalışmak hayatımın en iyi deneyimlerinden biriydi.

RP: Celia'yı Mira Sorvino canlandırıyor, ama projenin ilk aşamalarında rolün Juliet Binoche'a teklif edildiği doğru mu?

PA: Evet. Ama bu çok önceydi, ta Wim'in hâlâ projede yer alacağını düşündüğü sırada. Onun önerdiği aktris Juliette idi ve kendisi de rolle ilgilenmişti. Ancak Akademi Ödülü'nü kazanmasını bir kargaşa izledi ve bir sonraki adımında karar kılmak onun için de zor bir işe dönüştü. Ben de yoluma devam ettim. Ancak bu bir film yaparken insanın başına her gün gelebilecek türden bir durumdu. Daha ilk başlarda, kaçınılmaz düş kırıklıklarına ve dibe vurmalara karşı şöyle bir cümle üretmiştim: "Senaryo dışında her kişi ve her şeyin yerine bir yenisi konulabilir." O zamandan bu yana kendi kendime bu sözleri binlerce defa tekrarladım ve işe de yaradılar açıkçası; bu da aklımı kaçırmadan yoluma devam etmemi sağladı diyebiliriz.

RP: Yani Akademi Ödüllü bir aktrisi kaçırp yerine Akademi Ödüllü bir başkasını buldunuz. Hiç fena bir alışveriş sayılmaz değil mi?

PA: Tanrılar elimden tuttu, orası kesin... Öyle karışık ve zor bir roldü ki - aslında iki rol, hatta birçok roldü ve ancak oldukça yetenekli bir aktris bu işi hakkıyla yapabilirdi. Mira ile *Surat Mosmor*'da sadece bir gün çalışmıştım, ama zekâsı ve yeteneğiyle beni bir hayli etkilemişti. Bir şeyi doğru yapma

konusunda müthiş bir azmi var; böyle bir tavır öğrenilmez, insan böyle bir tavırla doğar ancak. Geçen bahar, şans eseri ikimiz de Cannes jürisinde yer aldık. İki hafta boyunca birbirimizi her gün gördük ve daha yakından tanıma fırsatımız oldu. Juliette'in filmde rol almayacağı kesinleştiğinde de, rolü Mira'ya teklif etmekte gecikmedim. Ve sonunda bunun en şanslı atışım, yaptığım en güzel hamle olduğunu anladım. Onun iyi iş çıkaracağını biliyordum, ama bu kadar yükseklere çıkabileceğini, bu kadar derin duygusal kuyulara inebileceğini bilmiyordum. Mira cesur, gözü kara bir kız. Ancak aynı zamanda inanılmaz derecede de duyarlı. Teninin bütün gözenekleri dünyaya açık ve her şeyi algılıyor, etrafında olan biten en ufak şeyleri dahi kaydediyor. Tıpkı bir metronom gibi. Böyle bir gücü ve duyarlılığı bir arada bulmak nadir rastlanır bir şey. Bunu bir de akıl ve ciddi bir do-

ğal yetenekle birleştirdiğinizde, elinizde sahiden büyük bir şey olduğunu görüyorsunuz. Mira gerçekten büyük biri. Onunla giriştiğimiz maceranın her anından büyük keyif aldım.

RP: Peki ya diğer oyuncular? Filmde konuşması olan en az otuz rol var.

PA: Pek çok rol için önceden tanıdığım aktörlerle temas geçtim. Giancarlo Esposito, Jared Harris, Victor Argo, Peggy Gormley ve Harold Perrineau da hem *Duman* hem de *Surat Mosmor*'un kadrosuna bir şekilde katılmış isimlerdi. Tekrar onlara başvurabilmek harika bir avantaj oldu, çünkü onlara güvenebileceğimi biliyordum; sadece birer oyuncu olarak değil, insan olarak da. Gina Gershon ise eşimin kardeşlerinin yakın bir arkadaşıdır ve yıllardır tanışırız. Mandy Patinkin *Şans Müziği*'nin başrolünde yer almıştı. Vanessa Redgrave de arkadaşımıdır. Hatta filmde rol alamayan Stockard Channing bile birkaç hafta önce uğradığında bana bir iyilik yapıp Celia'ya rolü aldığı haberini veren telesekreter mesajının seslendirmesini yapmıştı. Stockard'ı filmde göremiyor olabilirsiniz, ama sesini duyuyorsunuz!

RP: Kendi işini kendin gör tarzı bir oyuncu seçimi yani.

PA: Ufak ölçüde öyle. Diğer oyuncuların tamamı ise oyuncu seçiminden sorumlu Heidi Levitt'ten geldi. Seçmelerdekiler, dans videosundakiler, telefon konuşmaları ve kimi parmak ısırta kararlar.

RP: Peki ya Willem Dafoe?

PA: O ise bambaşka bir hikâye. Aslında Dr. Van Horn'un adı Dr. Singh olacak ve bu rolü Salman Rushdie oynayacaktı. Salman da arkadaşımıdır, hem de çok yakın bir arkadaşım ve ister inanın ister inanmayın, ama müthiş yetenekli de bir oyuncudur. Senaryoyu bitirir bitirmez ondan filmde rol

almasını istedim ve o da kabul etti. İkimiz de bu konuda heyecanlıydık.

RP: Aklınıza onun gelmesinin nedeni neydi?

PA: İlk olarak, tanınmış bir sima oluşu; filmde onun varlığı, sürekli üst üste binen gerçeklik ve düş kavramlarını pekiştirmeye yardımcı olacaktı. Korkunç, trajik şartlarda gizli saklı yolunu bulmaya çalışan ve birden kendi iradesi dışında mahkûm edilmiş bir adamın sorgu görevini üstlenmek zorunda kalan bir adam. Esir ve esir alanın yer değiştirmesi. Bu da benim, dünyanın dengelerini aşağı etme yöntemim olacaktı. Salman'ın üzerinden bir hamle yapacak, gerçekliği Salman Rushdie'nin -bizzat kendisi olarak değil de hayali bir figür olarak- filmde yer almasına olanak verecek ölçüde baştan yaratacaktım. Hepsinden de önemlisi onun harika bir performans sergileyeceğinden adım gibi emindim.

RP: Peki neden gerçekleşmedi?

PA: Büyük ölçüde, korkudan. Kendi adıma ve başkalarının da katkısıyla kötü zamanlama diyebiliriz. Onunla çok fazla vakit geçirmiş, pek çok defa onun yanında toplu mekânlarda -tiyatrolar, restoranlar ve New York sokaklarında- bulunmuş biri olarak insanların onu yürüyen bir bomba olarak gördüğünü, onun yakınında bulunurlarsa parça parça olmalarının an meselesi olduğunu düşündüklerini unutuyorum bazen. Fetva verileli yıllar geçti; çok şükür o hâlâ aramızda, ama onun adını duymak bile pek çok insanda mantıkdışı bir panik yaratmaya yetiyor. Film ekibinin bir kısmı da Salman'ın filmde rol alması halinde güvenlik önlemlerinin ciddi şekilde artırılmasını talep etti. Böylesi tedbirler almanın akıl almaz bir maliyeti olacağını görünce en sonunda fikrimden vazgeçmek zorunda kaldım. Bunu gerçekleştirmek için canımı dişime ta-

kıp mücadele ettim, ama olmadı. Benim için inanılmaz bir hayal kırıklığı oldu. Bunu kişisel bir yenilgi, manevi bir yenilgi olarak algılıyorum.

RP: Bu sırada film zaten yapım aşamasındaydı değil mi?

PA: Altıncı haftamızdaydık ve bu sahnelerin çekim tarihi sekizinci hafta, yani New York çekimlerinin son günleri olarak belirlenmişti.

RP: Size pek de zaman kalmıyordu, değil mi?

PA: Nefeslerimizi tutmuş bekliyorduk. Seti kapatmak zorunda kalacağımızı, filmi bitiremeyeceğimizi sanmıştım. Dürüst olmak gerekirse sahiden korkunç bir süreçti.

RP: Yani Willem tam olarak son dakikada dahil oldu.

PA: En son dakikada. Senaryoyu pazar günü aldı, rolü pazartesi kabul etti; ben ve Harvey ile birlikte ertesi pazar katıldığı provada gördük ki kendi rolünü yalayıp yutmuştu. Her bir cümlesini kusursuzca ezberlemişti. Ertesi gün, yani pazartesi günü

ise ilk sahneyi çektik. İnanabiliyor musunuz? Rolde sahiden müthişti ve her şeye sadece bir haftada hazırlanmıştı. Willem filmi resmen kurtardı. İşin içine adımını attı ve tek başına hepimizi bir batağın eşiğinden kurtardı. Yaptığı şey kahramancaydı ve bu yüzden ona minnettarım; borcum o kadar büyük ki bunu düşündüğümde dizlerimin üzerine çökmek için zor tutuyorum kendimi.

RP: İnsan düşe kalka sonunda nasıl düşmesi gerektiğini bile öğreniyor değil mi?

PA: Başka seçeneği kalmıyor ki. Her şeyin yolunda gitmeyeceği kesindir. Ne zaman ya da ne şekilde olacağını bilemezsiniz ama bilebileceğiniz bir şey varsa o da bunun en beklenmedik anda gerçekleşecektir. İşte bu yüzden etrafınızda sırtınızı yaslayabileceğiniz bir ekip olması önemlidir. Bu açıdan sahiden şanslıydım. Bir oyunum, işbirliğine hazır bir oyuncu kadrom, gözü pek bir yönetmen yardımcım –Bobby Warren– ve filmi gerçekleştirebilmek için gecelerini gündüzlerine katıp çalışan koca bir ekibim vardı. Bu sadece bilgi ve teknik beceri meselesi değildir. Aynı zamanda sınırlarına hâkim olabilme, zorlu koşullarda bile mizah duygunu kaybetmeme, başkalarının çabalarına saygı gösterme ve yaptığın işle gurur duymayı bilme meselesidir. Bütün o modası geçmiş erdemler işi yani. Bunların bir film setinde ne kadar önemli olduklarını anlatmaya kelimeler yetmez. İnsanlara iyi bir çalışma ortamı yaratmak, bir dayanışma tablosu çizmek zorundasınız. Eğer bunu başaramazsanız, bütün emekleriniz bir saniyede yerle bir olabilir.

RP: Peki yapım tasarımcısı, kostüm tasarımcısı, görüntü yönetmeni vb. gibi farklı yaratıcı bölümlerin başına geçireceğiniz kişileri nasıl seçtiniz?

PA: Sanırım bu da oyuncu seçimine benzer bir süreçti. Önceden çalışmış olduğum kimseler, dostlar ve tamamen yabancı kişilerin bir birleşimi.

RP: Yapım tasarımcısı Kalina Ivanov *Duman* ve *Surat Mosmor*'un emektarlarındandı, değil mi?

PA: Aynen öyle. Aradan geçen sürede dostluğumuz devam etti ve gerçek şu ki bu işi ondan başkasına teklif etmek aklımdan bile geçmedi. Kalina bir tasarımcıdan ötedir. O gerçek bir film yapımcısıdır; bütün sürece bizzat katılır. Ayrıca Kalina, o koskoca Bulgar kahkahası ve acımasız mizah anlayışıyla şu ana dek rastladığım en enerjik ve neşede sınırlanmaz insanlardan da biridir. İnsanın çevresinde Kalina gibilerine ihtiyacı var; risk almayı seven, hayır cevaptan saymayan, bir işi başarmanın yolunun bundan geçtiğine inanırsa kendini ateşe atıverebilen insanlara.

RP: Peki ya kostüm tasarımcısı Adelle Lutz?

PA: Herkes onu Bonny olarak bilir. O da arkadaşım. Ama uzun zamandır işlerini hayranlıkla izlediğim biridir de aynı zamanda. *Lulu*'da, özellikle de *Pandora'nın Kutusu* bölümlerinde kostümler büyük önem taşıyordu; benim de inanılmaz yetenekli, yaratıcı, özgün fikirleri olan birine ihtiyacım vardı. İşin önemli bir yanı da, Bonny'nin olgun ve korkunç stresli geçebilecek çalışma koşullarını kaldırabilecek biri olduğunu bilmemdi.

RP: Neden korkunç stresli?

PA: Çünkü giydirilecek çok fazla karakter ve tasarlanacak çok fazla kostüm vardı, ama bütün bunları yapmak için çok az para ve zaman vardı. Ondan başkası olsa kafayı çizip çoktan kendini camdan aşağı atmıştı.

RP: Tabii biraz abartıyorsunuz sanki.

PA: Eh, belki biraz, ama inanın sandığınız kadar abartmıyorum. Bütün filmi çok sınırlı bir bütçeyle çıkarmamız gerekti ve sanırım işin gardırop kısmı bundan en az nasiplenen kısımdı. Aklımda çok canlı bir anı var. Özgün senaryoda, *Pandora'nın*

Kutusu'nun son bölümünde -hani şu Izzy'nin sessizce videoyu seyrettiği bölümde- en az elli aktör ve aktristen oluşması gereken bir düğün sahnesi vardı. Hikâyenin daha önce yaşanmış bir bölümü olduğu için sonradan ölen karakterlerin hepsinin - Peter Shine, Candy ve Lulu'nun capcanlı, pembe yanaklı ve sağ olarak boy göstermeleri ve göz alıcı bir edayla gelinlikli bir Lulu'nun aralarında süzülerek dolaşması gerekiyordu. Bu çok güzel bir sahne olacaktı, ama gerçek şu ki bütçemiz buna yetmedi. Bonny elli kişiyi düğüne uygun giysilerle donatmanın maliyetini hesapladığında, ortaya çıkan rakam bizim karşılayabileceğimizin çok ötesindeydi. İlk baştan partiye katılacak konukların sayısını azaltmayı düşündüm ama listeyi kırpmaya devam ettikçe, bu uzlaşım çabası umutsuzluğa dönüşmeye başladı. Bu sahneyi kurtaran şey Bonny'nin Mira için tasarladığı tavuskuşu tüyleleriyle süslü gelinlikti. Öyle vurucu, öyle asil bir kostümdü ki, beni sahneyi bir kez daha düşünüp sonunda da bunu konuksuz bir sahne olarak tasarlamaya yöneltti. Lulu, gelinliği üzerine geçirdikten hemen sonra, yatak odasında tek başına olacaktı. Bence bu işe yaradı ve filmin görsel olarak en çarpıcı sahnelerinden biri çıktı ortaya. Ama arkasındaki itici gücün çaresizlik olduğunu da unutmamak gerek. Bonny olmasaydı, bu işin içinden çıkmam mümkün değildi.

RP: Peki ya görüntü yönetmeni Alik Sakharov? Onunla çalışmaya nasıl karar verdiniz?

PA: Programın yoğun ve bezdirici olacağını biliyordum, bu yüzden de görece genç, hâlâ fiziksel direnci yüksek, hâlâ dünyaya kanıtlayacak bir şeyleri olan biri olsun istedim. Pek çok kişiyle görüştüm, bunların bir kısmı çok ünlü isimlerdi. Ancak Kalina bir gün beni aradı ve derhal Alik ile görüş-

mem gerektiğini söyledi. Onun işinden öyle bir heves ve heyecanla söz ediyordu ki, birini tutma- ma ramak kalmış olmasına rağmen dayanamadım. Hatırlıyorum, sonbaharın son günlerinden biri, güneşli bir ikindi vaktiydi ve Alik evime geldi. Sadece senaryoyu baştan sona okumakla, onu gayet iyi anlamak ve hayran olmakla kalmamış, aynı zamanda onu nasıl filme alacağıyla ilgili uzun uzun notlar da almıştı. Benim de bizzat filmin nasıl görünmesini istediğimle ilgili net fikirlerim vardı ve kaç sahnenin çekilmesi gerektiğine dahi karar vermiştim. İlk otuz-kırk dakika pek bir şey söylemedim. Biriyle bir iş görüşmesindeyseniz, çağırdığınız kişinin meramını dinlemek daima daha önemlidir. Ardından Alik'e bu sahneye, sonra şu sahneye, sonra da öteki sahneye nasıl yaklaşacağını sordum ve aldığım yanıtlar bana kendi düşüncelerimi dinliyormuşum gibi hissettirdi. Plan plan, görüntü

görüntü, her aşamada onun aklında oluşan fikirlerle benimkiler neredeyse birbirinin aynıydı.

RP: Çekimler başlamadan önce siz ve Alik birlikte ne gibi hazırlıklar yaptınız?

PA: Haftalarca kafa kafaya verip çalıştık, yaz sonu ve sonbahar başı boyunca hiç durmadan sahneler, çekim listesini oluşturma, hikâyeyi görsel kavramlar açısından düşünme üzerine kafa patlattık. Her şey işte bu film öncesi sohbetlerimizden doğdu. Sadece ikimizin de inandığı bir plan tasarlamakla kalmadık, birbirimize güvenmeyi, birbirimizin sevgilerine ve görüşlerine uymayı da öğrendik. Film başladığında birer yoldaş, tek seferlik bir kuruluş ortakları oluvermiştik bile. Birlikte inanılmaz bir uyum içinde çalıştık, sette bunun benim için ne kadar önemli olduğunu anlatamam. Alik sırtını yaslayabileceğin sapasağlam bir kaya gibiydi; ona her zaman güvenebildim, fikirlerimi her zaman rahatlıkla anlatabildim. Çok saygın ve ruh derinliğine sahip biri olmanın yanı sıra onda bir de bir maraton koşucusunun direnci var. Günde en az on iki saat sette birlikte vakit geçirmemize rağmen akşamları da şehrin merkezindeki Technicolor laboratuvarına gidip günlük işleri halleder ve genelde kullanılacak yeni mekânları gidip görme işini de çekim öncesi, arası ya da sonrasına bir şekilde sıkıştırmak zorunda kalırdı. Alik başından sonuna kadar tam kapasite çalıştı. Filmdeki sağ kolum, yolun her adımını yanı başımda yürüyen tek kişi oydu.

RP: Oyuncularla çalışma kısmı nasıldı?

PA: Bu işin en zevkli, en güzel kısmı aslında. Dört yıl önce, Wayne (Wang) ve ben *Duman*'ın provalarına başladığımızda, oyuncularla aramda doğal bir bağ olduğunu, onların halinden anlayabildiğimi gördüm. Bunu bu ilerlemiş yaşta keşfetmek şaşırcı-

tıcı, öyle değil mi? Ama durup düşündüğünüzde, oyunculuk ve roman yazmak arasında belirgin bir yakınlık olduğunu fark edersiniz. İki durumda da amaç, hayalî varlıklara hayat vermek, var olmayan bir şeyi alıp onu gerçek, inandırıcı kılmaktır. Bir yazar bunu kalemiyle, bir oyuncu ise bedeniyle yapar, ama ikisinin de başarmaya çalıştığı şey aynıdır. Kitaplarımı yazarken, daima karakterlerimin içinde olduğum duygusunu yaşarım, onların içinde yaşadığım, hatta onların ta kendisi olduğum duygusunu. Oyuncular da kendi işleriyle ilgili aynı hisleri besliyorlar, bu yüzden de onların bana söylediklerini anlamakta hiç güçlük çekmiyorum. Ne de onlar benim kendilerine söylediklerimi anlamakta güçlük çekiyorlar.

RP: Yönetmen olarak ortak sürecin bir parçasısınız. Yazar olarak sahip olduğunuz o yaratıcı süreci tek başınıza yönlendirme ayrıcalığını özlediğiniz oldu mu?

PA: Çocukken, sporla aram çok iyiydi. Pek çok takımında -basketbol, beysbol, futbol takımlarında- oynadım ve herhalde lise yıllarıma kadar hayatımdaki en büyük şey de buydu. Sonra büyüdüm ve bundan sonraki yaklaşık yirmi beş yılımın büyük kısmını yalnız, bir odada oturup elimde bir kalemle geçirdim. Bunu yapabilmek için yalnızlıktan keyif alıyor olmanız gerek ve ben bundan keyif alırım, ama bu başkalarıyla çalışmaktan keyif almadığım anlamına gelmez. İki filmimizde Wayne ile birlikte çalışmaya başlamak, bana çocukken spor takımlarında oynadığım günleri hatırlattı ve bu duyguyu özlediğimi fark ettim ve tekrar bir grup çalışmasının içinde bulunmaktan ötürü mutluydum. Evet, bir yazar olarak ürettiğiniz şeyin tek yöneticisi sizsiniz, ama film yapıcılığında işin rengi değişiyor. Bu, portakalların tadı portakal, elmaların

tadı ise elma gibidir demek gibi bir şey. İki deneyim birbirinden öyle farklı ki. Bir kitap yazdığınızda istediğiniz kadar zamanınız olabilir. Hata yaparsanız, kimse bu hatanızı görmez. Cümlelerin üzerine bir çizgi çizer ve baştan başlarsınız. Bir haftalık, bir aylık emeği çöpe atabilirsiniz ve bu kimse'nin umurunda olmaz. Ama film setinde böyle bir lüksünüz yoktur. Her gün bir ölüm kalım meselesidir adeta. İşinizi vaktinde başarmanız gerekir ve ikinci bir şansınız yoktur. En azından bizimki gibi düşük bütçeli bir filmde. Dolayısıyla anlaşılacağı üzere her şey bazen sahiden sınırları yıpratıcı hale gelebilir. Ama bu, işin keyifli olmadığı anlamına gelmez. İşler iyi gittiğinde, herkes rolünü yapması gerektiği gibi yaptığında ve siz almak istediğiniz verimi aldığınızda ortaya çıkan çok güzel, müthiş tatmin edici bir deneyimdir. Sanırım filmde çalışmanın insanlarda -sesçi, ışıkçı, kamera ekibi, dekorcuya kadar herkeste- bağımlılığa dönüş-

mesi de bundan ileri geliyor. Korkunç yoğun çalışıyorlar, uzun saatler boyunca ve kimse zengin falan da olmuyor, ama her gün bir öncekinden farklı geçiyor. Onları işlerinin başında tutan da bu; işin macera yanı, belirsizlik, bir sonraki sefere ne olacağını hiç kimsenin bilmiyor oluşu.

RP: Yönetmenlikteki yaratıcı sürecin yazarlıktakinden farklı olduğunu düşünüyor musunuz?

PA: Sandığınız kadar değil. Dış koşullar tamamen farklı, elbette; bir kişinin odasında tek başına oturması ve düzinelerce insanın gürültülü bir film setinde buluşması gibi bir fark var, ama sonuçta aynı şeyi başarmaya, bir hikâyeye anlatmaya çalışıyorsunuz. *Lulu* benim senaryomdu; ben başka birinin filmini yönetmeye çalışmıyordum. Ve kendi adıma bu hikâyeyi olabildiğince iyi anlatabilmek için elimdeki imkânların tümünü seferber ettim: oyuncular, kamera, ışık, yerler, setler, kostümler vs. Bu unsurlar hikâyenin sözdizimini oluşturur. Yeri geldi, kameranın mürekkep, ışıklandırmanın yazım, dekorların sıfatlar, oyuncuların hareketlerinin ise fiiller olduğunu düşündüm. Ancak her gün aynı sette o ekiple birlikte durduğumda, onların hikâyeyi benimle birlikte yarattıklarını hissettim; benimle ve benim için. Sanki hepsi aklımın içinde benimleydiler.

RP: Bir yerde sette işlerin yolunda gitmediğinden söz ettiniz. Neyi kastettiğinizi bir örnekle açıklayabilir misiniz?

PA: Düzinelerce örnek verebilirim. Kimileri küçük, kimileri büyük. Örneğin en olmayacak anda kısa devre yapan bir ışıklandırma seti. Bir türlü ateş etmeyen sahte bir silah. Yırtılan bir giysi. Hep o bildik aksilikler işte. Bir keresinde bizzat kendim kahkahalarımı tutamadığım için bir sahneyi berbat etmenin eşiğinden döndüm. Jared Harris acayip ko-

mik bir şeyler yapıyordu ve kendimi tutamadım işte... Ancak bunların içinde bana en büyük dersi veren olay, ikinci ya da üçüncü haftalarda gerçekleşti. Yapım öncesi aşamada, dekor ustası Jeff Mazzola ile pek çok defa görüşmüş ve filmde yer alması gereken her bir ayrıntının uzunca bir listesini yapmıştık. Jeff, her günümüzün ayrılmaz bir parçasıydı ve etrafta olmasının insana keyif vermesinin ötesinde, yaptığımız işe akli ve coşkusuyla büyük katkılar sağlıyordu. Izzy'nin çantada bulduğu taşı tasarlamama yardımcı olan oydu. Surata yapışan turtta sahnesinde benimle birlikte çalışan ve hatta turtayı Mira'nın suratına atan da oydu. Son sahnede ambulansı da o kullandı. Bütün bunları ne kadar yakın çalışmış olduğumuzu iyice anlayabilirsiniz diye sayıyorum. Celia'nın, Izzy'ye hoşçakal deyip de havaalanına doğru yola koyulduğu sahne için siyah bir arabaya ihtiyacımız vardı. Ama Jeff'e özellikle arka camı sonuna kadar açılabilen bir araba olmasını, bunun Celia'nın uzanıp Izzy'ye öpücük yollayabilmesi için gerekli olduğunu anlattım. Bu günlerde pek çok arabanın arka camı sadece yarıya kadar açıldığından Jeff de araba kiralama acentesine daha eski model bir araba istediğimizi anlattı. Sonunda o sahneyi çekeceğimiz gün gelip çattı, araba Celia'nın binasının önüne park edildi; Harvey ve Mira hâlâ makyajda ilk sahne için hazırlanırken, biz de bu arada giriş planını çekmeye, böylece daha önemli kısımlarla ilgilenmek için zaman kazanmaya karar verdik. Emin olmak için Jeff'e pencerenin sonuna kadar açılıp açılmadığını kontrol etmemiz gerektiğini söyledim. Eğer yanlış araba gelmişse bu çekimi yapmanın da anlamı olmayacaktı, değil mi? Daha laf ağzımdayken gördük ki arabanın camı sadece yarıya kadar açılıyordu. Tepem atmıştı. Zamanımız sınırlıydı, bu hata

bizim için hem zaman hem de para kaybı demektir. Elimden ne gelirdi? Hemen dönüp Jeff'i suçlayamazdım. Onun hatası değildi. O doğru arabayı ısmarlamıştı ve işini iyi yapmadığı için onu eleştirecek durumda değildim. Ne de olsa o işini yapmıştı. Ama yine de insan içinde bir öfkenin, korkunç bir çaresizliğin tırmandığını hissediyor. Neyse ki Jeff de benim kadar, hatta benden de sinirliydi. İş konusunda çok duyarlıdır ve bu rezaleti mesleki gururuna bir hakaret olarak algılamıştı. İşte o zaman yönetmenlikle ilgili büyük bir ders aldım. İnsan öfkelerini başka insanlar aracılığıyla yaşayabilir. Jeff acenteyi aradı ve ben de yanında durup onun hatadan sorumlu adama sövüp saymasını dinledim; sonunda çok daha iyi hissettiğimi fark ettim. Jeff'in öfkesi benim öfkemdi, onu benim adıma da dışa vurabildiğinden, ben sakın kalabiliyordum. En azından dışarıdan bakıldığında bu böyleydi.

RP: Sette olan onca şeyin arasında en gurur duyduğunuz an hangisiydi?

PA: Bunu söylemek zor. Genelde, yaptığımız her şeyden gurur duyuyorum, herkesin çıkardığı işten. Hata yaptığımızda dahi bir şekilde işleri yoluna koymayı hep başardık, dolayısıyla geriye dönüp baktığımda pişmanlıkla hatırladığım hiçbir şey yok. Ama en gurur duyduğum an dersenez, bilemiyorum. Ama aklıma birden geliveren çok mutlu bir an var. Bunun neden aklıma geldiğini bilmiyorum, ama geliverdi işte. Şu surata fırlatılan turta sahnesi. Belki az önce lafı geçtiğindendir. Filmin sadece ufacık bir kısmı, ama her şeyi yerli yerine oturtabilmek için hummalı bir hazırlık çalışması gerekti ve Mira da harika bir iş çıkardı. Şu dört kısa video çekimini yaparken büyük keyif aldık. Korku filmi, surata fırlatılan turta, ölen çocuğun başında dua eden rahibe ve barda Lou Reed ile yapılan pazar-

lık muhabbeti. Her bir sahnede eğlencenin dozunu artırmak için Mira'ya farklı bir isim verdim. Hatırlıyorum, rahibenin ismi Ebedi Gösterinin Rahibesi Mira Hemşire. Bu ufak bölümlerde bu kadar çok eğlenmiş olmamız herhalde onca yoğun, onca zorlayıcı sahnenin arasında bunların bize rahatlama, farklı telden çalma olanağı sunmuş olmasıydı. Sadece Mira ve diğer oyuncular değil tüm ekip aynı fikirdeydi. Neyse, sonuçta özellikle şu surata fırlatılan turta sahnesini çekerken büyük keyif aldım. O sahne artık filmlerden silinip gitmiş unutulmuş bir sanat, antika bir çıkıştı ve artık kimse bunun nasıl yapacağını bilmiyor. Benden büyük birkaç yönetmene bu konuda akıl danıştım, ama bana yardım edemediler. İçlerinden biri, "Komik olsun yeter," dedi. Evet, ama nasıl? İş başa düşmüştü. Sorun gülünç bir hata yapma payımın olmayıştıydı. İlk çekimde kusursuz olması gerekiyordu. Aksi takdirde çekimi yenilemek için üç-dört saatlik bir çalışma daha yapmamız gerekecekti ve böyle ufak bir ayrıntıyla kaybedecek vaktimiz yoktu. Yanlışlık halinde, bütün çekimin baştan alınması gerekiyordu. Mira'nın saçı, makyajı tekrar yapılacaktı ve bunu göze alamazdık. Tek çözüm ıskalabama garantisi olan bir teknik uygulamaktı.

RP: Krema olarak ne kullandınız?

PA: Hazır tüp krema. İlk başta tıraş köpüğüyle bir deneme yaptık, ama istediğimiz sonucu vermedi. Her şey hazır olduktan sonra, birkaç kuru deneme yaptık ve fonda milleti havaya sokmak için Raymond Scott çaldık; sonra Mira ve ona eşlik eden David Byrne'e talimatları vermeye başladım. Bütün ekip gergin bir şekilde onları izliyor ve nefeslerini tutmuş, başarmaları için dua ediyorlardı, bekledikleri şey gerçek olduğunda, ekip kahkahadan yıkılıyordu. Müthiş bir andı. Sadece benim için değil,

hepimiz için. Kendi kendime, “Vay canına, galiba sonunda bu işi kıvırmaya başladım,” dediğimi hatırlıyorum.

RP: Bu, tekrar yapmak istediğiniz bir iş mi?

PA: Konuşmaya zaten buradan başlamamış mıydık?

RP: Pek sayılmaz. Üzerinden üç yıl geçti ve bir film projesinden daha yeni çıktınız. Şimdi bunu tekrar yapmak istiyor musunuz?

PA: Bütün koşullar aynı olursa evet. Ama koşullar nadiren aynı oluyor, o yüzden gelecekle ilgili kesin şeyler söylemeyeceğim. Kesin olarak söyleyebileceğim tek şey, *bu* filme tam anlamıyla kendimi verdiğim ve bunu yapabilme şansını elde etmekten mutluluk duyduğum. Benim için çok büyük ve asla unutmayacağım bir deneyim oldu.